

vergadering **31**
zittingsjaar 2020-2021

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 12 mei 2021

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	7
VERONTSCHULDIGINGEN	7
SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES	
Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden	7
COMMISSIE VOOR ALGEMEEN BELEID, FINANCIËN, BEGROTING EN JUSTITIE	
Verkiezing van de tweede ondervoorzitter	7
ACTUELE VRAAG van Marino Keulen aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de 24/7-bediening van kunstwerken in de binnenvaart	7
ACTUELE VRAAG van Klaas Slootmans aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de gerechtelijke acties tegen journalisten en het daaruit voortvloeiend conflict met de persvrijheid en het bronnengeheim	10
ACTUELE VRAAG van Carmen Ryheul aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het geplande Franse windmolenpark voor de kust van Duinkerke	
ACTUELE VRAAG van Bert Maertens aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het geplande Franse windmolenpark voor de kust van Duinkerke	15
ACTUELE VRAAG van Arnout Coel aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het nieuwe scholenbouwprogramma Scholen van Vlaanderen	19
ACTUELE VRAAG van Jan Laeremans aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de aanmeldingen van leerlingen in het Nederlandstalig basisonderwijs in Brussel	
ACTUELE VRAAG van Celia Groothedde aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het plaatstekort voor Brusselse scholieren in het secundair onderwijs	23
ACTUELE VRAAG van Kathleen Krekels aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het plan van aanpak voor leerachterstand en welbevinden op school	28
ACTUELE VRAAG van Koen Daniëls aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het rapport van de terreinverkenning hbo5-verpleegkunde	
ACTUELE VRAAG van Loes Vandromme aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over hbo5-verpleegkundigen	33
ACTUELE VRAAG van Robrecht Bothuyne aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de initiatieven rond klimaatadaptatie in Vlaanderen	38

ACTUELE VRAAG van Lorin Parys aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de beslissingen van de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid van 12 mei 2021 betreffende de coronavaccinaties	42
ACTUELE VRAAG van Katrien Schryvers aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de opgang van de Indiase variant van het coronavirus	
ACTUELE VRAAG van Freya Saeys aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de indijking van nieuwe virusvarianten	
ACTUELE VRAAG van Hannes Anaf aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de Indiase variant van het coronavirus	46
ACTUELE VRAAG van Imade Annouri aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de privatiseringsplannen bij het Zorgbedrijf Antwerpen	
ACTUELE VRAAG van Lise Vandecasteele aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de commercialisering van de ouderenzorg	53
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	60
ONTWERP VAN DECREET tot instemming met de investerings-beschermingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Socialistische Republiek Vietnam, anderzijds, ondertekend te Hanoi op 30 juni 2019	
– 682 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	60
Artikelsgewijze bespreking	61
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van diverse decreten over welzijn, volksgezondheid en gezin	
– 698 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	61
Artikelsgewijze bespreking	61
ONTWERP VAN DECREET houdende de machtiging van de Vlaamse deelnemers aan en de regeling van de modaliteiten van deelname aan de lokale integrale veiligheidscellen inzake radicalisme, extremisme en terrorisme	
– 700 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	62
Artikelsgewijze bespreking	72
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 24 februari 2017 tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties	
– 719 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	72
Artikelsgewijze bespreking	74

VOORSTEL VAN DECREET van Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne, Willem-Frederik Schiltz, Wilfried Vandaele, Tinne Rombouts en Inez De Coninck tot wijziging van het decreet van 3 april 2020 tot afwijking van diverse bepalingen van het Energiedecreet van 8 mei 2009, het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, en de uitvoeringsbesluiten ervan, en tot dekking van de kosten voor elektriciteitsverbruik, verwarming of waterverbruik voor de eerste maand van tijdelijke werkloosheid ten gevolge van de coronacrisis – 705 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2		
Algemene bespreking		75
Artikelsgewijze bespreking		80
VOORSTEL VAN DECREET van Koen Daniëls, Brecht Warnez, Jean-Jacques De Gucht, Kathleen Krekels, Loes Vandromme en Annabel Tavernier tot het invoeren van uitdovende maatregelen voor studenten van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs aan de Karel de Grote Hogeschool, Katholieke Hogeschool Antwerpen – 713 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2		
Algemene bespreking		80
Artikelsgewijze bespreking		82
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Robrecht Bothuyne, Maaïke De Vreese, Maurits Vande Reyde, Kurt Vanryckeghem, Rita Moors en Andries Gryffroy over een kernversterkend handelsbeleid in Vlaanderen – 704 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2		
Bespreking		83
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN		86
VERSLAG VAN HET VERZOEKSCHRIFT over een wijziging aan het Vlaams Woninghuurdecreet – 742 (2020-2021) – Nr. 1		
Verslag		87
VERSLAG VAN HET VERZOEKSCHRIFT over terugvordering van vaste kosten voor studentenhuur tijdens code rood – 750 (2020-2021) – Nr. 1		
Verslag		87
ONTWERP VAN DECREET tot instemming met de investeringsbeschermingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Socialistische Republiek Vietnam, anderzijds, ondertekend te Hanoi op 30 juni 2019 – 682 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2		
Artikelsgewijze stemming		89
Hoofdelijke stemming		89
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van diverse decreten over welzijn, volksgezondheid en gezin – 698 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2		
Artikelsgewijze stemming		90
Hoofdelijke stemming		90
ONTWERP VAN DECREET houdende de machtiging van de Vlaamse deelnemers aan en de regeling van de modaliteiten van deelname aan de lokale integrale veiligheidscellen inzake radicalisme, extremisme en terrorisme – 700 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2		
Artikelsgewijze stemming		90
Hoofdelijke stemming		91

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 24 februari 2017 tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties – 719 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2	
Artikelsgewijze stemming	91
Hoofdelijke stemming	92
VOORSTEL VAN DECREET van Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne, Willem-Frederik Schiltz, Wilfried Vandaele, Tinne Rombouts en Inez De Coninck tot wijziging van het decreet van 3 april 2020 tot afwijking van diverse bepalingen van het Energiedecreet van 8 mei 2009, het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, en de uitvoeringsbesluiten ervan, en tot dekking van de kosten voor elektriciteitsverbruik, verwarming of waterverbruik voor de eerste maand van tijdelijke werkloosheid ten gevolge van de coronacrisis – 705 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2	
Artikelsgewijze stemming	92
Hoofdelijke stemming	92
VOORSTEL VAN DECREET van Koen Daniëls, Brecht Warnez, Jean-Jacques De Gucht, Kathleen Krekels, Loes Vandromme en Annabel Tavernier tot het invoeren van uitdovende maatregelen voor studenten van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs aan de Karel de Grote Hogeschool, Katholieke Hogeschool Antwerpen – 713 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2	
Artikelsgewijze stemming	93
Hoofdelijke stemming	93
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Robrecht Bothuyne, Maaïke De Vreese, Maurits Vande Reyde, Kurt Vanryckeghem, Rita Moors en Andries Gryffroy over een kernversterkend handelsbeleid in Vlaanderen – 704 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	93
ROUWHULDE voor mevrouw Marie-Josée Bauwen en de heer Franz Vansteenkiste, gewezen leden van de Vlaamse Raad	94
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	94
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	96
Individuele stemmen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	96

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Liesbeth Homans

– *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Collega's, ik moet deze boodschap elke week herhalen, en dus ga ik dat bij deze ook doen: vanwege de coronamaatregelen zijn we hier niet met 124 Vlaams Parlementsleden aanwezig, maar slechts met 39, want uiteraard moeten wij ons ook aan de coronamaatregelen houden.

De ministers Hilde Crevits en Matthias Diependaele zijn verontschuldigd.

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES**Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden**

De voorzitter: Dames en heren, voor de Groenfractie zijn

in de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme de heer Björn Rzoska als vast lid vervangen door de heer Staf Aerts,

in de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media de heer Gustaaf Pelckmans als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Björn Rzoska en

in de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie de heer Björn Rzoska als vast lid vervangen door de heer Staf Aerts.

COMMISSIE VOOR ALGEMEEN BELEID, FINANCIËN, BEGROTING EN JUSTITIE**Verkiezing van de tweede ondervoorzitter**

De voorzitter: Dames en heren, bij mail van 5 mei 2021 draagt de N-VA-fractie de heer Arnout Coel voor als tweede ondervoorzitter van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie, ter vervanging van mevrouw Sarah Smeyers, die geen vast lid meer is.

Vraagt iemand hierover het woord? *(Neen)*

Aangezien het aantal kandidaten overeenstemt met het aantal toe te wijzen plaatsen, verklaar ik de heer Arnout Coel verkozen tot tweede ondervoorzitter van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie.

ACTUELE VRAAG van Marino Keulen aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de 24/7-bediening van kunstwerken in de binnenvaart

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Voorzitter, minister, goede collega's, ik geef een beeld om mee te beginnen: kunnen we ons voorstellen dat op een zondag de autosnelwegen afgesloten en niet bruikbaar zijn? Dat is iets wat nauwelijks te behappen is, maar tot begin 2020 gold dat voor al onze waterwegen. Minister, u hebt toen de omslag gemaakt voor het Albertkanaal vanuit het idee van de modal shift.

Goed nieuws: de technologie is de uitweg voor heel veel problemen. Alleen moeten we die gedachte ook nog in de praktijk omzetten. Vanaf 2032 worden alle kunstwerken automatisch bedienbaar vanuit drie punten: Hasselt, Evergem en Willebroek. Dat zou betekenen dat al onze sluizen, beweegbare bruggen enzovoort centraal kunnen worden aangestuurd en daardoor zeven dagen op zeven voor het vrachtvervoer op het water, op onze blauwe snelwegen, beschikbaar worden.

Minister, dat is fantastisch goed nieuws vanuit het oogpunt van de verkeersleefbaarheid en van de modal shift, vrachtwagens van onze autosnelwegen af halen, maar hoe ziet u die uitrol? We gaan toch niet wachten tot 2032 om dat nobele idee te operationaliseren?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Mijnheer Keulen, inderdaad, we zijn vorig jaar op het Albertkanaal al begonnen met de automatisering van de sluizen zodat men, als men op het Albertkanaal toevallig aan een sluis passeert, niet van tevoren moet boeken. Dat kan allemaal automatisch gaan met een 24/7-bediening.

Gisteren hebben we in het kader van Smart Shipping ons digitaal verhaal gelanceerd waarbij we de automatisering volop willen doortrekken. We hebben op onze Vlaamse waterwegen niet minder dan 427 beweegbare bruggen, sluizen, kaaimuren enzovoort. Daarop moeten we ten volle inzetten, en we willen ervoor zorgen dat ze allemaal vanuit drie bedieningscentrales automatisch kunnen worden aangestuurd.

Dat is natuurlijk een proces van lange adem. Daarbij kunnen we niet over één nacht ijs gaan. Het is een gefaseerd en geclusterd verhaal. Daarom hebben we Vlaanderen opgedeeld in vijf prioritaire corridors, waar we eerst op zullen inzetten. Er zijn corridors rond het Albertkanaal, rond Dessel-Turnhout-Schoten, rond de Leie, rond de Dender en rond Groot-Gent en Ringvaart. Het is sowieso een proces dat tien jaar in beslag zal nemen en waar ook een serieus bedrag van 200 miljoen euro mee gemoeid is.

We gaan daar ten volle op inzetten om te zorgen dat de dienstverlening op onze Vlaamse waterwegen veel vlotter, flexibeler en volledig geautomatiseerd kan gebeuren. Dat is de toekomst, en het zal ook de scheepvaartcapaciteit en de binnenvaart alleen maar ten goede komen.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Dat is duidelijk. Ik denk dat we de impact nog even moeten laten doordringen. In de uitwerking zal dat inderdaad voor het verkeer en de verkeersveiligheid absoluut een opwaartse stap betekenen, dus in de goede richting voorwaarts.

Daarbij aansluitend, minister, is de vraag of dat dan ook geldt voor de pleziervaartuigen. Die zijn in de weekends, en zeker in onze contreien, zoals de provincie Limburg en de Noorderkempen in de provincie Antwerpen, heel populair. Ik denk dat ook die mensen ter zake heel benieuwd zijn.

De voorzitter: De heer Verheyden heeft het woord.

Wim Verheyden (Vlaams Belang): Minister, 200 miljoen euro gespreid over tien jaar is natuurlijk niet niets. Ik denk ook dat die automatisering serieus kan bijdragen tot het realiseren van de modal shift in het vrachtvoertuig, waarvan u toch een van uw speerpunten in uw beleid hebt gemaakt. Ik vind het dan ook vreemd dat dat gespreid wordt over tien jaar. Hoe rijmt u het beleid waarmee u

al in deze legislatuur resultaten wilt halen met het afleiden van het vrachtvervoer naar de binnenvaart met het feit dat u gaat naar een fasering van tien jaar? Is dat geen serieuze rem op het realiseren van die modal shift?

De voorzitter: De heer Maertens heeft het woord.

Bert Maertens (N-VA): Bedankt, minister, voor uw antwoord. Op zich is dat uiteraard goed nieuws voor de binnenvaartsector, voor de industrie en voor de economie in Vlaanderen. Dat is echt een goede stap, niet alleen voor de economie, maar ook voor de pleziervaart. Collega Keulen had het er daarnet over. Ook dat is een cruciaal element in het toeristische beleid. We zijn het dichtst bevaarbare waternetwerk in Europa. Laten we daarvan dan ook gebruikmaken voor het toerisme. Het is van belang om ook die kleine sluizen aan kleinere waterwegen zeven dagen op zeven automatisch te bedienen. Maar het gaat niet alleen om de pleziervaart. Er zijn op die kleinere waterwegen ook kansen voor vrachtvervoer met andere kleinere schepen. Daar zit zeker toekomst in. Ik vraag u met aandrang om daar zeker werk van te maken.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, het belang van de binnenvaart voor een ambitieuze modal shift is niet te onderschatten. Ik heb vanmorgen op de radio gehoord dat de files opnieuw enorm aan het toenemen zijn. Dat is niet alleen te wijten aan het gebrek aan telewerk, maar ook door de vele werken. Er werd ook gesteld dat er vandaag veel meer vrachtwagens op de weg zijn omdat er veel meer online besteld wordt. Al die thuisleveringen moeten gebeuren. Dat zijn allemaal zaken die meespelen.

Het is belangrijk om alle potentieel te gebruiken om die modal shift te kunnen bereiken en dus ook de binnenvaart. In die zin is de aangekondigde automatisering bijzonder belangrijk. Ondertussen zitten we nog met een verouderd personeelsbestand bij De Vlaamse Waterweg. Hoe kunnen er nog voldoende mensen worden aangetrokken die een perspectief op lange termijn hebben binnen die sector?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Dank u wel, collega's, voor de bijkomende vragen. Ten eerste, wat het recreatieve aspect betreft, zullen uiteraard de recreanten kunnen gebruikmaken van die automatisering van die automatische bediening van de sluizen en dergelijke meer. Dat is zeker ook voor hen een goede zaak.

Verder willen we de modal shift uiteraard faciliteren. Dat doen we via het Smart Shippingprogramma met enerzijds slimme infrastructuur, slimme vaartuigen, maar ook slimme data en slimme regelgeving. U weet, mijnheer Verheyden, dat we op de binnenvaart al een trafiek van ruim 70 miljoen ton goederen hebben. Dat is het equivalent van 2,7 miljoen vrachtwagens van 25 ton. Op zich zijn de cijfers dus al goed, maar we willen die nog omhoog. Vandaag is het aandeel van trafiek inzake goederentransport voor De Vlaamse Waterweg 13 procent. We hebben de ambitie om tegen 2030 20 procent te halen.

We doen dat door tal van facetten. We doen dat bijvoorbeeld ook door te investeren in extra kaaimuren. We investeren in tal van zaken. Maar we willen ook veel meer ondernemers, veel meer bedrijven sensibiliseren om toch ook te kiezen voor de waterweg in plaats van de snelweg, die op dit moment zeer congestiegevoelig is.

Kortom, we nemen heel wat extra maatregelen. Waarom hebben we hier dan een timing uitgezet van ruim tien jaar? Ten eerste moeten die drie bedieningscentrales nog gebouwd worden. Vandaag heeft men een aantal lokale

bedieningscentrales, maar we gaan straks naar drie centrale bedieningscentrales: in Willebroek, Hasselt en Evergem. Die zullen eerst gebouwd worden. Het is een proces van lange adem. Het gaat over 427 beweegbare bruggen en sluizen die daar allemaal op geënt moeten worden. Dat kan natuurlijk niet van de ene op de andere dag gebeuren, daar gaat wel wat tijd overheen.

Het is ook een geclusterd, een gefaseerd verhaal. En wat het personeel betreft is het een gedragen project, waar iedereen ten volle bij betrokken wordt. Het heeft hier zeker niets te maken met afvloeiingen of dergelijke meer, maar we kunnen wel zeggen dat we inderdaad met een verouderde personeelsgroep zitten. Vandaag zijn er ruim vierhonderd mensen actief bij de bediening van die sluizen van bruggen en andere werken. Dit gebeurt in samenspraak met hen. Maar ook in de toekomst hebben we uiteraard nog heel wat mensen nodig voor de bediening in die bedieningscentrales.

Daarvoor is gisteren ook Automatisatie Waterwegen: Trainings- en Referentiecentrum (AWATAR) gelanceerd. Dat is een gloednieuw opleidings- en referentiecentrum, waar men nog meer kan inzetten op dat digitale proces, op die slimme infrastructuur. We willen daar het voortouw nemen. Zodoende zorgen we ervoor dat we op de kortst mogelijke termijn – om en bij de tien jaar – kunnen zorgen voor een volledige digitalisering en automatisering. Zodoende zorgen we opnieuw voor een veel flexibelere en soepelere dienstverlening voor onze waterweg, zeker voor iedereen die goederen wil transporteren over onze Vlaamse waterwegen.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Minister, naast de maatschappelijke winst – dan hebben we het over de modal shift en alles wat te maken heeft met verkeersdruk – op onze wegen – is er natuurlijk ook het economisch rendement. Want u en uw voorgangers hebben tientallen en tientallen miljoenen euro's geïnvesteerd in het verhogen van de bruggen over onze Vlaamse waterwegen. Die kunnen nu zeven dagen op zeven worden gebruikt. Er zijn dus zowel maatschappelijke als economische winsten. Ik denk dat de automatisering van de bediening van onze kunstwerken op onze Vlaamse waterweg een heel belangrijke maatregel is. Die meerwaarde zal in de loop van de volgende jaren blijken, dus laten we doorzetten.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Klaas Sloomans aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de gerechtelijke acties tegen journalisten en het daaruit voortvloeiend conflict met de persvrijheid en het bronnengeheim

De voorzitter: De heer Sloomans heeft het woord.

Klaas Sloomans (Vlaams Belang): Minister, het is inderdaad de tweede keer op amper een week tijd dat ik u vat over een aantal gerechtelijke acties die onzes inziens toch haaks staan op een democratie en de fundamenteën van journalistieke vrijheid, met name persvrijheid en het daaraan gekoppelde bronnengeheim.

Zo was er, zoals in de commissie reeds aangehaald, eerst de razzia bij het online magazine 't Scheldt, waarbij computers, gsm's en archiefmateriaal in beslag werden genomen, en waarbij een journalist urenlang in een cel werd gestopt, om vervolgens te worden ondervraagd over zijn bronnen. Dat waren nota bene bronnen rond een schandaal, rond beschadigende artikels over Open Vld-woordvoester Zelfa Madhloum. Een eerste alarmsignaal gaat af.

Dan komt het tweede feit. Vorige week donderdag vallen speurders van de gerechtelijke politie binnen bij een journalist van het Limburgse nieuwsmedium

Trudocs, waarbij ook hier de man wordt gevraagd naar zijn bronnen, ditmaal rond het vaccinatieschandaal van uw partijgenoot Veerle Heeren, u allemaal bekend. Een tweede alarmsignaal gaat af.

En dan het derde feit: afgelopen maandag veroordeelt de correctionele rechtbank van Brugge VRT-journalist Bart Aerts tot een gevangenisstraf van vier maanden, weliswaar met uitstel, nadat hij telefoongesprekken had gebruikt in zijn reportage. Dat waren telefoongesprekken uit een onderzoek, maar dat vonnis kwam er uiteindelijk pas nadat de man zes uur van zijn vrijheid werd beroofd, waarbij ook zijn computer en zijn iPhone in beslag werden genomen. Een derde alarmsignaal gaat af.

Minister, u zult mij hier niet horen beweren dat er een groot complot is van justitie tegenover de journalistenwereld. Maar een opeenstapeling van feiten is natuurlijk wel een teken aan de wand voor elke journalist die dag in dag uit bezig is met waarheidsbevinding, toch de essentie van zijn job.

Minister, hoe beoordeelt u vanuit uw bevoegdheid deze toch zorgwekkende feiten? Welke initiatieven neemt u, eventueel in samenspraak met uw federale collega Van Quickenborne, om de persvrijheid en het bronnengeheim maximaal te garanderen?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega Sloomans, ik dank u voor uw vraag. U weet dat de persvrijheid, collega's, een van de hoekstenen is van onze democratie. De onafhankelijke journalistiek, de persvrijheid en inderdaad ook het daaraan gekoppelde bronnengeheim zijn zeer belangrijke waarden in onze samenleving. Ze zijn een kernpunt in een democratische rechtsstaat. U zult het ook niet vreemd vinden dat ik daar als minister van Media enorm veel belang aan hecht.

Anderzijds is een andere hoeksteen van die democratische rechtsstaat ook wel een onafhankelijke rechterlijke macht. U verwijst naar drie zaken die heel verschillend zijn, maar waar in elk van die gevallen op een of andere manier justitie, politie, parket, de rechtbank, tot en met de correctionele rechtbank van Brugge, bij betrokken zijn.

Het spreekt voor zich dat ik, als lid van de uitvoerende macht, mij niet kan uitspreken over die gevallen. In één geval is er al een correctionele uitspraak. In andere gevallen is dat nog niet het geval. We zullen moeten afwachten wat de rechtbanken daarover zeggen. Ik heb van de zaak in Brugge ook begrepen dat de betrokkene de intentie heeft om een beroep in te stellen bij het hof van beroep te Gent. We moeten dat afwachten.

Maar het spreekt voor zich, collega's, dat we het belang dat wij hechten aan die onafhankelijke journalistiek – overigens verankerd in artikel 25 van onze Grondwet, maar ook beschermd door artikel 10 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (EVRM) – centraal moeten stellen. Er is inderdaad ook een vraag gekomen van de Vlaamse Vereniging van Journalisten (VVJ) om daarover in gesprek te treden met de federale collega van Justitie. Ik kijk ook uit naar de conclusies die de federale collega daaruit zal trekken.

De voorzitter: De heer Sloomans heeft het woord.

Klaas Sloomans (Vlaams Belang): Minister, ik dank u. Ik heb goed naar u geluisterd. U zegt eigenlijk twee dingen die mijns inziens toch wat haaks staan op elkaar. Enerzijds zegt u dat u veel belang hecht aan de vrije pers en de verworvenheden die daarmee gepaard gaan. U verwijst daar naar het EVRM, een

kernpunt van onze democratie. Maar anderzijds weigert u een uitspraak te doen over feiten die daar eigenlijk diametraal tegen ingaan. We zitten hier in een context waarbij journalistenverenigingen zeggen dat elke journalist in Vlaanderen zich grote zorgen moet maken, waarbij journalisten worden onderworpen aan huiszoekingen, waarbij zij van hun vrijheid worden beroofd, waarbij gsm's en laptops in beslag worden genomen. Ik stel alleen maar vast dat, wanneer dat in Hongarije, Polen of in andere verre landen, zoals Myanmar gebeurt, de resoluties ons hier om de oren vliegen. Maar wanneer het in eigen land gebeurt, blijft men eigenlijk op de vlakte.

Minister, u zegt dat u zult samenzitten met uw federale collega Van Quickenborne. Welke maatregelen of initiatieven zullen zich daaruit kristalliseren, opdat journalisten ook morgen hun werk nog naar behoren kunnen doen?

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Minister, ik begrijp dat u niet op concrete zaken wilt ingaan. Maar met wat de laatste tijd gebeurt, heb ik toch de indruk dat het spanningsveld dat toch al enige tijd bestaat tussen aan de ene kant justitie en aan de andere kant persvrijheid, alleen maar groter wordt.

Ik heb een vraag voor u die misschien meer algemeen is. Wat is uw inschatting? Staat die persvrijheid op dit moment inderdaad onder druk bij ons? Of is er geen reden tot ongerustheid?

En dan misschien meer concreet: u verwijst wat betreft de concrete zaken naar een overleg van de VVJ met uw federale collega. Mij lijkt het toch wel raadzaam dat u zelf ook een actieve rol speelt in dat overleg en dat u eventueel toch mee aan tafel schuift. Want er is natuurlijk de juridische kant van de zaak. Maar u bent de minister van Media. Het zou me goed lijken dat u vanuit uw bevoegdheid mee aan tafel schuift om te bekijken wat u vanuit die bevoegdheid kunt doen. Want de VVJ heeft haar ongerustheid in dezen over een aantal zaken toch uitgesproken.

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Minister Dalle, u spreekt terecht over persvrijheid als een van de hoekstenen van onze maatschappij. Ik zou daar nog een hoeksteen naast willen leggen: het verhaal van rechten, maar ook van plichten. Ik vind het ook een plicht van een journalist, en ik vind ook dat dat van een journalist verwacht kan worden, dat hij respect heeft voor beroepsethiek en dat hij respect heeft voor een deontologische code. Wat nu soms een beetje gebeurt, is het verspreiden van laster. Dat wordt een beetje schering en inslag. Minister, ik hoop dan ook dat wanneer het gesprek over persvrijheid gevoerd zal worden, ook het verhaal van online laster en fake news in dit debat wordt meegenomen.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Ik denk dat we een en ander van elkaar moeten scheiden: de concrete cases en het fundament, de essentie. Dat is namelijk dat het bronnengeheim bijzonder essentieel is voor onderzoeksjournalistiek, voor journalistiek tout court. Het is inderdaad de hoeksteen van onze democratie. We willen dat journalisten hun essentiële rol voor democratie onbelemmerd kunnen uitvoeren. Zonder bronnengeheim hebben we immers gewoon geen kwalitatieve onderzoeksjournalistiek. Dat zou betekenen dat zaken die het daglicht niet mogen zien, effectief niet mee naar boven gespit zouden worden. Los van de cases: het beschermen van het bronnengeheim is essentieel voor journalisten en dat schenden is illegaal. In de nieuwe ranking van Reporters without Borders

staan wij in België nog altijd op plaats 11 in de wereld. Dat is niet slecht, maar we zakken al een tijdje.

Minister, zoals collega Rzoska ook aangeeft, zou het belangrijk zijn dat u mee aanschuift om ook te kijken op welke manier we mogelijke sancties zouden kunnen invoeren.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Gisteren nog heeft Marija Pejcinovic Buric, secretaris-generaal van de Raad van Europa, haar jaarverslag voorgesteld. Daaruit blijkt nog maar eens dat, wat de vrijheid van meningsuiting betreft, in 2020 de fysieke integriteit – fysieke weliswaar – van journalisten in Europa 118 keer is aan-gevallen. Je kan dus stellen dat journalisten meer en meer onder druk komen te staan. En ook via dergelijke rechtzaken gebeurt dat.

Het hele verhaal van bronnengeheim is federaal. Voor ons mag dat ook absoluut niet worden uitgehold. Het zou inderdaad misschien belangrijk zijn dat u aan-schuift of toch vraagt aan uw federale collega Van Quickenborne om daar toch minstens ook mee over in gesprek te kunnen gaan.

Dat belet niet – en ik ben het dus eens met collega D'Hose – dat de journalistiek ook wel veranderd is. Je hebt niet meer alleen de traditionele kwaliteits-journalistiek, als we het zo even mogen noemen, maar je hebt ook heel veel nieuwe zaken die opborrelen via platformen, via sociale media en internet. Het is ook aan de journalistiek zelf om daar eens naar te kijken. Zorg dat er geen anonimiteit is, dat we altijd weten wie achter wat zit.

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Minister, ik dank u al voor het antwoord. Wij delen uiteraard ook de bezorgdheid rond journalistieke onafhankelijkheid, en zeker de kwestie van het bronnengeheim. Dat is inderdaad essentieel om aan journalistiek te kunnen doen en is essentieel in een democratie. Het is inderdaad in de eerste plaats een federale bevoegdheid. We hebben daar ook vragen rond gesteld in de Kamer. Minister, ik hoop toch ook dat u als minister van Media mee opkomt voor de persvrijheid, voor het bronnengeheim en dat we ons niet te veel laten meeslepen in inperkingen op de journalistieke vrijheid. Ik denk dat dat een heel gevaarlijk paadje is.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Uiteraard blijven ook wij absoluut voorstander van persvrijheid in de meest brede zin, binnen de wettelijke grenzen uiteraard. Het bronnengeheim en het recht op nieuwsgaring blijven essentieel. Maar tegelijk – en het is ook al gezegd – moet de journalistieke deontologie toch ook wel spelen. En we zien dat die onder druk komt, omdat tegenwoordig snelheid en spektakel het blijkbaar vaak halen op kwaliteit.

Een bijzonder interessant element – vinden wij, minister – is dat deze bevoegdheid nog verdeeld zit over het Vlaamse en het federale niveau. Wat ons betreft, mag inderdaad die hele bevoegdheid naar de regio's komen. Ik vraag me af of u die mening deelt.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega Vandaele weet dat ik die discussie zeer graag aanga, niet alleen vanuit mijn huidige bevoegdheid, maar ook vanuit mijn eerdere achtergrond. We moeten inderdaad op een aantal punten stappen zetten.

Het bronnengeheim is natuurlijk ook nauw verbonden met justitie en politie-optreden. In die zin moet dat wel grondig bekeken worden. Anders was het bijvoorbeeld met het recht van antwoord. We hebben daar een grondige discussie over gehad in de commissie. We moeten daar echt wel stappen zetten. We moeten vanuit Vlaanderen inderdaad meer bevoegdheden hebben.

Het politionele en justitiële aspect, dat is natuurlijk de essentie van de zaak. Er kan effectief een gespannen verhouding bestaan tussen de journalistieke vrijheid en een aantal principes die binnen politie en justitie belangrijk zijn. Het geheim van het onderzoek bijvoorbeeld, dat is een belangrijke kernwaarde van hoe justitie werkt. En soms komt dat in een soort van conflict met hoe de journalistiek werkt of moet werken. Dat is altijd al een delicate verhouding geweest. Ook in dit soort dossiers duikt dat op. Dat is niet altijd evident. Gerechtsjournalisten hebben vaak bronnen en anonieme bronnen dicht bij het dossier. En het is niet altijd evident om dat goed in te schatten.

Ik blijf natuurlijk wel benadrukken hoe belangrijk de journalistieke vrijheid is, voor mezelf als minister van Media en voor de Vlaamse Regering. Maar dit past ook in de justitiële aanpak. Men moet op het niveau van de wet op de bronnen en het bronnengeheim bekijken hoe het zit. Ik ben zeker graag ter beschikking om dat samen met collega Van Quickenborne en de VVJ te bekijken, maar de vragen die de VVJ stelt, zijn intrinsiek ook justitieel van aard. Wat vraagt de VVJ concreet van de minister van Justitie? Ze willen ten eerste een sanctiemechanisme instellen ter bescherming van het journalistieke bronnengeheim, een sanctiemechanisme op het niveau van de nietigheden in een gerechtelijke context. En ten tweede wil men ook het bronnengeheim beter bekendmaken binnen justitie. Dat zijn zaken die echt wel tot de federale bevoegdheid behoren. Als ik daar nuttig kan zijn aan tafel, ben ik daar graag toe bereid, maar ik denk dat de VVJ dat samen met de federale collega ook goed kan bekijken. Maar als ik daarin kan helpen, zeer graag.

Een aantal collega's hebben ernaar verwezen, maar collega D'Hose heeft er de nadruk op gelegd: het verhaal van rechten en plichten. Dat is natuurlijk ook zeer pertinent. Er is een journalistieke deontologische code, die niet door de overheid wordt opgesteld, maar door de journalistiek zelf, vanuit de VVJ. Dat betekent dat men inderdaad een aantal rechten heeft – het bronnengeheim heeft daar betrekking op – maar dat men ook plichten heeft en dat men een deontologie na te leven heeft. Ook dat is een belangrijk punt om hierin aan te halen.

De VVJ heeft over twee van de drie dossiers die hier aan de orde zijn, toch wel serieuze zorgen geuit. Pol Deltour heeft verklaard, zeker over de zaak-Aerts, dat de uitspraak zeer gevaarlijk is en dat, als dat vaste rechtspraak wordt, het werk van veel gerechtsjournalisten moeilijk wordt en bedreigd wordt. Zoals gezegd, ga ik me niet uitspreken over die zaak. Dat zal ongetwijfeld ook nog op het niveau van het hof van beroep behandeld worden. Maar ik begrijp natuurlijk dat de VVJ hier zorgen over uit.

In elk geval kunt u erop rekenen, collega's, dat overal waar de persvrijheid aan de orde is, ik die stem ook luid zal laten klinken dat wij vanuit Vlaanderen bijzonder veel belang hechten aan de journalistieke vrijheid.

De voorzitter: De heer Slootmans heeft het woord.

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): Bedankt, minister. Wat de nieuwe initiatieven en het sanctiemechanisme betreft: ik denk dat dat inderdaad zeer positief nieuws is. Ik reken erop dat u daar als mediaminister de druk opvoert en dat het geen vrijblijvend gegeven blijft.

Wat betreft de onafhankelijkheid en de scheiding der machten, waar een aantal collega's naar verwijzen, vind ik wel dat als een aantal fundamentele rechten in het geding zijn, zoals de persvrijheid en het bronnengeheim, zwijgen of zich onthouden van commentaar natuurlijk wel een vorm van schuldig verzuim wordt. Er is vorige week nog een Japanse journalist in Myanmar veroordeeld en achter de tralies gestopt omdat hij zogenaamd fake news naar buiten bracht. En ook daar beroepen de regeringsleiders – of beter: de militaire junta – zich op de onafhankelijkheid van het gerecht en de scheiding der machten. Ook in de zaak-Navalny zien we dat Poetin dat doet. Ik stel voor dat de collega's dan ook consequent zijn en dat, als er in het vervolg nog dergelijke zaken in het buitenland gebeuren, men zich onthoudt van commentaar.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Carmen Ryheul aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het geplande Franse windmolenpark voor de kust van Duinkerke

ACTUELE VRAAG van Bert Maertens aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het geplande Franse windmolenpark voor de kust van Duinkerke

De voorzitter: Mevrouw Ryheul heeft het woord.

Carmen Ryheul (Vlaams Belang): Minister-president, twee Franse energiebedrijven zijn van plan om op slechts een tiental kilometer voor de kust van Duinkerke, dus op de grens met De Panne, een megawindmolenpark te bouwen. Het gaat om 46 windmolens van bijna 300 meter hoog. Dat is bijna even hoog als de Eiffeltoren. De huidige inplantingsplaats van dit offshorepark zal onnoemelijk veel schade aan Vlaanderen bezorgen. Zo zal dit park onder meer de zeevaartroutes naar onze havens van Nieuwpoort en Oostende belemmeren of zelfs onmogelijk maken. Het zal ook het laatste ongerepte open zeezicht aan de Westkust doen verdwijnen. Ook het vliegverkeer naar onze luchthaven wordt verstoord.

Deze Franse bedrijven zijn niet bereid om gevolg te geven aan de zeer ernstige en toch ook wel pertinente bezwaren vanuit ons land tegen dit project. Ook de vraag om het Franse park verder in zee te bouwen, met minder hoge molens, zodat het zou aansluiten op het nieuwe geplande Belgische offshorepark, wordt genegeerd. Meer nog, vorige maandag stelde de bevoegde minister Barbara Pompili in de persconferentie in Duinkerke heel expliciet – en ik citeer haar: “Het windmolenpark zou in 2027 in werking moeten kunnen treden en zou zeker dertig jaar uitgebaat worden. De Franse regering is vastbesloten om al die projecten tot een goed einde te brengen.” Overleg tussen de Franse en de Belgische regering heeft tot op vandaag niets opgelost.

Minister-president, als Vlaanderen zijn Westkusttoerisme, zijn kust economie, zijn omgeving en zijn scheepvaartmobiliteit wil vrijwaren, dan lijken enkel nog juridische stappen vanuit Vlaanderen tegen dit Franse initiatief mogelijk.

Minister-president, welke initiatieven neemt de Vlaamse Regering om dit megalomane project, dat onze Vlaamse belangen bedreigt, nog tegen te houden? Zal de Vlaamse Regering in dit kader een juridische procedure opstarten?

De voorzitter: De heer Maertens heeft het woord.

Bert Maertens (N-VA): Minister-president, mijn collega schetste het al. Het gaat hier over zo'n typisch project waarbij mensen die buitenstaander zijn

denken: 'Och, ja, dat is wat zichtbelemmering voor de kustbewoners.' En daar stopt het dan. Maar neen, er is veel meer aan de hand. Er is ook een groot risico op milieuschade, maar zeker ook op economische schade. Dan gaat het over de havens. Het windmolenpark komt pal in een historische vaarroute tussen Vlaanderen en het Verenigd Koninkrijk te liggen. Deze vaarroute wil onder andere de haven van Oostende opnieuw leven inblazen. Het heeft ook een grote impact op de visserij en op de pleziervaart, die nu die vaargeul gebruiken. Het is met andere woorden een groot probleem, niet alleen voor de kustbewoners en de toeristen maar ook voor onze Vlaamse bedrijven en economie.

Ik heb de vraag al een paar keer gesteld aan minister Peeters. Ik weet dat er diplomatiek overleg is onder leiding van minister van Noordzee Vincent Van Quickenborne. Maar dat overleg leidt voorlopig tot niets. Het leidt niet tot gunstig resultaat. Er is geen enkele beweging aan Franse kant. En nu de twee toekomstige exploitanten duidelijk aangeven te willen doorgaan met het project op die locatie, 'bougeert' de Franse regering helemaal niet. Nochtans zijn er alternatieven denkbaar: dieper in zee bijvoorbeeld. Voor de haven van Oostende is 500 meter opschuiven al genoeg. Eventueel is er zelfs de mogelijkheid dat België samen met Frankrijk een nieuw project lanceert, verder en dieper in de Noordzee. Het zou een goed voorbeeld zijn van Europese samenwerking. Voorlopig is er dus geen beweging aan Franse kant en is er vooral zicht op de grote nadelen voor Vlaanderen.

Minister-president, welke stappen nemen u en de Vlaamse Regering om de belangen van Vlaanderen in dit dossier maximaal te vrijwaren?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Collega's, deze vraag werd al een aantal keren in de commissie en ook schriftelijk gesteld. Ik heb dan steeds gezegd dat we in eerste instantie via diplomatieke weg tot een akkoord willen komen met Frankrijk. Tijdens de publieksbevraging in Frankrijk werd door België een alternatief plan voorgesteld. Aangezien dit dossier bevoegdheidsoverschrijdende belangen heeft, werken we in dezen samen met het federale niveau.

Tot op heden loopt dat intrafederale overleg in dit dossier vlot. Alle Vlaamse argumenten zijn integraal overgenomen in de gecoördineerde reactie op de Franse consultatieprocedure. Het federale niveau heeft ook een advocaat aangesteld om onze gedeelde belangen te verdedigen. Het doel van onze acties is om de ligging van het windmolenpark te verplaatsen, zoals hier gevraagd werd, waardoor bezwaren – tenminste die langs Vlaamse kant – weg zullen vallen.

De beslissing van 10 mei is een beslissing van een privébedrijf, en nog niet van de Franse overheid. De mogelijkheid om tegen die beslissing van de ontwikkelaar een beroep in te stellen wordt momenteel, in samenspraak met de betrokken actoren, onderzocht. Maar aangezien het nog niet om een beslissing van de Franse overheid gaat, is de diplomatieke piste die we tot nu toe gevolgd hebben, wat mij betreft, op dit moment nog niet dood en begraven. Tegelijkertijd moeten we realistisch zijn en wel vaststellen dat onze bezwaren en onze bezorgdheden intussen genoegzaam bekend zijn bij de Franse autoriteiten, maar dat we op dit moment, eerlijk gezegd, nog geen duidelijke signalen ontvangen hebben dat deze ook op afdoende wijze in rekening zullen worden gebracht. Daarom wil ik ook duidelijk aangeven dat we alle opties openhouden, zeker met het oog op een formele beslissing vanwege de Franse overheid. Voor het geval dat onze diplomatieke inspanningen geen gehoor vinden aan Franse kant, heb ik mijn diensten alvast de opdracht gegeven om alle mogelijke juridische opties te laten onderzoeken.

De voorzitter: Mevrouw Ryheul heeft het woord.

Carmen Ryheul (Vlaams Belang): Dank u wel, minister-president, voor het antwoord. Het verheugt me wel om te horen dat u van plan bent om ook juridische stappen te ondernemen. De federale minister van Noordzee, Vincent Van Quickenborne, stelde zopas in de Kamer dat hij nu ook zelf juridische stappen overweegt, maar dat hij toch nog steeds verder wil blijven inzetten op het overleg met Frankrijk. Het politiek en diplomatiek overleg in dit dossier, dat voor Vlaanderen nochtans zeer belangrijk is, heeft zich tot vandaag steeds boven uw hoofd afgespeeld. In uw functietitel voert u echter ook de naam van Vlaams minister van Buitenlandse Zaken.

Minister-president, mijn tweede vraag luidt dan ook: kunt u ons even verduidelijken waarom u tijdens de vorige belangrijke toptoverlegmomenten de kaas van uw bord hebt laten eten door de Federale Regering, en u zelf niet persoonlijk aanwezig was? Werd u dan niet uitgenodigd voor dat overleg? En waarom nam u dan zelf geen initiatief om toch aanwezig te kunnen zijn, zoals het een echte Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken zou moeten toekomen?

De voorzitter: De heer Maertens heeft het woord.

Bert Maertens (N-VA): Dank u voor uw antwoord, minister-president. Ik denk dat het goed en logisch is dat in allereerste instantie uiteraard de diplomatieke weg wordt bewandeld. Dat is de goede manier, denk ik. Maar tegelijk verheugt het mij wel dat u zeer duidelijk stelt dat er vandaag al wordt bekeken en voorbereid hoe we juridische stappen kunnen zetten op het moment dat dat nodig is. Ik vrees, zoals u zegt, dat het effectief nodig zal zijn, omdat er aan de Franse kant op dit moment geen enkele beweging is.

U weet dat ik een Vlaams-nationalist ben, en ik heb misschien iets meer vertrouwen in het handelen van onze Vlaamse diplomatie dan in een – vaak francophone – federale diplomatie. Daarmee wil ik niet zeggen dat zij de belangen niet ter harte zullen nemen. Maar mijn aanvullende vraag daarbij is wel: hebt u de Vlaamse diplomatieke contacten in het overleg tussen Vlaanderen en Frankrijk ook ingeschakeld in dit dossier? Op welke manier, en met welk resultaat?

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Dank u, minister-president, voor uw antwoord. Ik denk dat dat het enige juiste antwoord is in dezen. Het verheugt mij evenzeer als u dat de Vlaamse bezorgdheden in dezen volledig zijn opgenomen in de communicatie met de Franse overheid. U hebt aangegeven dat het vandaag nog een beetje te vroeg is om al met juridische procedures te komen aanzetten, maar dat de druk wel hoog gehouden wordt. Ik zou in dezen vooral willen oproepen tot kalmte, en – zoals het zelfbewuste Vlamingen betaamt – om in te grijpen wanneer nodig, maar ook geduldig te zijn wanneer nodig.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Dank u wel, minister-president. De toegang tot natuurlijke hulpbronnen is vaak een bron van ergernis of conflict geweest, zeker in grensgebieden. Vandaag hoeft het hopelijk niet zover te komen in deze zaak. Het ging vaak over kolen of water, vandaag gaat het over wind.

Minister-president, u spreekt over signalen vanuit de Franse overheid. Kunt u eens verduidelijken welke signalen u concreet verwacht? Daar ben ik wel heel erg benieuwd naar.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister-president, ik dank u voor uw heel duidelijk antwoord.

Ik denk dat uw houding inderdaad de enige juiste is door op één lijn te werken met de Belgische regering en samen de nodige diplomatieke initiatieven te nemen. Dat lijkt me de enige manier om deze tanker te keren, want de belangen voor onze zeevaart, voor onze visserij en voor ons toerisme moeten inderdaad worden gevrijwaard. De diplomatieke weg is ongetwijfeld de beste. We hebben in Vlaanderen bovendien heel wat knowhow om windparken verder in zee te bouwen. Onze baggerbedrijven kunnen dat het best van de hele wereld. Wanneer de Fransen dus technische hulp nodig hebben om die windturbines verderop in zee te plaatsen, kan Vlaanderen altijd helpen.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: In de contacten tussen Frankrijk en – laat me zeggen – het Belgische gegeven zat ook de Vlaamse Regering mee aan tafel, niet ik in persoon maar mijn vertegenwoordiger. Laat dat duidelijk zijn. Het is ook zo dat wij in alle teksten integraal onze bezwaren tegen dat Franse windmolenpark opgenomen zien.

Mijnheer Maertens, u weet dat ik ook een Vlaams-nationalist ben, maar met mijn beperkte ervaring in dergelijke dossiers weet ik dat men zeker niet in gespreide slagorde moet handelen, zeker niet wanneer men allebei op dezelfde lijn zit. Zelfs langs twee kanalen hetzelfde vertellen is niet slagkrachtig en adequaat. Wij kiezen in dezen dan ook voor de weg die het meeste effect heeft.

De Vlaamse Regering zit mee in die contacten, niet ik als persoon. Ik weet ook niet of langs federale zijde de minister zelf mee aan tafel zit. Dit is ook geen opbod op dat vlak, zolang de violen maar gestemd zijn. Op dit moment zit er in elk geval geen ruis op de lijn.

Ik verwacht van de Franse regering dat ze onze bezwaren ter harte neemt, daar begrip voor heeft en samen met ons rond de tafel wil gaan zitten om te bekijken hoe hun en onze belangen met elkaar kunnen worden verzoend. Zo simpel is het. Op dat vlak hebben we nog altijd geen signaal gekregen en zijn we eventuele juridische stappen aan het voorbereiden. Die starten we echter pas op wanneer we zeker zijn dat de diplomatieke weg tot niets leidt.

De voorzitter: Mevrouw Ryheul heeft het woord.

Carmen Ryheul (Vlaams Belang): Minister-president, ik ga graag naar Parijs om de Eiffeltoren te bezoeken, maar als West-Vlaming wil ik geen 46 windmolens met een hoogte van diezelfde Eiffeltoren gebouwd zien worden op een boogscheut van onze Vlaamse kust. Het gaat over megawindmolens die Frankrijk ons eenzijdig en zonder overleg opdringt. Zij nemen niet alleen ons openzeezicht weg waarvoor mensen onze mooie Vlaamse kust bezoeken, maar zij bedreigen ook onze scheepvaart en onze natuur. En daarom zegt het Vlaams Belang heel luid en duidelijk dat wij die Franse windmolens niet willen vlak bij onze kust. Wij roepen u dan ook op tot actie. Treed actief op om onze Vlaamse belangen te verdedigen en te beschermen en maak duidelijk dat wanneer Frankrijk doorzet met zijn plannen die ons schade zullen berokkenen, Vlaanderen niet zal aarzelen om die juridische procedures op te starten. Minister-president, West-Vlaanderen rekent op u. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer Maertens heeft het woord.

Bert Maertens (N-VA): Minister-president, ik dank u om dit dossier ter harte te nemen. Zoals gezegd, is de diplomatieke weg de juiste, maar tegelijkertijd is het

verstandig om nu al juridische stappen voor te bereiden, want ik en niet ik alleen heb weinig vertrouwen in een goede afloop wanneer het alleen van Frankrijk moet komen. Ik wil u dan ook vragen om indien nodig – laat dat duidelijk zijn – onze Vlaamse tanden te laten zien, en alle juridische mogelijkheden uit te putten om dat windmolenpark met nefaste gevolgen voor Vlaanderen, voor de havens, voor de visserij, voor de pleziervaart en voor het toerisme aan de Westkust tegen te houden.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Arnout Coel aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het nieuwe scholenbouwprogramma Scholen van Vlaanderen

De voorzitter: De heer Coel heeft het woord.

Arnout Coel (N-VA): Voorzitter, minister, onze grijze hersencellen zijn de enige grondstof die we in Vlaanderen hebben. Het is met kennis, kunde en innovatie dat we onze welvaart kunnen uitbouwen en veiligstellen. Deze regering zet dat ook volop in op excellent onderwijs, en dit op alle vlakken.

Bij kwaliteitsvol onderwijs horen ook kwaliteitsvolle scholen en klaslokalen. Op dat vlak is er nog een hele weg te gaan en zijn grote investeringen nodig. Vorige regeringen maakten daar al heel wat middelen voor vrij, maar u doet er nog een flinke schep bovenop met een recordinvestering van 3 miljard euro in schoolinfrastructuur deze legislatuur.

Deze week kondigde u aan een nieuw scholenbouwprogramma klaar te hebben, met de welluidende naam 'Scholen van Vlaanderen'. Het betreft een investeringsgolf van 1 miljard euro, goed voor 120 scholen, waar dan 50.000 leerlingen terecht zullen kunnen. Net zoals de voorganger, 'Scholen van Morgen', waarvan de laatste projecten van de 182 stilaan opgeleverd worden, gaat het om een DBFM-concept (Design Build Finance Maintain). Daarbij zal een private partner de schoolbesturen maximaal ontlasten door in te staan voor het ontwerpen, bouwen, financieren en onderhouden van de nieuwe schoolgebouwen. Nieuw in het programma 'Scholen van Vlaanderen' is dat ook de Vlaamse spaarder mee zal kunnen investeren in nieuwe schoolinfrastructuur.

Kunt u toelichten welke lessen u hebt getrokken uit het aflopende programma, 'Scholen van Morgen', wat u hebt bijgestuurd in het nieuwe programma, en hoe de Vlaamse spaarder hierbij betrokken zal worden?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik ben deze regeerperiode gezegend met een groot budget voor schoolinfrastructuur. In de afgelopen legislatuur hebben we 2,5 miljard euro kunnen investeren en daar komt nu een half miljard bij. 1 miljard euro daarvan gaan we inzetten via een vernieuwde DBFM-operatie.

Daarbij kunnen we lessen trekken uit de twee vorige operaties. Scholen van Morgen loopt op zijn eind. Binnen dat programma werden 182 schoolinfrastructuurprojecten vooropgesteld, waarvan er nu 162 gerealiseerd zijn. Ik denk dat binnen enkele maanden de eerste steen van het laatste project wordt gelegd in dat kader. Daarnaast hebben we de projectspecifieke DBFM, een tweede DBFM-programma. Nu komen we met een derde DBFM-programma, waarbij we lessen trekken uit de twee vorige.

Heel concreet proberen we vooral de inrichtende machten te ontzorgen. We gaan hun maximaal inspraak geven – het ontwerp zal voldoen aan hun eisen, daar niet van –, maar we zorgen dat ze niet meer belast worden met de aanbestedings-procedure, met het in de markt plaatsen. Dat is toch wel belangrijk. We verlossen hen van die last. Bovendien staat de private projectmanager ook dertig jaar in voor het onderhoud van die gebouwen.

En als nieuw gegeven zouden we ook middelen van private spaarders willen betrekken, om er een maatschappelijk mobiliserend programma van te maken. In plaats van het geld op de bankrekening te laten staan, waar het weinig opbrengt, kun je het ook inzetten voor de toekomst: in de scholen en in de kinderen. Als mooi toemaatje kunnen we er zo voor zorgen dat eenieder letterlijk zijn steentje kan bijdragen. Zo wordt het een breed, maatschappelijk mobiliserend project, waarbij we met z'n allen investeren in onze kinderen en in onze scholen.

De voorzitter: De heer Coel heeft het woord.

Arnout Coel (N-VA): Minister, bedankt voor uw antwoord.

Om van de scholen van Vlaanderen echte scholen van en voor de Vlaming te maken, is het ook belangrijk dat zoveel mogelijk Vlamingen er gebruik van kunnen maken. Zo'n schoolgebouw ligt immers vaak in het centrum van de lokale gemeenschap. Multifunctioneel gebruik door lokale verenigingen, sportclubs en de buurt lijkt dus een evidente troef om van die school echt het kloppende hart van de lokale gemeenschap te maken. Zo halen we maximaal rendement uit de investering, overheid en burgers samen.

Bij de voorgaande DBFM-programma's doken er een aantal obstakels op om vlot multifunctioneel gebruik mogelijk te maken. Denk maar aan afspraken over de gebruiksprijs ten opzichte van het extra gebruik bij multifunctionele inzet. Hoe zult u ervoor zorgen dat die scholen in het nieuwe programma maximaal multifunctioneel gebruikt kunnen worden?

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (CD&V): Minister, collega's, ook ik kon het voorontwerp van decreet gisteren voor de eerste keer inkijken. En ik vermoed dat de grondige analyse ervan via parlementaire behandeling in de commissie zal gebeuren. Wat me nu al opvalt, is dat de Vlaamse Regering zal beslissen over de selectie en rangschikking van de schoolbouwprojecten. Er is een intentie om te werken met een investeringsimpuls en die te spreiden over drie programma's, en dus ook over drie DBFM-vennootschappen die aangesteld of geselecteerd zullen kunnen worden. Mijn vraag is, minister, hoe de geselecteerde schoolprojecten een plaats zullen krijgen in een van die verschillende bundels. En kunnen schoolbesturen dan zelf kiezen? Kunnen ze zelf kiezen in welke bundel ze terecht komen en dus ook aan welke vennootschap ze hun bouwproject zullen toevertrouwen?

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Minister, er moeten inderdaad in sneltempo schoolgebouwen bij komen. Ik ben heel blij dat daar middelen voor worden vrijgemaakt, want de wachtlijsten zijn er. Ik heb echter toch wel echt bedenkingen bij het opnieuw werken met een pps-constructie voor die scholenbouw. Er kunnen deze keer dan wel kleine spaarders mee investeren, fundamenteel verandert er eigenlijk niet zo heel veel aan het concept, terwijl we er toch eerlijk over moeten zijn: het vorige pps-programma, Scholen van Morgen, waarnaar u al verwees, is toch een klein beetje uit de hand gelopen. In 2009 beloofde de Vlaamse Regering dat er binnen de vijf jaar tweehonderd scholen zouden worden opgeleverd. Zoals u net zei, is het 2021 en moet de eerste steen van de laatste school nog steeds

worden gelegd. Dat is dus niet een klein beetje vertraging, dat is veel vertraging. Dat is belangrijk, want een van de argumenten voor pps was net dat het snel zou gaan. Dat blijkt echter niet te kloppen. Bovendien heeft het project niet 1 miljard euro gekost, maar 1,5 miljard euro, terwijl er minder scholen mee zijn gebouwd dan men aanvankelijk had gezegd.

U zegt dat we kunnen leren uit die vorige projecten. Mij is niet duidelijk wat u daaruit leert. Mij is niet duidelijk hoe u ervoor gaat zorgen dat die kostprijs niet opnieuw uit de hand loopt. Zouden we dat niet beter doen met een normale constructie in plaats van met pps?

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Minister, collega's, de noden van ons onderwijs zijn gigantisch, ook op het vlak van bouw, niet alleen nieuwbouw, maar ook renovatie, energie-efficiëntie, asbestsanering en noem maar op. Een van uw voorgangers, de huidige federale minister van Volksgezondheid, was ooit minister van Onderwijs. Hij heeft het eerste programma opgezet. Daarna heeft minister Crevits nog een ander programma opgezet. Ik stel vast dat de beide programma's nog niet helemaal zijn afgerond. Mijn vraag is tweeledig, maar het is één vraag. Hoe verhoudt uw nieuw programma zich tot die twee andere? Daarnaast, waarom niet eerst de twee andere afwerken eer u met uw nieuw programma begint?

De voorzitter: Goede tactiek, collega Danen. Heel origineel.

De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, ik vind het een zeer knap project. Een bijzonder opvallend nieuw element is ook de mogelijke toetreding van private spaarders. Ik denk dat dat een heel goede constructie is. In welke mate zullen ook renovatie en hernieuwbouw in aanmerking worden genomen? We weten immers dat het scholenpark ook al wat verouderd is en er enorme winst te boeken is bij renovatie en isolatie, wat ook niet onbelangrijk is voor onze klimaatverplichtingen.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Uiteraard is het goed dat we vooruitgang boeken wat de achterstand qua schoolinfrastructuur betreft, want die is en blijft toch wel immens. De plaatstekorten blijven zeer groot. De afgelopen jaren is er vooruitgang geboekt. Wij denken dat er nog een tandje kan en moet worden bijgezet. Het vorige pps-programma is nog niet afgerond. Er is vertraging. Het is goed om nu niet te wachten tot het afgerond is om met een nieuw plan te komen. Minister, daarin volgen we u dus. Ik denk echter dat we wel moeten leren uit wat er verkeerd is gelopen in het vorige programma. Wat zult u dus meenemen uit de evaluatie van Scholen van Morgen in dit nieuwe programma?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Dat zijn veel vragen. De eerste vraag was waarom ik niet wacht tot wanneer het lopende programma is afgewerkt. Omdat er dan natuurlijk een vacuüm zal ontstaan. We moeten zorgen voor continuïteit. Nu wordt inderdaad de eerste steen van het laatste project gelegd. Dat is in Sint-Truiden, denk ik, in de zomervakantie. We moeten echter toch vooruitkijken. We moeten klaar zijn en ervoor zorgen dat er enige continuïteit is, dat we constant kunnen blijven bijbouwen en extra bijbouwen.

Die DBFM-operatie is een succes. Vlaanderen heeft op dat vlak ook een voor-sprong genomen. Ja, er zijn ook lessen geleerd. Dat moeten we erkennen. We

zijn gestart in 2006. Vervolgens was er de economische crisis. Dat was natuurlijk ook een terugslag. Het klopt echter niet wat u zegt: bij mijn weten was er altijd een budget van 1,5 miljard euro vooropgesteld. We kunnen ook gebruikmaken van de btw-verlaging. Dat heeft toch een en ander kunnen doen versnellen. Al bij al is dit dus echt een succesproject. In het andere geval, als we gewoon de klassieke investeringen hadden gedaan, dan hadden we nooit zoveel nieuwe schoolinfrastructuur gezien. Dan was u waarschijnlijk de eerste om te zeggen: 'Zeg, er is zo'n grote nood qua extra capaciteit. Doe er iets aan.'

We hebben er iets aan gedaan en we zullen nog een tandje bijsteken.

We zorgen ook voor die multifunctionaliteit. Ik vind dat niet alleen belangrijk omdat de investeringen dan meer renderen. We zorgen ervoor dat de schoolinfrastructuur na de schooluren en in het weekend door lokale sportverenigingen, cultuurverenigingen en allerhande verenigingen kan worden gebruikt. Het effect is dat de school nog meer in de lokale gemeenschap wordt ingebed. Dat wordt een en ondeelbaar. Dat is heel goed, want we zien overal een interactie. Daar is tevredenheid over, want de mensen leren elkaar beter kennen. We zien dat uit die terbeschikkingstelling vaak concrete samenwerkingsprojecten voortvloeien. Het is heel leuk dat de school een verbindend element in de lokale gemeenschap is. Dat beetje maizena is mooi meegenomen. Daar staat geen prijs op.

We zullen ervoor zorgen dat er in de criteria in de oproep maximaal aandacht wordt besteed aan de chronologie van de aanvragen, aan de dringende investeringsnaden, aan de schaalgrootte van de projecten, aan de financiële haalbaarheid en aan de energie-efficiëntie en de duurzaamheid. Tot slot zal ook rekening worden gehouden met de multifunctionaliteit en de hiermee samenhangende toegankelijkheid. Dat is niet zonder kosten, want in de praktijk betekent dit meestal dat de sportinfrastructuur compartimenterbaar en toegankelijk moet zijn, zodat wie de sportinfrastructuur betreedt, niet onmiddellijk toegang tot de volledige campus heeft. Die compartimentering betekent een bijkomende kost, maar de financiële en maatschappelijke baten zijn van onschatbare waarde.

Ik ben heel blij dat we aan de slag kunnen gaan met wat we uit de twee vorige oproepen hebben geleerd. Wat het eerste project betreft, luidde de kritiek dat het te grootschalig was. Om die reden gaan we nu naar drie clusters. Wat het tweede project betreft, was de projectspecifieke Design Build Finance Maintain (DBFM) misschien wat te beperkt. We hebben nog andere lessen geleerd. Vlaanderen heeft op dat vlak een ongelooflijke expertise verworven, zodat de procedures, die we al doende hebben geleerd, ook zijn versneld. We kunnen veel sneller vooruitgaan. De scepsis in het onderwijs is volledig weg. Dit is een enthousiasmerend project voor iedereen en zeker voor ons onderwijsveld.

De voorzitter: De heer Coel heeft het woord.

Arnout Coel (N-VA): Minister, ik dank u voor uw bijkomende toelichting en ook voor uw aandacht voor het multifunctioneel gebruik van de scholen in Vlaanderen. We zetten een grote stap in de richting van een kwaliteitsvolle schoolinfrastructuur voor elke leerling. De N-VA is zeer tevreden met de lancering van dit nieuwe programma en met de mogelijkheid voor de Vlaamse spaarder om hiermee in te stappen, niet zozeer omdat de financiering anders niet rond zou geraken, maar wel omdat de Vlaamse overheid en de burgers zo samen kunnen investeren in onze belangrijkste garantie op een duurzame welvaart, namelijk een excellent onderwijs van en voor de Vlamingen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Jan Laeremans aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de aanmeldingen van leerlingen in het Nederlandstalig basisonderwijs in Brussel

ACTUELE VRAAG van Celia Groothedde aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het plaatstekort voor Brusselse scholieren in het secundair onderwijs

De voorzitter: De heer Laeremans heeft het woord.

Jan Laeremans (Vlaams Belang): Voorzitter, uit cijfers van het lokaal overleg-platform (LOP) blijkt dat de capaciteitsproblemen in het Nederlandstalig basis- en secundair onderwijs in Brussel nauwelijks zijn afgenomen.

In het basisonderwijs hebben opnieuw ruim 3500 van de 6300 voor het volgend schooljaar aangemelde kinderen nog geen inschrijvingsticket gekregen. Dat is bijzonder stresserend voor hun ouders, die bang moeten afwachten of er bij de vrije inschrijvingen nog een plaatsje zal openvallen. Als we echter weten dat momenteel 350 kinderen zelfs niet eens een plek krijgen in de school van hun broers en zussen, waar ze toch absolute voorrang genieten, is er best reden tot ongerustheid.

Vooraf in het kleuteronderwijs blijkt er echt veel te weinig plaats. In de aanloop naar het huidig schooljaar was al 28 procent van de kinderen die nergens konden worden toegewezen afkomstig uit de voorrangscategorie met kennis van het Nederlands. Dat waren 620 basisschoolleerlingen die op geen enkele school terecht konden. Dat betekent op een schooljaar tijd een toename met zo maar eventjes 42 procent.

En ook in het secundair loopt het mis. Van de aangemelde 2275 kinderen kregen 655 leerlingen nog geen plaats toegewezen. Dat is het hoogste aantal ooit. Er zijn weliswaar extra plaatsen bij gekomen, maar dat volstaat absoluut niet om de stijgende populariteit van ons Nederlandstalig onderwijs op te vangen. Dat heeft tot gevolg dat sommige ouders noodgedwongen een school in de Vlaamse Rand opzoeken, waardoor daar ook weer het capaciteitstekort vergroot.

Minister, vorig jaar hebt u beloofd om heel wat extra plaatsen bij te creëren. Er zouden meer dan 4000 plaatsen bij moeten komen tussen 2019 en 2025. U beloofde toen in gesprek te gaan met Brusselse gemeenten die ondanks hun hoge nood hiertoe geen Nederlandstalig basisonderwijs willen inrichten, alsook met de Franstalige Gemeenschap, om de stroom vanuit hun scholen naar de onze te kunnen temperen.

Minister, wat hebben uw inspanningen allemaal opgeleverd? Moet u niet absoluut een tandje bij steken?

De voorzitter: Mevrouw Groothedde heeft het woord.

Celia Groothedde (Groen): Minister, 28 procent van alle leerlingen die een plekje willen in het Nederlandstalig Brussels onderwijs, hebben geen enkele plek na de eerste inschrijvingsronde. Dat is al eerder gebeurd, maar dit is wel het hoogste aantal kinderen ooit dat geen plek had.

Dat is gedeeltelijk een toewijzingsprobleem. Een aantal kinderen wil naar dezelfde school, maar dit jaar zijn er wel meer kinderen zonder plaats dan ooit. Er zijn ook meer kinderen dan ooit die zich hebben aangemeld, 2275 maar liefst.

Dit gaat niet alleen over ouders die maar een of twee voorkeurscholen hebben opgegeven. Mijn eigen dochter heeft ook geen plek. We hebben 9 van de 33 scholen in totaal in een heel diverse lijst opgegeven.

Waar staan we nu voor? Wat is het probleem? Er zijn nog 241 plaatsen vrij over heel Brussel in het Nederlandstalig onderwijs. Dat gaat maar een minderheid van alle gezinnen helpen. Er blijven nog ruim 400 gezinnen over zonder enige plek. Het is dus ook een capaciteitsprobleem. Dat is ook niet de eerste keer, maar het is groter dan ooit. Dat kan worden opgelost. Er kan een deel van de leerlingen naar de Vlaamse Rand gaan, er kan een deel naar het Franstalig onderwijs gaan, maar we weten het niet op dit moment. Dat weten we absoluut niet.

Minister, dit brengt een vrije schoolkeuze echt in het gedrang. Ik heb het niet over de keuze om naar één bepaalde school te gaan, maar wel minstens om je eigen scholennet of je studierichting te kunnen bepalen. Je kunt pas een oplossing bieden als het probleem duidelijk is, en dat is over een paar weken. Maar er moet nu worden nagedacht over hoe het probleem kan worden opgelost. Het is onmogelijk om nieuwe scholen te creëren tegen 1 september. Dat is duidelijk. Wat er wel kan, is meer capaciteit creëren door meer klassen te creëren. Het probleem daar is dat scholen op dit moment de gok moeten wagen, want zij moeten lerarenuren en werkingsmiddelen voorschieten voor dit jaar.

Minister, mijn vraag aan u is heel concreet: als dit probleem binnen een paar weken niet is opgelost, gaat u dan met onderwijsverstrekkers samenzitten en bent u bereid om scholen die effectief extra klassen en capaciteit willen creëren, te vergoeden op basis van hun september telling van dit jaar?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Mijnheer Laeremans, u roept Vlaanderen op om een tandje bij te steken. Ik denk dat Vlaanderen al tandjes bij heeft gestoken en nog tandjes bij steekt. Had iedereen maar evenveel tandjes bij gestoken in het verleden, in het heden en in de toekomst. Want dat is niet zo. We mogen ons gelukkig prijzen dat het Nederlandstalig onderwijs in Brussel kwaliteitsvol en succesvol is, maar ook slachtoffer van het eigen succes. Dat succes is mede te danken aan de investeringen die wij in de afgelopen jaren vanuit Vlaanderen hebben gedaan in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Dat zullen we ook blijven doen.

Tussen 2012 en 2019 stegen de Vlaamse investeringen in Brussel met 250 miljoen euro. Van die 250 miljoen euro was er 170 miljoen euro voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. We gaan nu 3 miljard euro extra investeren in infrastructuur. Dat is een stijging met 500 miljoen euro. We gaan ook nog eens 360 miljoen euro specifieke capaciteit voorzien. In de vorige regeerperiode ging dat over 250 miljoen euro. Ook daar zullen Brussel en het Nederlandstalig onderwijs in Brussel van genieten. Specifiek voor Brussel wordt er van 2010 tot 2022 meer dan 90 miljoen euro geïnvesteerd in capaciteit.

Dat is goed voor 8.200 plaatsen in het secundair en basisonderwijs in Brussel. Ik heb enige tijd geleden 5 projecten goedgekeurd ter waarde van 4,4 miljoen euro voor 535 extra plaatsen in het secundair onderwijs. Dat is nog een versnelling hoger. We doen alles wat we kunnen. We zouden hopen dat alle partners in het Brussels Gewest ter zake hun verantwoordelijkheid zouden nemen, zowel op lokaal gemeentelijk niveau van alle gezindten en kleuren, op gewestelijk niveau als op het niveau van de Franse Gemeenschap. Mocht eenieder de inspanning van Vlaanderen doen ten voordele van het onderwijs in Brussel, dan hadden we het doel al bereikt. Dat is een heel vriendelijke oproep om allemaal de krachten te bundelen.

We bewandelen dus twee sporen. De extra investeringen, extra capaciteit en meer schoolbanken in het Nederlandstalige onderwijs in Brussel zijn een spoor.

Een tweede spoor is dat we voorrang geven aan diegenen die resoluut kiezen voor de Vlaamse Gemeenschap en dus de Nederlandstaligen. Daarom willen we die voorrangsregel optrekken van 55 procent naar 65 procent zodat we de Nederlandstaligen kunnen garanderen dat ze van die voorrangsregel kunnen genieten. Ik hoop dat we met dat tweesporenbeleid opnieuw stappen vooruit kunnen zetten. We zullen het niet met een vingerknip en op een nacht kunnen oplossen, maar we zorgen er wel voor dat we stappen vooruitzetten.

De voorzitter: De heer Laeremans heeft het woord.

Jan Laeremans (Vlaams Belang): Dank u wel, minister, voor uw antwoord. Ik betwist niet dat jullie al heel wat hebben gedaan en dat er nog heel wat op stapel staat. Dat is duidelijk. Maar wat die voorrang betreft, vraag ik me af of men daar niet aan kan sleutelen, want u zegt dat we naar 65 procent zullen gaan. Dat is een stap in de goede richting, maar dat heeft pas effect vanaf 2022-23. We vragen ons af waarom we niet verder kunnen gaan dan die twee derde.

Uit de cijfers van de leerlingen die nu in het Nederlandstalige onderwijs zitten, blijkt dat de anderstaligen best aan hun trekken komen. In het voorbije schooljaar tikten in Brussel niet minder dan bijna 25.000 leerlingen aan op thuistaal niet-Nederlands op de 33.000 leerlingen. Dat is bijna 74 procent of driekwart. Dan zouden we de conclusie toch moeten kunnen trekken dat het in globo geen probleem mag zijn om eerst alle Nederlandstalige kinderen te plaatsen vooraleer men anderstaligen bedient.

De voorzitter: Mevrouw Groothedde heeft het woord.

Celia Groothedde (Groen): Minister, ik apprecieer uw inspanningen, maar die zullen pas over jaren vruchten afwerpen en het is nu dat ettelijke gezinnen, Vlaamse en anderstalige, zich hebben aangemeld en een plek willen. Ze zitten in onzekerheid waar hun kind op 1 september op school zal zitten. Ze weten dat vandaag in mei nog altijd niet. U sprak daarnet over het Franstalige onderwijs, maar daar zijn ook wachtlijsten. Er zijn inderdaad veel actoren bij betrokken, maar u houdt wel de sleutel in handen om dit probleem op te lossen. Als u de scholen die een deel van de oplossing willen zijn, de garantie geeft dat ze op basis van hun september telling lerarenuren en werkingsmiddelen vrij kunnen krijgen, dan zult u goodwill creëren en dan zullen ze capaciteit willen winnen.

Ik wil trouwens heel duidelijk zeggen dat al die kinderen geen Franstalige of anderstalige kinderen zijn. Dat zijn kinderen die sinds het kleuteronderwijs samen met mijn zoon en mijn dochter in het onderwijs zitten. Die zijn Nederlandstalig dankzij het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap. Ik vind het heel straf dat ik als linkse groene u als Vlaams-nationalist daarop moet wijzen. Dat zijn niet zomaar cijfers om mee te schermen. Het gaat om echte kinderen. Vandaag kunt u een deel van hun toekomst in handen houden. Dat is ministeriële verantwoordelijkheid in de praktijk. Zult u die nemen?

De voorzitter: De heer Coel heeft het woord.

Arnout Coel (N-VA): Ter inleiding wil ik zeggen dat geen enkel inschrijvings-systeem een capaciteitsproblematiek zal oplossen. Het is geen nieuw fenomeen dat we voor grote uitdagingen staan op het vlak van de capaciteit in het Vlaams onderwijs. We zetten daar volop op in, zeker ook in Brussel. De minister heeft de cijfers daarnet gegeven. In Brussel is het Vlaamse onderwijs deels slachtoffer van zijn eigen succes.

De kwaliteit van het Nederlandstalig onderwijs zorgt ervoor dat steeds meer Brusselaars zich hier willen inschrijven, en dat verhoogt uiteraard de druk. Dat

maakt het des te belangrijker dat Nederlandstaligen voorrang krijgen. We kijken dan ook uit naar dat Inschrijvingsdecreet dat die voorrang versterkt.

Maar of elk Brussels ketje kwaliteitsvol onderwijs kan genieten, hangt uiteraard niet enkel af van de Vlaamse inspanningen, die al zeer groot zijn, zoals u al zei. Ook de Franse Gemeenschap en de gemeenten moeten hun deel van de inspanningen doen.

Minister, plant u nog overleg met uw collega van de Franse Gemeenschap om deze problematiek te bespreken of op te lossen?

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Het inschrijvingssysteem zal de capaciteitsproblemen inderdaad niet oplossen, zo zegt de collega van de N-VA zeer terecht. Het is ook geen probleem dat vandaag ontstaan is. Er worden wel heel veel inspanningen gedaan om de plaatstekorten op te lossen, maar tegen september zal dit niet volledig opgelost zijn. Ik wil collega Groothedde ondersteunen, om ervoor te zorgen dat een maximaal aantal leerlingen tegen september effectief een plaats vindt.

Maar het probleem van de capaciteit is niet alleen een probleem van stenen, maar ook van mensen. Scholen bijbouwen zonder dat er voldoende personeel is, werkt natuurlijk niet. En ook het lerarentekort is zeer groot. Gemiddeld haken leerkrachten in Brussel binnen de vijf jaar af. Veel jonge leerkrachten komen wel naar Brussel, maar als ze eens een plaats vinden dichterbij huis, dan zijn ze weg. Lesgeven in Brussel is ook uitdagend, daar moeten we geen doekjes omwinden. Leerkrachten zijn vaak ook onvoldoende voorbereid om er te werken.

Ik gooi dus nog maar eens een extra uitdaging in uw bakje, minister Weyts. Wat gaat u doen om potentiële leerkrachten aan te trekken, om ervoor te zorgen dat ze blijven en om ze voor te bereiden op die grootstedelijke context waarin ze terechtkomen?

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (CD&V): Minister, elk kind heeft recht op een stoel in een klas, en op onderwijs naar zijn of haar keuze. En het werd al gezegd: een aanmeldingssysteem creëert geen enkele plaats bij. In de vorige legislatuur zijn er dan een aantal wijzigingen gebeurd aan het decreet. We zijn er vanuit onze fractie toe bereid om te sleutelen aan de decretale voorwaarden, om die decretale grond, steeds vertrekkend vanuit de keuzevrijheid van de ouders, te versterken.

In elk geval willen wij vanuit onze fractie ook onze waardering laten blijken voor alle LOB's (loopbaanoriëntatie en -begeleiding) die momenteel alles in goede banen leiden, en ervoor zorgen dat zoveel mogelijk kinderen zoveel mogelijk plaatsen krijgen. Maar we kijken vooral uit naar de besprekingen van het Masterplan Scholenbouw, minister, en de gedachtegang hierover. We hopen dat we ook te weten komen hoe lokale actoren gestimuleerd zullen worden om hun aanbod uit te breiden, en we hopen ook dat de scholen van Vlaanderen ook in Brussel gebouwd kunnen worden.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Mevrouw Groothedde, als we dan toch persoonlijk moeten worden en met de vinger wijzen – wat ik absoluut niet wil doen –, laat eenieder dan wel zijn verantwoordelijkheid nemen. Als u zegt dat wij nog niet voldoende investeren, terwijl we net almaar meer investeren, dan zou ik hopen dat men op alle niveaus dezelfde investeringstred zou kunnen aanhouden. En dan is het toch

een pijnlijke vaststelling dat in de negentien Brusselse gemeenten er zes – ik denk zes, ik zeg het even uit het hoofd – nog altijd geen Nederlandstalige gemeenteschool hebben. Zes gemeenten hebben nog altijd geen Nederlands-talige gemeenteschool.

En dat gaat hier over gemeenten die eigenlijk de grootte hebben van een Vlaamse centrumstad, die geen Nederlandstalige gemeenteschool hebben. Daar maakt ook uw partij deel uit van verschillende meerderheden. Laat ons dus elk onze verantwoordelijkheid nemen, en gelijke tred houden.

Ten tweede zijn er natuurlijk ook grote verschuivingen op de wachtlijsten. Dat is toch een nuance, dat is een kanttekening die ik toch wil maken. Als we de cijfers van vorig jaar bekijken, zijn uiteindelijk 91 procent van de mensen terechtgekomen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Dus dat nuanceert wel een en ander. Dat heeft natuurlijk ook verschillende redenen. Sommige leerlingen hebben twee tickets, omdat ze in meerdere aanmeldingssystemen zijn terechtgekomen, dus ook buiten Brussel. En ze kiezen natuurlijk maar één plaats om dat ticket te kunnen verzilveren, ze schrijven maar in één school in.

Een ander cijfer dat op dat vlak toch boekdelen spreekt, is dat een kwart van de ouders geen gebruik maakt van de toewijzing van de eerste keuze. Men krijgt dus wel die eerste keuze toegewezen, maar men maakt er toch geen gebruik van. Dat is net omdat men ook elders veiligheidshalve heeft ingeschreven, of eigenlijk omdat men zich voor die betrokken school in Brussel veiligheidshalve extra heeft ingeschreven.

Dat is dan iets beter. Maar we zullen een versnelling hoger schakelen, met de capaciteit, met een nieuw Inschrijvingsdecreet, wat betreft het aanbod aan de kant van de Franse Gemeenschap. Mijnheer Laeremans, het is niet de Franstalige Gemeenschap, maar de Fránse Gemeenschap. Zij hebben gekozen voor Frankrijk, voor de Franse Gemeenschap. De contacten met Caroline Gennez, of beter – u moet niet verontrust zijn – met Caroline Désir, zijn goed. Ik moet daar, eerlijk waar, de hoop uitspreken dat de investeringskloof ten opzichte van de Vlaamse investeringstrend niet nog groter wordt. Dat zou al goed zijn. Want daar zit men toch echt met problemen. Daar zijn, omdat zij proportioneel natuurlijk een groter aanbod hebben, extra investeringen. Ik hoop – maar men kon dat echt niet garanderen – dat zij dezelfde stijgende trend zouden kunnen aanhouden ten opzichte van Vlaanderen. Maar garanderen kan ik dat niet.

De voorzitter: De heer Laeremans heeft het woord.

Jan Laeremans (Vlaams Belang): Minister, ik dank u voor uw bijkomende antwoorden.

Collega van Groen, het gaat niet allemaal over kinderen die al negen jaar in het Nederlands naar school gaan. Het grote probleem zit in de kleuterklassen. Daar zitten vooral kleuters of peuters die nog moeten beginnen aan al hun schoolcarrière en die helemaal nog niet Nederlandstalig zijn of kinderen die na twee of drie jaar in die kleuterklassen willen instromen. Dat is een heel groot deel van de kinderen. Voor hen moeten er absoluut nieuwe klassen komen.

Minister, ik heb de indruk dat u nog helemaal geen resultaat hebt van gesprekken met de Brusselse gemeenten. Ofwel hebben ze geweigerd ofwel moeten die gesprekken nog plaatsvinden. Ik hoop dat er toch nog iets uit kan voortkomen.

We blijven erbij: de enige echte garantie voor de Brusselse Vlamingen is absoluut de voorrang. Dat is de prioriteit die wij hier in Vlaanderen, in het Vlaams Parlement moeten hebben. Zolang die absolute voorrang er niet is, zullen we te maken blijven hebben met het probleem. Want ons onderwijs in Brussel is

kwaliteitsvol. En ja, dan moeten we natuurlijk veel geld op tafel leggen. Dat is een tussenstap.

De voorzitter: Mevrouw Groothedde heeft het woord.

Celia Groothedde (Groen): Minister, dit is zó jammer. U zit hier stromannen te bouwen. U wordt persoonlijk. Wat ik doe, is u zeggen dat het fijn is dat u inspanningen levert, maar dat ze op dit moment niet zullen helpen. Ik geef u een concrete oplossing in handen. Als u vandaag voor de scholen die willen uitbreiden, die de wil hebben om hier een oplossing te bieden voor een heel concreet probleem dat vlakbij is – want 1 september komt er echt aan en al die kinderen, leraren en scholen hebben een rotjaar achter de rug – een geste doet, dan is er een goede kans dat u mee dit probleem oplost. Goed, ik kan alleen maar hopen dat u er toch nog concreet op ingaat.

Collega's, ik wil toch nog even aangeven dat het ongelooflijk is dat u de rol die het Nederlandstalige onderwijs voor de Vlaamse Gemeenschap speelt zo weinig onderkent. In het woord en de daad zorgt dat ervoor dat de Vlaamse Gemeenschap ver boven haar gewicht kan spelen, in een stad die al lang niet meer Franstalig versus Nederlandstalig, maar kosmopolitisch is. U kunt daar kleine Nederlandstaligen maken. En uw antwoord is: 'We hoeven ze niet, we duwen ze wel weg naar het Franstalige onderwijs.'

De voorzitter: Mevrouw Groothedde, u gaat elke keer opnieuw serieus boven uw tijd. Kunt u nu alstublieft met één zin afronden?

Celia Groothedde (Groen): Ik heb nog één zin te zeggen, voorzitter.

Vandaag is er een oplossing nodig voor 28 procent van de kinderen die een plaatsje willen in het Nederlandstalige secundaire onderwijs, en ik hoop dat u, in tegenstelling tot wat u vandaag hebt gezegd, mee een oplossing wilt bieden voor hen.

De voorzitter: Dat is duidelijk.

De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Kathleen Krekels aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het plan van aanpak voor leerachterstand en welbevinden op school

De voorzitter: Mevrouw Krekels heeft het woord.

Kathleen Krekels (N-VA): Minister, het hoeft eigenlijk geen betoog meer dat de hele coronapandemie ons onderwijs voor enorme uitdagingen heeft gesteld en dat de lockdownperiodes die daarmee gepaard gingen en waarbij onze scholen geheel of gedeeltelijk moesten sluiten, ook hun impact hebben gehad op het leren en het mentale welzijn van onze schoolgaande jeugd en zeker van onze kwetsbare leerlingen.

Het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) is altijd een zeer belangrijke partner geweest op die twee vlakken: het leren en het mentale welzijn. Maar zij hebben in deze coronacrisis ook een extra taak gekregen, zijnde die contacttracing, die heel veel energie, middelen en inzet heeft gevraagd, waardoor hun andere reguliere taken toch een beetje onder druk kwamen te staan.

Nu, daar is opgeroepen geweest voor ondersteuning. U bent daar ook al op ingegaan, maar we zien nu natuurlijk dat de komende periode, het komende schooljaar, het CLB deze taak waarschijnlijk nog blijvend moet opnemen. Die

contacttracing is belangrijk om veilig onderwijs te kunnen geven. We merken ook dat er steeds meer vragen voor de psychosociale ondersteuning van leerlingen naar het CLB gaan. Daarom krijgen we natuurlijk vanuit de CLB's opnieuw de vraag 'geef ons toch nog wat extra ondersteuning, wat extra middelen om deze taken allemaal te kunnen behartigen'.

U sprak deze week over 27 miljoen euro extra voor onder meer het CLB, maar een deel van het geld zou ook besteed worden aan een digitale tool. Ik weet niet of dat dan naar het CLB gaat of niet. In welke mate gaat die 27 miljoen euro naar het CLB? Wat verwacht u dat het CLB daar effectief mee doet, waarvoor zal het CLB die inzetten?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik heb dat actieplan de titel gegeven 'beter leren, beter voelen'. Ik vind dat beide wel samenhangen. Er wordt nogal vaak een tegenstelling geschetst: ofwel welbevinden, ofwel kennisverwerving, terwijl het een het ander natuurlijk versterkt. Je gaat beter leren als je je beter voelt en je voelt je beter als je beter leert, vandaar 'beter leren, beter voelen'. Uw vraag gaat specifiek over ondersteuning in het kader van het algemeen welbevinden. Daar gaan we inderdaad extra middelen inzetten om personeel in te zetten voor de CLB-sector. We gaan ervan uit dat de taken rond het contactonderzoek volgend schooljaar wel zullen blijven. Het zal veel minder zijn – hout vasthouden naar rato van de varianten. Normaal gezien zullen de taken op dat vlak afnemen. Dan komt er ruimte vrij. We zullen ervoor zorgen dat de 307 extra voltijdequivalenten (vte's) die we inzetten behouden kunnen blijven met een andere taak, namelijk nog veel meer dan vandaag het luisterend oor zijn voor leerlingen, ouders of leerkrachten. Dat is goed, zodanig dat ze daar ook meer energie en tijd kunnen insteken.

Ten tweede, u weet dat de CLB-chat een succes was. Er was een zeer grote toename van het aantal vragen en contactnames. We gaan verder met de uitbouw daarvan via een CLB-platform: laagdrempelig, gemakkelijker toegankelijk voor alle betrokken partners. Daarnaast is er ook de ontwikkeling van digitale tools. Dat zal niet de grote kost zijn. Van de hogeschool PXL hebben we bijvoorbeeld de app. Het is met zulke zaken dat we aan de slag willen gaan. We willen Vlaanderenbreed een instrument uitrollen. Dat zal een digitale tool zijn waarmee je op permanente basis de vinger aan de pols kunt houden. Je kunt een nulmeting uitvoeren, je kunt zeggen wat de stand van zaken is, de status quaestionis inzake welbevinden op school, in de klas. Vervolgens kun je ook permanent een vinger aan de pols houden. Zo'n app is daarvoor een goed voorbeeld. We gaan ervoor zorgen dat we een gelijkaardige digitale tool Vlaanderenbreed kunnen uitrollen, zodat we ook eens een structureel beleid kunnen voeren ten aanzien van het welbevinden, niet alleen voor studenten, maar dus ook voor scholieren.

De voorzitter: Mevrouw Krekels heeft het woord.

Kathleen Krekels (N-VA): Minister, dank u voor uw antwoord. Ik begrijp dus goed dat de middelen die nu vrijkomen echt vooral naar dat mentaal welzijn gaan en dus minder bijvoorbeeld naar leerachterstand of het begeleiden van leren. Het is belangrijk om dat onderscheid te kunnen zien of te kunnen begrijpen, maar ik begrijp het precies verkeerd. Het is wel belangrijk om dat onderscheid te zien want als er meer middelen in die zin vrij zullen komen, kan de reguliere dienstverlening bij de scholen opnieuw zijn ingang vinden.

Waarom is dat zo belangrijk? Het CLB heeft bijvoorbeeld een belangrijke taak op te nemen in het schrijven van verslagen en van gemotiveerde verslagen voor kinderen die naar het buitengewoon onderwijs moeten of die ondersteuning krijgen via de ondersteuningsnetwerken of die in een individueel leertraject opgenomen moeten worden. Het is natuurlijk belangrijk dat daar voldoende tijd en

energie aan besteed kan worden om dan tot zo'n verslag te komen. Daarom is het belangrijk om ervoor te zorgen dat die middelen, die ruimte opnieuw vrijgemaakt kan worden om die dienstverlening te garanderen. Minister, hebt u misschien een idee in welke mate die dienstverlening de voorbije periode heeft kunnen standhouden? Is daar achterstand opgelopen?

De voorzitter: De heer Veys heeft het woord.

Maxim Veys (Vooruit): Collega's, voor Vooruit is het belangrijk dat we die leerachterstand aanpakken, zeker in een schooljaar waarin ongelooflijk veel lestijden zijn weggevallen. Mijn fractie heeft er altijd voor gestaan om dat op een structurele manier te doen. Voor ons is het natuurlijk belangrijk dat we allemaal samen vooruit kunnen, maar ook dat ieder kind de kansen krijgt om die leerachterstand weg te werken, en die niet heel zijn leven te moeten meedragen.

Als we kijken naar landen die deze regering toch wat als gidslanden vooropstelt, Nederland en het Verenigd Koninkrijk, zien we dat het daar echt wel over structurele plannen gaat, met vele miljarden die rechtstreeks aan de scholen worden toegewezen.

Dit was ons nog niet helemaal duidelijk uit uw plan, minister. Hoe zullen die middelen verdeeld worden? We kennen de SES-criteria in alle scholen. Zal dat gebeuren via oproepen? Hoe zult u garanderen dat iedere school en iedere leerling weer vooruit kan?

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, nu dit zeer moeilijke coronajaar bijna ten einde loopt, merken we dat de leerachterstand zich toch vooral in een aantal specifieke richtingen groter aftekent dan in andere. Technisch en beroeps-onderwijs hebben ook praktijklessen moeten missen die heel moeilijk met afstandsonderwijs op te vangen zijn. Onder andere de werkgevers maken zich grote zorgen dat er een generatie zal afstuderen die een aantal essentiële beroepscompetenties zal missen. De vraag die zich dus opdringt, is hoe we daar aan kunnen remediëren. Kunnen we die leerlingen, wanneer ze in het hoger onderwijs komen, begeleiden om toch uit te groeien tot sterke, beroepscompetente jongvolwassenen?

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Minister, ik begrijp dat u regelmatig een aantal miljoenen vrijmaakt om in te zetten op leerachterstand, leefachterstand en welbevinden. Het gaat vooral om mensen, want onderwijs is mensenwerk. Ook in de CLB's is het vooral mensenwerk. U spreekt wel over apps en zo, maar ik ben ervan overtuigd dat het vooral mensen zijn die het moeten waarmaken.

Het is bekend dat het in het onderwijs moeilijk is om goede mensen te vinden en vooral ook om mensen te houden. Als u nu zegt dat u volgend jaar of het jaar daarna een paar tientallen miljoenen wilt vrijmaken om mensen aan te trekken in het onderwijs, is mijn vraag hoe u ze gaat vinden, maar vooral hoe u ze gaat houden.

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (CD&V): Minister, u doet ons opnieuw lezen, met een nieuwe visienota. En u maakt mij tevreden. Ik heb al een paar keer opgeroepen om net de CLB's te versterken. Men vraagt om de extra middelen die vrijgemaakt worden, zeker ook flexibel en soepel te kunnen blijven inzetten, en zeker ook voor de duur van het ganse jaar.

Ik wil ook nog even ingaan op de extra middelen en de extra handen in de klas die u zou voorzien. Ik had een schriftelijke vraag ingediend over een evaluatie van de inzet van de extra middelen voor bijsprong. Ik heb daar nog geen antwoord op gekregen, maar ik stel mij de vraag of dan vooral bestaande contracten werden aangevuld. Hoeveel gepensioneerden zijn er aangesteld? En, zoals ik vorige week ook al aangaf, wat is de relatie met het lerarenplatform? Hoe ziet u dat? En neemt u ook die gegevens mee in de verdere uitwerking van het plan?

De voorzitter: De heer Laeremans heeft het woord.

Jan Laeremans (Vlaams Belang): Het is uiteraard zeer goed dat er meer aandacht komt voor het mentale welzijn van onze leerlingen en dat de CLB's daar extra middelen voor krijgen, want zij moeten opnieuw tijd en ruimte krijgen om hun rol als leerlingenbegeleider in de school volledig op te nemen.

In de hoorzitting over contactopsporing heeft dokter Dirk De Wolf toch laten weten dat de CLB's het contactonderzoek steeds minder zien zitten. Dat moet dus misschien toch eens goed bekeken worden, of zij dat er volgend schooljaar nog allemaal bij gaan nemen of niet.

En wat betreft het onderzoek naar het welbevinden van onze leerlingen: er zijn al verschillende instanties die zich daarmee bezighouden, zoals het Kinderrechtencommissariaat, de Vlaamse Scholierenkoepel, de onderwijsinspectie. Moet dat niet op een of andere manier geharmoniseerd worden, zodanig dat we dat efficiënt kunnen laten verlopen?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Mijnheer Danen, ik mag uw kritische tussenkomst wel enigszins cynisch vinden. Eenieder bepleit altijd dat er extra handen in de klas moeten. Vervolgens creëren we de middelen en de mogelijkheden om te zorgen voor extra handen in de klas. En dan is de reactie: 'Hoe gaat u dat invullen? Hoe gaat u dat doen?' Ik denk dat je eerst de mogelijkheden en het aanbod moet formuleren. Momenteel slagen we er, denk ik, in om het lerarenberoep opnieuw aantrekkelijk te maken. Dat is vooral de grote verdienste van het onderwijsveld in de afhandeling van de coronacrisis. Ik denk dat we erin geslaagd zijn om een beetje meer waardering en maatschappelijke appreciatie ten aanzien van de leerkrachten tot stand te brengen.

Ten tweede, met initiatieven zoals de zijinstroom, waarbij je vanuit de private sector anciënniteit kunt meenemen als je de overstap maakt naar de school. Maar ook met andere projecten waarmee we zelfs kandidaat-directeurs uit de private sector kunnen aantrekken, die dan zes maanden kunnen meelopen om te proeven wat een school is, en dan heel concreet een directiefunctie in een school. Zo hebben we nog wel wat projecten en maatregelen waarmee we inderdaad proberen ervoor te zorgen dat er veel meer interesse komt voor het lerarenambt. Dat zie ik ook aan de berichten in mijn mailbox. Dat is goed.

Het is ook zo dat we daar resoluut in investeren. U zegt 27 miljoen euro, maar in totaal gaat dit actieplan rond beter leren, beter voelen over een investering van meer dan 150 miljoen euro, waarvan 27 miljoen euro is voorzien voor welbevinden in het kader van de CLB's en de maatregelen die ik heb vernoemd. Daarnaast gaat het over de bijsprong. Extra hulp voor de klas is goed voor ongeveer een bedrag van 100 miljoen euro. En dan is er ook nog Extra handen. Als je spreekt over die 100 miljoen euro, is de doelstelling extra lerarenuren a rato van tweeduizend voltijdse leerkrachten. En dan hebben we ook nog eens een extra stimulus voor de kwetsbaarste leerlingen. Daar spreken we over meer dan vijfhonderd extra leerkrachten erbij, als je de omslag doet met de lerarenuren die

extra ter beschikking komen. De verhouding is dus: 100 miljoen euro, 27 miljoen euro, 27 miljoen euro.

Hoe gaan we dat ter beschikking stellen aan de scholen? Dat moeten we nog concretiseren. Ik denk in termen van trekkingsrechten, waarbij je aan alle scholen een bepaald bedrag kunt vooropstellen. We hebben nu een heel eenvoudige procedure gevolgd met een beperkte verantwoording, een A4'tje eigenlijk, nog nooit gezien! Dat is geen grote administratieve last. Maar er is wel een engagement: we gaan niet alles op voorhand controleren en elke steen omdraaien. Maar er is wel een steekproefsgewijze doorlichting. Als je dan tegen de lamp loopt, o wee! We handelen met weinig administratieve lasten. We geven vertrouwen. Als dat vertrouwen wordt beschaamd, zal er kordaat worden opgetreden. En dus spreek ik over een mogelijkheid tot trekkingsrechten en daarbovenop denk ik dat je extra kunt voorzien op grond van SES-kenmerken (sociaal economische status), misschien ook op grond van de quarantaineduur. De ene school is langer in quarantaine geweest dan de andere. Daarbij kun je vermoeden dat de mogelijk opgelopen leerachterstand groter is. Dat zijn mogelijkheden. Dat moet afgetoetst worden, maar dat is de richting die ik zou willen uitgaan.

Ik heb er geen zicht op of de CLB's een achterstand hebben opgelopen bij het uitschrijven van de verslagen. Ik kan wel zeggen dat we het hun iets eenvoudiger hebben gemaakt. Wij hebben gezorgd voor een administratieve vereenvoudiging van het gemotiveerde verslag. De centra hebben normaal gezien ook de opdracht om de verslagen van het type basisaanbod tweejaarlijks voor alle leerlingen te herevalueren. In deze periode hebben wij gezegd dat dit enkel moet voor die leerlingen bij wie er een vermoeden is dat het verslag moet worden bijgestuurd. Wij zijn hun ter wille geweest. Zij doen het contactonderzoek uitstekend. Verhoudingsgewijs, tegen een heel scherpe kostprijs. Dat is de hoogste graad van efficiëntie ooit! Ik denk wel dat men dat wil blijven doen, maar gelukkig gaat men ervan uit dat de workload op dat vlak zal worden afgebouwd in het najaar en dat er dus meer ruimte komt voor de essentiële kerntaken van de CLB's.

Ik geef tot slot nog mee – en dat is een rode lijn en ook een punt van discussie geweest – dat alle acties die we nemen zowel op het vlak van leerachterstand als op het vlak van het versterken van welbevinden gaan over het volledige onderwijs, inclusief het buitengewoon onderwijs. Ook de inspanningen die we doen voor Digisprong – ook dat was een punt van discussie – zijn even groot voor het buitengewoon onderwijs. We voorzien dezelfde bedragen per leerling voor het gewoon onderwijs net zoals voor het buitengewoon onderwijs. Dat is een belangrijk signaal. Dat is het afgelopen jaar een rode draad geweest doorheen het hele coronabeleid, van verleden, heden en toekomst: altijd oog voor de meest kwetsbaren.

De voorzitter: Mevrouw Krekels heeft het woord.

Kathleen Krekels (N-VA): Dank u wel voor uw antwoorden, minister. De tussenkomsten van de collega's, maar ook de hele olijsting van uw antwoord, toont eigenlijk dat u de voorbije maanden echt wel volop hebt ingezet op die leerachterstand en op dat mentale welzijn van onze leerlingen. U communiceert daar ook regelmatig over, en we krijgen dan verschillende initiatieven, verschillende bedragen en aantallen van uw helpende handen te horen en te zien, en daarom dacht ik dat het misschien niet slecht zou zijn om in het kader van de commissie eens uitgebreider op te lijsten wat er al allemaal gebeurd is, zodat we daar eens dieper kunnen op ingaan in de commissie. Dan kunnen we ook eens kijken wie wat gekregen heeft, wat de scholen daarmee gedaan hebben, hoe ze het ingevuld hebben en wat de efficiëntie ervan is, zodat we zeker kunnen zijn dat de middelen die we geven ook effectief daar komen waar we ze bedoeld hebben. Dat

is toch heel belangrijk. Vertrouwen is goed, maar men heeft mij ook altijd geleerd dat controle beter is. Dank u wel.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Koen Daniëls aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het rapport van de terreinverkenning hbo5-verpleegkunde

ACTUELE VRAAG van Loes Vandromme aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over hbo5-verpleegkundigen

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Collega's, het is mij een eer om vandaag – op deze Internationale Dag van de Verpleegkunde – een actuele vraag te kunnen stellen, namens onze fractie, in verband met de opleiding Verpleegkunde. Collega's, laat het duidelijk zijn, voor N-VA is Verpleegkunde een belangrijke opleiding, een belangrijk beroep, en ik denk dat iedereen het, naar aanleiding van corona, zeker en vast met mij eens is.

Verpleegkunde kent verschillende vormen van opleiding. Eén van die vormen is de hbo5-opleiding Verpleegkunde, de vroegere vierde graad, naast de bachelor-opleiding aan de hogeschool. Ik ben even teruggegaan in de tijd, collega's, en ik heb vastgesteld dat ik al sinds 2015 namens onze fractie op de nagel klop dat we een apart eigenstandig hbo5-profiel móéten behouden. 41 procent van onze verpleegkundigen zijn mensen die de hbo5-opleiding Verpleegkunde hebben gevolgd in het secundair onderwijs. Het is een eigen instroom, een eigen leerlingenprofiel. Collega's, ik kan het niet onder stoelen of banken steken, op 25 november 2020 was ik blij, want het was de eerste keer dat in dit parlement alle fracties het met mij eens waren. Ik stel vandaag vast – op Twitter en op andere plaatsen – dat de geesten rijpen en dat het eigenstandig hbo5-profiel ondertussen voor iedereen duidelijk is. Het blijft verpleegkunde. Het móét specifiek toeleiden, en ja, we moeten kunnen schakelen richting de bachelor. Maar, op de eisen die Europa stelt – zijnde een verlenging, maar ook extra competenties – daarop moeten we zeggen dat we het niet aankunnen om de hbo5-opleiding te schrappen, of daar iets anders van te maken dat geen verpleegkunde meer zou zijn. Ondertussen, minister, is er inderdaad de terreinverkenning van de inspectie, ook naar aanleiding van het OD XXX (Onderwijsdecreet) en het Regeerakkoord, waarin we dit ook hebben opgenomen.

Mijn vraag, minister, is heel concreet: hoever staat u met de uitwerking van de leerladder in de zorg, en met het eigenstandig profiel voor hbo5?

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (CD&V): Minister, collega's, het is inderdaad de Internationale Dag van de Verpleegkunde. Ook namens onze fractie wil ik in deze koepelzaal een welgemeende dankuwel uitspreken, voor alle verpleegkundigen en voor wat ze, zéker in het voorbije jaar, gepresteerd hebben. Het is duidelijk dat we in de zorg alle handen aan het bed nodig hebben.

Zoals de collega al aangaf, zijn er twee manieren om verpleegkundige te worden: via de bachelor, of via de hbo5-opleiding. Maar de Europese richtlijnen dwingen ons ertoe om een oplossing te zoeken voor de hbo5-ers. Gelukkig hebben we dat voorzien in het Regeerakkoord. Er is voorzien dat de leerladder in de zorg, zoals die nu bestaat, ook een volwaardig eigen profiel en een eigen takenpakket zal

krijgen, uitgewerkt met de onderwijsinstellingen en de sector zelf. De oplossing is inderdaad die twee aparte complementaire beroepsprofielen, maar ook, minister, dat de opleiding dicht bij de mensen thuis en dicht bij de werkplaatsen aangeboden wordt.

Collega's, onze federale collega Muylle heeft een voorstel ingediend om de hbo5-studenten te laten afstuderen als teamverpleegkundigen. Er beweegt dus wat. Gelukkig maar! Minister, u had dat ook voorspeld, u had aangegeven dat er iets in positieve richting aan het bewegen was en dat u hoopvol was over de samenwerking met de minister van Volksgezondheid. Er werd een roadmap opgesteld en er zou midden dit jaar geland kunnen worden.

En op de Dag van de Verpleging stel ik graag de vraag hoe het is met de initiatieven die de Vlaamse overheid heeft genomen om die leerladder in de zorg waar we allemaal achter staan, te behouden.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Dit is natuurlijk een geschikte vraag op deze Dag van de Verpleging. Wij hebben het rapport van eertijds met concrete beleidsaanbevelingen op Vlaams niveau altijd ter harte genomen. Daarbij zijn een aantal uitdagingen geformuleerd. De vaakst genoemde uitdagingen waren de positie van de opleiding in het onderwijslandschap, de positie van de afgestudeerde op de arbeidsmarkt en de discussie over het al dan niet voldoen aan de Europese regelgeving waardoor, in dat geval, de studieduur zou moeten worden verlengd. Daardoor zou die studie in de praktijk minder aantrekkelijk worden en nog meer vergelijkbaar zijn met het bachelorniveau. Ik denk dat Vlaanderen in heel die discussie de kar al een tijdje geleden getrokken heeft. Er was wel wat weerstand, ook op andere bestuursniveaus, maar die weerstand wordt stilaan overwonnen, alleszins aan onze kant.

De opleidingen zijn geen vragende partij voor die studieduurverlenging. De scholen vragen een eigen plaats tussen niveau 4 en 6, en dan is 5 misschien een goed niveau. De opleidingen vinden ook het voorstel van de leerladder voor de zorgberoepen interessant en aangewezen. We willen er dus voor pleiten om op niveau 5 een opleiding in de verpleegkunde te behouden, met een afzonderlijk profiel en een afzonderlijke titel. Dat functiemodel, die zorgladder moet natuurlijk ook – en daar knelt het schoentje wel – federaal worden ingeschreven. Er is de gecoördineerde wet op de gezondheidsberoepen die moet worden aangepast. Men moet elkaar daar wel vinden, ook met de collega's van de Franse Gemeenschap. Dat zijn heel lange gesprekken maar die evolueren in de goede richting. Ik denk dat daar heel veel goede wil aanwezig is.

Voor ons zijn een aantal uitgangspunten heel duidelijk. Ten eerste hoeft die opleiding niet conform de Europese richtlijn te zijn. Die verpleegkundigen zijn immers niet diegenen die vanuit Vlaanderen uitzwermen over Europa. Het is misschien eerder de tegenovergestelde richting.

Ten tweede willen we een aangepaste benaming voor dat beroep, maar wel met een duidelijke link naar verpleegkunde, bijvoorbeeld basisverpleegkunde. Dat lijkt me een goede notie.

Ten derde moet de organisatie van de opleiding ook blijven waar ze momenteel is, namelijk bij het secundair onderwijs.

We willen dus geen studieomvanguitbreiding en dus geen conformiteit met Europa maar we willen wel voorzien in een haalbaar brugprogramma voor wie de stap nog wil zetten zodat er na hbo5 desgewenst nog een brugprogramma is naar niveau 6, om dan ook te voldoen aan de Europese voorwaarden. Dat is ons

plan en ik stel vast dat het traag maar gestaag vooruitgaat in de goede richting. Daarbij slagen we erin om een draagvlak te vinden. Zeker in deze tijden moeten we ervoor zorgen dat de toegang tot zorgberoepen zo ruim mogelijk is. Voor wie denkt dat het bachelorniveau niet haalbaar lijkt, is de hbo5-opleiding of een opleiding op dat niveau een aangewezen toegangspoort naar het zorgberoep waarbij men desgevallend kan doorstromen of onmiddellijk aan de slag kan, want de vraag is zeer groot.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Minister, u maakt mij en onze fractie gelukkig. In de politiek duurt het soms lang voor iets wordt gerealiseerd. In 2009 heb ik op het kabinet mijn eerste nota hierover geschreven. In 2015 stelde ik daarover mijn eerste vraag. Intussen is het 2021 en stel ik vast dat we er bijna zijn, in die zin dat we het erover eens zijn dat het niet de bedoeling is dat onze Vlaamse opgeleide verpleegkundigen naar de rest van Europa uitstromen. Dat kan wel uit de hogeschool maar we moeten in de eerste plaats de noden, ook met VIA 6 (Vlaams intersectoraal akkoord), hier in Vlaanderen opvangen. Hbo5 is daarvoor een specifiek profiel.

Basisverpleegkundige, teamverpleegkundige, wie daar de pluimen op zijn hoed wil steken, dat laat ik in het midden. De kern is 'verpleegkundige'. Het zijn verpleegkundigen, en dat moeten we allemaal heel duidelijk met klem naar voren brengen.

En wat die studieomvang betreft: het heeft weinig nut om een vierjarige opleiding op niveau 5 en op niveau 6 te gaan voorzien, want dan doe je jezelf concurrentie aan. Minister, mijn vraag daarbij is of u zicht hebt op wanneer die wet op federaal niveau aangepast zal worden in de zin die u zonet beschreven hebt.

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (CD&V): Minister, bedankt voor het antwoord.

We weten ondertussen dat 45 procent van de mensen in de zorg een hbo5-opleiding heeft gevolgd en dat 55 procent bachelorverpleegkundigen zijn. Ik denk dat we er echt alles aan moeten doen om mensen kansen te geven. Hbo5 Verpleegkunde is een ideale manier om mensen een kans te geven, mensen die een nieuwe weg willen inslaan en een verdere carrière willen uitwerken binnen de zorg. Door twee afzonderlijke maar complementaire beroepsprofielen te bepalen kunnen we zoveel mogelijk gemotiveerde krachten aan boord houden.

In het verslag van de inspectie staan er een aantal aanbevelingen: flexibiliteit – een evaluatie van het modulaire systeem, maar ook flexibiliteit bij het toekennen van vrijstellingen –, laagdrempeligheid en nabijheid. Er was ook de aanbeveling die ging over de diversiteit van de instroom van de lerenden. Men wil er echt alles aan doen om die mensen te doen slagen en om nieuwe doelgroepen aan te spreken, maar daar is soms wat meer begeleiding voor nodig. Neemt u dit mee, minister, in het regelgevend kader dat op maat zal worden gemaakt van hbo5?

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Minister, ik stel vast dat de heer Daniëls een gelukkig man is, omdat uw antwoorden hem bevallen; ik ben natuurlijk blij voor hem en voor de verpleegkundigen die misschien aan het wachten zijn op antwoorden. Maar ik moet zeggen dat ik weinig nieuws heb gehoord in vergelijking met de vorige vraag die hij daarover gesteld heeft.

Als we de aanbevelingen lezen, dan staat daar duidelijk in dat veel hbo5-opleidingen zich in een verwarrende positie bevinden. Ze zijn geen secundair

onderwijs, geen hoger onderwijs. Het is de enige hbo5-opleiding die niet ingekanteld is. Ik begrijp wel dat er voor alles een uitleg is, maar de vraag en de aanbevelingen in het rapport zijn ook: geef hun duidelijkheid en geef hun een duidelijke positie. Die is er nu niet. Nu krijg je vaak ook hevige concurrentie tussen hbo5 en hbo6. Om dat soort dingen te vermijden is het nodig dat ze een duidelijke positie krijgen. Mijn vraag is: wanneer wilt u hun dat geven? U zegt altijd dat het op schema zit en dat het ervan gaat komen, maar we zijn er al twaalf jaar mee bezig en ik stel vast dat we nog altijd niet geland zijn.

De voorzitter: Mevrouw Vandecasteele heeft het woord.

Lise Vandecasteele (PVDA): Het is inderdaad Dag van de Verpleging vandaag en ik denk dat dit het moment is om nog eens respect te tonen voor al die verpleegkundigen die het afgelopen jaar keihard gewerkt hebben. En daar kadert deze vraag ook in, over het probleem van de hbo5-verpleegkundigen, een probleem dat Europa ons bezorgd heeft.

Ik wil toch even verduidelijken dat vier op de tien verpleegkundigen die vandaag in ons zorglandschap werken, afgestudeerd zijn als hbo5-verpleegkundige. Die functioneren vandaag even goed als hun collega's. Ik ken iemand die twintig jaar ervaring heeft als hbo5-verpleegkundige en die functioneert even goed als dag-verpleegkundigen of teamverantwoordelijken in een woonzorgcentrum; hun werkinzet en kunde zijn even goed.

Wat de hbo5-verpleegkundigen zelf vragen is om de opleidingen overal conform de richtlijnen te maken, zodat zij afstuderen conform de Europese richtlijnen. Zij vragen om de opleidingen aan te passen, zodat iedereen hetzelfde profiel kan hebben. Dat is wat Bart Valcke van de Belgische Federatie HBO Verpleegkundigen (BFHBOV) vandaag vraagt.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, ik heb bij de twee vorige vragen telkens heel vriendelijke vragen gesteld en ik heb u ook complimenten gegeven voor een aantal zeer goede stappen die de Vlaamse Regering en uzelf gezet hebben. Maar ik krijg nooit een antwoord, dus ik zal nu wat scherper en helderder zijn.

Al twaalf jaar is er geen kwaliteitstoezicht op de opleiding. De opleiding vraagt dringend duidelijkheid. Het statuut van leerkrachten met ervaring – de zij-instroom – is bijna onmogelijk, omdat het te slecht betaald wordt in vergelijking met het statuut van verpleegkundige. Wat gaat u doen, en binnen welke termijn, om dit euvel te verhelpen?

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (Vooruit): Er is inderdaad geen betere dag dan vandaag om dit thema, dat we al een tijdje meeslepen en waar we al vaak over hebben gediscussieerd, hier nog eens onder de aandacht te brengen. Collega's, dank daarvoor, dus.

Het is inderdaad zo dat die hbo5-opleidingen Verpleegkunde een onontbeerlijke rol kunnen spelen in het zorgverhaal. We hebben terecht de mond vol van het zoeken naar voldoende gekwalificeerd zorgpersoneel in Vlaanderen. Zij kunnen zeker een heel goede aanvulling zijn op de taken die ook verpleegkundigen met een professionele bachelor uitvoeren. Ze zorgen voor de onontbeerlijke extra handen aan het bed. Vandaag zijn die zeker essentieel. Hun statuut blijft echter inderdaad heel onzeker. Minister, ik denk dat we daarover een beetje op dezelfde lijn zitten. Ik denk inderdaad dat het tijd wordt dat die zorgladder echt wordt opgehelderd,

dat iedereen rond de tafel gaat zitten en dat daarin een doorbraak wordt geforceerd. Ik wil u ter zake veel succes toewensen. Zowel de mannen als de vrouwen in mijn fractie zullen dan zeer content zijn. (*Applaus van Bruno Tobback*)

De voorzitter: De heer Tobback is alvast enthousiast.

Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Wat de specifieke vraag over de diversiteit bij de leerlingen betreft, ik denk dat er op dat vlak vooral meer promotie nodig is, niet zozeer meer middelen, om ervoor te zorgen dat er ook op dat vlak meer instroom is. Wat volledig samenhangt met die promotie is duidelijkheid omtrent de positie van hbo5 in het onderwijslandschap. In het verleden hebben we wat dat betreft wel wat problemen, wat tegenkanting ondervonden op het federale niveau, maar dat is nu toch wel overwonnen, denk ik, omdat we nu met minister Vandenbroucke ter zake toch ook een goede gesprekspartner hebben, die mee wil denken. Ook aan de kant van de Franse Gemeenschap zijn de geesten gerijpt.

Mevrouw Vandecasteele, een specifieke plaats in het onderwijslandschap is dus niet conform de Europese regelgeving. In dat geval wil dat immers een verlenging van de studieduur zeggen. U schudt het hoofd, maar het is wél zo. Er is een minimale studieduur die daaraan gekoppeld is, wat wil zeggen dat je op niveau 6 zit en dat hbo5 overbodig is. Je sluit dus eigenlijk een toegangsdeur tot de zorg, een deur waarlangs ondertussen inderdaad 45 procent van de mensen binnenkomt. Die zou u via die weg gaan sluiten. Doe dat dus niet! Zorg ervoor dat er een duidelijke zorgladder is, zoals wij dat noemen, waarbij je een onderscheid maakt en heel duidelijk zegt dat er ten aanzien van iemand met zo'n opleiding tot basisverpleegkundige – ik zal het nu even gemakshalve zo noemen – andere verwachtingen, competenties en vereisten zijn dan ten opzichte van een verpleegkundige op niveau 6, op bachelorniveau. Dat is niet erg. Die duidelijkheid hebben we nodig. Die leggen we vast op Vlaams niveau. Ik hoop dat we dat volgende maand kunnen doen. Vervolgens moeten we daar ook de vertaalslag van krijgen op federaal niveau en in de gecoördineerde wet op de gezondheidsberoepen. Dat zal ten vroegste in september zijn, maar dan kunnen we heel deze jarenlange discussie eindelijk met goed gevolg afronden. Die koppeling aan die Europese regelgeving, die moeten we evenwel echt loslaten. Die is ook niet nodig. Het is immers niet zo dat er grote drommen Vlaamse verpleegkundigen uitzwermen over Europa. Men vat die studie niet aan vanuit het oogpunt dat men dan eens in Genève kan gaan werken. Daar gaat het niet over. Er zullen ongetwijfeld uitzonderingen zijn. We behouden die mogelijkheid. Vanuit onze optiek, in onze zorgladder is er nog altijd de mogelijkheid: ofwel maak je na de opleiding de brug naar niveau 6, ofwel stap je onmiddellijk in in niveau 6. We voorzien dus in die twee toegangswegen.

Ik hoop dat Vlaanderen in dezen zal worden gevolgd. Je ziet dat de neuzen stilaan in dezelfde richting gaan staan. We nemen in dezen ook het voortouw, en zullen hopelijk ook snel op alle fronten worden gevolgd.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Collega's, ik val hier toch van mijn stoel. De PVDA, die zagezegd altijd pleit voor verpleegkunde en geneeskunde voor het volk, zegt eigenlijk plots dat hbo5 moet worden verlengd tot vier jaar. (*Opmerkingen van Lise Vandecasteele*)

Het is onwaarschijnlijk dat u dat hier zegt, maar het bewijst dat u van het dossier werkelijk niks kent. Dat bewijst dit. Pijnlijk. Ik zeg het u graag nog eens.

Collega's, het klopt dat nu met de nieuwe federale minister van Volksgezondheid het dossier vooruitgaat. Daar wil ik absoluut dank voor zeggen. Dat was in de

vorige legislatuur helaas niet het geval. Voor de N-VA-fractie is het duidelijk dat we op deze Dag van de Verpleging die zorgladder nodig hebben, met een niveau 4, een niveau 5 met een eigenstandig profiel als echte verpleegkundige en een niveau 6 aan de hogeschool, waarbij je een meer specialistische verpleegkundige hebt. We hebben ze allemaal nodig.

Minister, daar willen wij absoluut voor pleiten, in het belang van de verpleegkunde, van de verschillende leerlingenprofielen en in het belang van de kwaliteit van de zorg en de handen aan het bed. Doe zo verder, minister.

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (CD&V): Minister, ik dank u voor de bijkomende antwoorden. Wat u ons hebt verteld, biedt wat perspectief en in coronatijden is perspectief altijd een goede zaak. Misschien moet u het inspectieverslag nog eens nalezen. Daar staat letterlijk in vermeld dat er vragen over de instroom zijn. Daar worden duidelijk meer middelen voor gevraagd. Misschien moet u dat nog even nalezen.

Mijnheer Daniëls, mijn fractie is tevreden. In 2009 kon u al decreetgevend werk verrichten, maar ik stond toen nog voor de klas, ook voor leerlingen in het bso en het tso die later naar de hbo5-opleiding zijn doorgestroomd. Als ik die leerlingen nu terugzie, zie ik veel contente mensen die, samen met hun collega's in de zorg, het beste van zichzelf geven.

Ik noteer vooral dat er bijna eensgezindheid is over de zorg voor de hbo5-opleidingen. Ik hoop dat er met het voorstel van mevrouw Muylle duidelijkheid over het statuut kan komen en dat iedereen dit voorstel kan steunen.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Robrecht Bothuyne aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de initiatieven rond klimaatadaptatie in Vlaanderen

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Voorzitter, 'Vlaanderen is niet klaar'. Dat is de titel van een artikel in Knack over de klimaatadaptatie in Vlaanderen. Volgens een aantal experts is Vlaanderen niet klaar voor de gevolgen van de klimaatopwarming. Die gevolgen zijn niet min. Vorig jaar hebben de Nationale Bank van België en de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) in een studie geschat dat de economische impact in Vlaanderen tot 9,5 miljard euro per jaar kan oplopen. Dat is 2 procent van ons bbp. Ook de Europese Centrale Bank werkt momenteel aan een klimaatstresstest van onze bedrijven en onze banken, zodat het beleid op de economische impact van de klimaatopwarming kan worden geënt.

Minister, Vlaanderen had een klimaatadaptatieplan voor de periode van 2013 tot 2020. Daar zijn heel wat goede initiatieven uit voortgevloeid. De investeringen in het Sigmaplan passen daarin. U hebt hier met de Blue Deal inzake droogte en waterhuishouding op voortgebouwd. Dat zijn positieve initiatieven, maar er was ook afgesproken dat er in het licht van het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 een nieuw adaptatieplan tot 2030 zou komen. Op dit moment is dat plan er nog niet, maar zowel op het niveau van de Belgische Staat als van de EU zijn er mogelijkheden om zinvolle projecten in Vlaanderen te financieren.

Minister, op welke manier zult u van die opportuniteiten gebruik maken? Hoe zult u ervoor zorgen dat Vlaanderen klaar is voor de gevolgen van de klimaatopwarming?

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhal Demir: Voorzitter, ik heb van de administratie een ontwerp van adaptatieplan ontvangen, maar helaas bevat het volgens mij niet de juiste prioriteiten en ook te weinig effectieve maatregelen. Zo is er maar een zin over droogte en alles wat met waterschaarste te maken heeft. Ik heb de administratie dan ook gevraagd het plan te herwerken.

Ondertussen heb ik twee belangrijke zaken gedaan. Ik heb alles voorbereid wat met water, waterschaarste en droogte in Vlaanderen te maken heeft. Dat is klaar. De Blue Deal is vorig jaar goedgekeurd. We hebben daar nu ook bijna 0,5 miljard euro voor vrijgemaakt. Veel projecten zijn in uitvoering en veel lokale besturen hebben aanvragen ingediend. De realisaties op het terrein zijn natuurlijk het belangrijkste en dat loopt nu goed. Binnenkort zullen we ook een aantal punten in de regelgeving en de handavingsprioriteiten aanpassen. Ook alles wat met bosuitbreiding te maken heeft, is klaar. Dat is een prioritair aspect van het adaptatieplan. Dat moet in functie van de klimaatopwarming natuurlijk met aangepaste plantensoorten gebeuren.

Wat alle andere en nieuwe aspecten betreft, was het voorgestelde plan volgens mij niet voldoende. Het plan bevatte te weinig effectieve maatregelen en stelde niet de juiste prioriteiten. Daar wordt nu aan gewerkt.

Ik heb ook gevraagd om de effectiviteit van al die klimaatadaptatiemaatregelen te analyseren tegen de zomer. Vlak na de zomer zal ik een allesomvattend adaptatieplan aan de regering voorleggen. Nogmaals, het is belangrijk om dat adaptatieplan te hebben, maar nog belangrijker zijn de realisaties op het terrein en de effectieve maatregelen die we tussen twee belangrijke werven hebben uitgevoerd, de Blue Deal en de bosuitbreiding.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, we zijn nu dus in blijde verwachting van een robuust klimaatadaptatieplan voor Vlaanderen voor de komende tien jaar. Het klopt dat er al heel wat proefprojecten lopen in het kader van de Blue Deal, waarin bedrijven en lokale besturen samenwerken. Op die manier bouwen we op het terrein heel wat expertise op om de gevolgen van de klimaatverandering tegen te gaan en daarmee aan de slag te gaan.

Minister, ik wil u vragen om de expertise ook te gebruiken om het middenveld, experts, universiteiten, lokale besturen en bedrijven te betrekken bij de opmaak van het adaptatieplan zodat we meteen ook een breed draagvlak vinden in Vlaanderen voor de projecten die nodig zijn om onze Vlaamse economie en samenleving weerbaar te maken tegen de gevolgen van de klimaatverandering.

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (Vooruit): Het gebeurt niet vaak dat ik mij in deze vergadering aansluit bij collega Bothuyne, maar ik ga dat toch doen. Dit is een nuttige vraag om naar een robuust plan te gaan rond adaptatie.

Minister, als u zegt dat u alle maatregelen zult analyseren, wil ik toch aandringen op een grondige en voor iedereen transparante kostenbatenanalyse van de verschillende maatregelen. Ik denk aan een bepaalde sector. We verwachten allemaal een veel heviger regenval op piekmomenten en daar kun je op twee manieren mee omgaan: je kunt miljarden in de grond steken met grotere rioolbuizen of je kunt kiezen voor infiltratie. In het eerste geval moet je alle burgers laten meebetalen voor die gigantisch dure rioleringsbuizen. In het tweede geval kun je degenen die oppervlakte verhardten – ik denk aan warenhuizen,

parkeerterreinen enzovoort – voor die verantwoordelijkheid stellen en hen verplichten om af te koppelen of een heffing op verharde oppervlakken opleggen.

Ik hoop dat die overwegingen worden meegenomen in het opstellen en analyseren van de maatregelen, en dat we die analyse ook zullen krijgen wanneer we die maatregelen bespreken in het parlement. Robuust betekent dat het moet helpen voor klimaatadaptatie, maar ook voor het efficiënt besteden van middelen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Zijn we er klaar voor? Tja, wanneer ben je daar klaar voor? We weten dat het Masterplan Kustveiligheid zo goed als uitgevoerd is, maar dat men nu al een nieuw plan heeft dat veel verder gaat en rekening houdt met een sterkere stijging dan verwacht. Met adaptatie alleen zullen we het natuurlijk niet redden. Ook mitigatie is en blijft belangrijk.

Wat dan precies die adaptatie betreft, daar zetten we toch wel stappen, zoals het concreet maken van ecosysteemdiensten, het aanleggen van zones voor waterberging, het vrijwaren van de signaalgebieden, aanplanten en bewaren van bossen, natte graslanden – een stokpaardje van mij.

Minister, onze fractie zal u zeker verder steunen als u op die terreinen actie onderneemt.

De voorzitter: Collega Vandaele, ik ben al blij dat u niet over de kleine rietgans bent begonnen.

Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, ik kan u daar anders wel even over onderhouden. *(Gelach)*

De voorzitter: Collega, uw tijd was om. *(Opmerkingen)*

Ik weet niet of u een even leuk verhaal kan vertellen over de kleine rietgans.

Wilfried Vandaele (N-VA): Ik kan daar een avondvullend programma over verzorgen. *(Gelach)*

De voorzitter: Mijnheer Vandaele, liever niet, maar dat is niet persoonlijk.

De heer Pieters heeft het woord.

Leo Pieters (Vlaams Belang): We hebben inderdaad het Sigmaplan. Ook bij adaptatie zullen we constant mee moeten met de situatie die zich voordoet. We hebben daar al eerder op aangedrongen, maar het is een beetje op de achtergrond geraakt in de discussies over het klimaat en de klimaatverandering. Een adaptatie is zeker belangrijker dan dat, ook qua investeringen.

Uiteraard moeten we kostenefficiënt werken, maar we moeten wel maken dat we klaar zijn en dat zal toch een voortschrijdende evolutie zijn waarmee we rekening moeten houden.

Ik heb toch een vraag, minister: in welke mate zult u in het vooruitzicht van de Climate Change Conference of the Parties (COP26) in de bepalingen rekening houden met aan de ene kant adaptie en aan de andere kant klimaat, zodat we voor de eerstkomende tien jaar zeker klaar zijn om dat te kunnen opvangen?

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Minister Demir, u zegt dat u het plan dat eerst in opmaak was, te vaag vond en dat u daar een paar dingen uit gehaald hebt om

concreter te maken. U geeft de Blue Deal als voorbeeld. We zullen zien hoe dat verder loopt en of de Blue Deal tot een goed einde komt en een goed vervolg zal kennen.

Als ik er het regeerakkoord op nasla, dan zie ik dat er wordt ingezet op klimaatadaptatie, tenminste in woorden. Er staat dat we de ruimte, de infrastructuur, de landbouw, de industrie enzovoort klimaatadaptief willen maken en ook willen inzetten op biodiversiteit. Als u dan zegt dat u na de zomer een nieuw plan wilt, wil dat dan zeggen dat u in dat plan voor al die domeinen concrete maatregelen wilt om daaraan het hoofd te bieden of wilt u iets anders? Ik had daarover graag van u wat meer verduidelijking gehad.

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhul Demir: Dank u, collega's. Het toont aan hoe belangrijk klimaatadaptatie is. De klimaatopwarming is even belangrijk. Ook daar werken we natuurlijk aan om het broeikaseffect te verminderen. Wat de vragen van de heer Bothuyne betreft: alle experts worden maximaal betrokken. Er is heel veel expertise in Vlaanderen: universiteiten, kennisinstellingen, middenveldorganisaties enzovoort. Die worden ook betrokken.

De opmaak van de Blue Deal gaat in de richting van wat Europa ons vraagt, ook wat betreft de medefinanciering. Er wordt heel veel ingezet op het herstellen en aanmaken van natte natuur. Dat is heel belangrijk en de basis van de waterschaarsteproblematiek.

Uiteraard zullen we ook een kosten-batenanalyse maken, collega Tobback. Dat is heel terecht. Op dit moment is er een studie bij het Departement Omgeving bezig over de kostenefficiëntie van de klimaatadaptatiemaatregelen. Het is belangrijk dat dat goed wordt onderzocht, dat het volledig transparant is en dat het overgemaakt kan worden aan het parlement.

Voor het overige heb ik inderdaad gezegd, collega Danen, dat het initiële plan veel te mager was voor mij. Het was niet voldoende robuust. Er was bijvoorbeeld maar één zin over droogte opgenomen, en dat is toch de grote uitdaging van Vlaanderen. Dat vind ik ongepast. Daarom heb ik dat teruggestuurd. Ik wil wat breder gaan. In de tussentijd vond ik het wel belangrijk om over water ... Veel collega's in het parlement hebben daar terecht heel veel vragen over gesteld in de commissie. We hebben ook hoorzittingen gehad enzovoort. We wisten wat we moesten doen. Ik denk dat we daar heel snel op zijn ingegaan. Dat plan loopt ook. Ook de projecten in uitvoering lopen goed. We hebben daarvoor voldoende middelen vrijgemaakt.

Al de rest zal voor kort na de zomer zijn. Ik hoop dat we dan met alle collega's een voldoende robuust plan hebben om Vlaanderen op de klimaatverandering voor te bereiden. Ik wil ook benadrukken dat het belangrijk is dat we onder tussen de debatten over het klimaat volgen, ook op Europees niveau, want dat is ook een uitdaging. Ik vind het zelf ook belangrijk dat we op dat vlak de nodige stappen zetten. In het verleden is er veel te weinig reductie gedaan. Dat zal de komende tien jaar heel wat werk van de hele samenleving vergen.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Dank u wel, minister, ook voor het feit dat u tegen de zomer een plan wilt hebben om Vlaanderen klaar te maken voor de gevolgen van de klimaatverandering. Die zijn niet min: droogte, hitte, overstromingen en dergelijke meer. Dat zijn potentiële miljarden euro's aan schade voor onze economie en samenleving. We moeten daar iets tegen doen en ons tegen

wapenen. Europa biedt ons daarvoor heel wat mogelijkheden. Ik hoop dat u daarop inspeelt, zowel beleidsmatig als financieel.

Europa werkt ook met hogere doelstellingen als het gaat over de aanpak van het probleem aan de wortel, namelijk de uitstoot van CO₂. Ook daarvoor moeten wij ons voorbereiden op de hogere doelstellingen. Wij gaan met z'n allen in Vlaanderen een tandje moeten bij steken als het gaat over het voeren van een efficiënt klimaatbeleid, het voorkomen van CO₂-uitstoot en het opvangen van de gevolgen van de klimaatverandering. Wij rekenen daarvoor op u, minister, en op de Vlaamse Regering om daar daadkrachtig mee om te gaan.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Lorin Parys aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de beslissingen van de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid van 12 mei 2021 betreffende de coronavaccinaties

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Ik heb een vraag over het vertrouwen in de vaccinatie-campagne. Met de vaccinatie zijn wij een mooi verhaal aan het schrijven in Vlaanderen. Wij zitten aan cijfers waarbij meer dan een op drie Vlamingen al is ingeënt. We zijn koploper en wij zitten helemaal op schema om de doelstellingen van 11 juli te halen, waarbij iedereen zijn eerste prik zal hebben gekregen. Vandaag was er een interministeriële conferentie (IMC) Volksgezondheid. Er is beslist om wat het AstraZenecavaccin betreft de intervaltijd tussen de eerste en de tweede prik te reduceren van twaalf naar acht weken. Op zich is dat positief nieuws, want dan kunnen wij sneller klaar zijn met onze vaccinatiecampagne. Er is ook een persbericht uitgestuurd vanuit de IMC. Ik lees dat even voor: "Tot nu werd die tweede prik na 12 weken gegeven. Dit werd in februari beslist om zoveel mogelijk mensen een eerste prik te kunnen toedienen met het toen nog zeer beperkte aantal vaccins. Nu het aantal vaccinleveringen aanzienlijk is toegenomen, kunnen we dit tijdsinterval inkorten."

Minister, ik vond dat opmerkelijke communicatie, omdat, als je naar het rapport kijkt van de Taskforce Vaccinatie van amper 2 maanden geleden, op 16 maart 2021, daarin gezegd wordt dat de werkzaamheidsgraad van het AstraZenecavaccin voor milde covidsymptomen van meer dan 80 procent kan gehaald worden als de tweede prik na 12 weken wordt gegeven. Dan lees ik verder in het persbericht van de IMC van vandaag: "De 2e prik na 8 of 12 weken zorgt voor eenzelfde duurzame bescherming op langere termijn." Dus, minister, is mijn vraag hoe u die schijnbare tegenstelling tussen de communicatie vandaag van de IMC en de communicatie in maart van de Taskforce Vaccinatie zult uitleggen aan de bevolking. Kunt u hen laten vertrouwen dat het inkorten van de intervaltijd geen enkel effect heeft op de werkingskracht van het vaccin?

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: We zitten inderdaad op schema met ons vaccinatieplan. Wij hebben al meer dan 40 procent van de Vlamingen een eerste prik gegeven. Wij zitten qua vaccinatiegraad aan de top, niet alleen in ons land maar in heel Europa. Daarmee zijn wij ook volop ons Pinksterplan aan het uitvoeren, waarbij wij een op twee mensen in de week van Pinksteren gevaccineerd willen hebben. Volgende week zullen wij meer dan een half miljoen vaccins zetten om die ambitie te kunnen waarmaken. Daarmee zetten wij een belangrijke stap in de richting van 11 juli. Dat is onze eerste ambitie, namelijk alles eraan doen om tegen 11 juli iedereen de kans te geven een eerste prik te ontvangen. Daarnaast hebben wij ook lang gesproken en hebben wij een advies van de taskforce

ontvangen over een mogelijke inkorting van het tijdsinterval. Daardoor kunnen wij de tweede prik vervroegen zodat iedereen niet eind maar midden augustus al een tweede prik zou kunnen krijgen.

Daar hebben we een advies over gegeven. Dat advies hebben we vanmorgen besproken. Op basis van dat advies hebben we inderdaad de beslissing genomen om het tijdsinterval in te korten voor de uitnodigingen die vanaf morgen de deur zullen uitgaan. Dat zal dus nog niet voor onmiddellijk zijn, maar voor de groep die in de week van 24 mei zal worden opgeroepen en een AstraZenecavaccin zal krijgen. En zo kunnen we tegen half augustus ... Voor de Antwerpenaren is het dan Moederdag, voor de rest van Vlaanderen soms wat minder, hoewel mijn vrouw vindt dat ze ook dan Moederdag moet kunnen vieren. Dat zullen we dan ook met volle overgave en overtuiging doen. Zo kunnen we tegen half augustus iedereen een tweede vaccin hebben gegeven, behalve uiteraard diegenen die hebben geweigerd of die dat hebben nagelaten.

En zo bouwen we opnieuw een versnelling in, dit keer een versnelling in de staart. We zijn begonnen met de versnelling in het eerste stuk. Nu bouwen we een versnelling in de staart in en korten zo het interval in met twee weken.

Ik wil even benadrukken dat ook na één vaccinatie de bescherming al bijzonder groot is. Dat is een vraag die we vaak krijgen. U kunt dat allemaal vinden op onze website www.laatjevaccineren.be. Wat AstraZeneca betreft bijvoorbeeld heb je na een eerste prik 94 procent bescherming tegen ernstige infecties en hospitalisatie. Dat is al bijzonder groot. Wil dat zeggen dat je geen milde symptomen meer kunt krijgen wanneer je wordt besmet? Toch wel, maar het voorkomt in 94 procent van de gevallen dat je in een ziekenhuis terechtkomt of dat je zware infecties oploopt. En het is toch ook wel belangrijk om dat even mee te geven.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Minister, het is goed dat u heel duidelijk maakt waar dat voortschrijdend inzicht op gebaseerd is. Want het gaat over het vertrouwen in die vaccinatiecampagne. We hebben gisteren in de commissie al gedebatteerd over wat er is gebeurd in Sint-Truiden. Dat kan niet door de beugel, dat is heel erg duidelijk. Maar ondertussen, als het over vertrouwen gaat, minister, bereiken mij ook berichten van andere gemeentebesturen die zich niet aan de regels houden. Ik geef u een voorbeeld. De stad Deinze heeft bijvoorbeeld beslist om alle personeel van de kinderopvang en de onthaalouders prioritair te vaccineren. Dat kan niet, minister. Niet omdat we het die mensen niet gunnen, maar wel omdat we iedereen gelijk willen behandelen. Want wat is nu het effect? Daar wordt over gecommuniceerd op sociale media. Andere onthaalouders in andere gemeentebesturen stappen naar hun burgemeester en zeggen: 'Kijk, in Deinze kan het wel. Waarom doet u dat niet voor ons?' En zo krijg je natuurlijk totale chaos. Burgemeesters worden gevraagd om regelrecht tegen de afspraken in te gaan.

Minister, hoe zult u optreden tegen dat geval in Deinze? Hoe zult u ervoor zorgen dat de naleving van de regels van de vaccinatiecampagne ook effectief wordt afgedwongen, zodat iedereen het vertrouwen in die campagne behoudt en gelijk wordt behandeld?

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Zoals ik het heb begrepen, zullen het de mensen zijn die nog een uitnodiging moeten krijgen die op een termijn van acht weken hun tweede dosis zullen krijgen. Dat lijkt me heel belangrijk. Heel wat mensen contacteren mij immers nu al: 'Oei, als ik al binnen acht weken moet gaan ...' Dat moet dus wel goed worden gecommuniceerd aan de mensen.

Wat de vaccinatie betreft: wanneer we die termijn zullen inkorten, heb we dan ook meer vaccinatoren nodig, aangezien we die tweede prik voor sommigen inderdaad al vroeger zullen zetten?

De voorzitter: De heer Vaneeckhout heeft het woord.

Jeremie Vaneeckhout (Groen): Minister, het is inderdaad blijkbaar de bedoeling dat er niets verandert voor de mensen die al een eerste dosis van AstraZeneca hebben gekregen. Ik krijg daar de laatste uren wel een aantal vragen over. Het lijkt me dan ook goed om daarover nog een specifieke communicatie te doen.

Een tweede vraag rond vaccinaties die ik de laatste dagen krijg, betreft de groep van 16- tot 18-jarigen en zelfs de 12- tot 16-jarigen. Zij hebben een aantal signalen gehoord dat zij misschien iets vroeger dan eerder aangekondigd aan bod zouden kunnen komen. Wanneer komt er een definitieve communicatie voor die groep? Kunt u daar vandaag een antwoord op geven? Ik dank u.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Minister, de reservelijsten via QVAX werken sedert enige tijd. Dat werkt zeer goed. Op die manier kunnen mensen die zich kandidaat voor die reservelijsten willen stellen, zich aangeven en wordt er ook gewerkt in volgorde van de doelgroepen die op dat moment worden gevaccineerd. In het vooruitzicht komt het pinksterweekend en alle 65-plussers en mensen met onderliggende aandoeningen die de kans gekregen hebben om zich te laten vaccineren. Dan stelt zich de vraag naar het gebruik van de reservelijst voor de groep die nadien komt. Zal dat op dezelfde manier gebeuren? Hoe wordt er dan opnieuw geprioriteerd binnen die reservelijst?

De voorzitter: De heer De Reuse heeft het woord.

Immanuel De Reuse (Vlaams Belang): Minister, inderdaad werd deze morgen beslist om het tijdsinterval voor AstraZeneca in te korten. Ik denk dat we daar rekening mee moeten houden. Eerst was het niet voor de 65-plussers. Dan was het niet onder de 55 jaar. Nu is het vanaf 41 jaar. Dan waren er problemen met de leveringen. Ik moet u er toch even attent op maken dat we vooral moeten zorgen dat het draagvlak voor het vaccin nog blijft bestaan, want er zijn heel wat vragen rond AstraZeneca. U kort het met vier weken in. Dat is natuurlijk een maand verschil. U zegt dat de beschermingsgraad wel goed en groot blijft. Mensen die toch op twaalf weken willen gevaccineerd worden, kan dat? Kan dat eenvoudig door de afspraak te verzetten via het vaccinatiecentrum? Hebt u hierover al contact gehad met de vaccinatiecentra?

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (Vooruit): Eerst en vooral sluit ik me zeer graag aan bij de vraag van collega Parys. Een betere opvolging van gemeenten waar men zich niet aan de volgorde houdt, is een vraag die ik hier al maanden aan het stellen ben. Wat AstraZeneca betreft: ik denk dat het een goede zaak is dat we daar van twaalf naar acht weken kunnen gaan. Dat kan inderdaad zorgen voor een versnelling aan het einde. Ik heb een heel concrete vraag. Stel dat we eind juni een aantal overschotten van AstraZenecavaccins hebben. Is het een optie om dan te gaan kijken of we mensen die al een eerste keer gevaccineerd zijn, ook sneller een tweede vaccin kunnen toedienen? We kunnen dan opnieuw via de reservelijsten eventueel kijken of zij al sneller een tweede vaccin kunnen krijgen, zodat we ook sneller rond zijn met de tweede vaccinaties.

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Collega's, ik denk dat we gisteren al een heel uitgebreid debat over de vaccinaties en de reservelijsten gevoerd hebben. Ik ga daar vandaag niet meer op terugkomen. Ik wil wel nog op een aantal zaken die vandaag op de IMC beslist zijn, terugkomen.

Ten eerste is het inderdaad belangrijk om te zeggen dat diegenen die vandaag gevaccineerd worden en ook volgende week, het tijdsinterval van twaalf weken zullen hebben. Wat is de bedoeling? De bedoeling is ervoor te zorgen dat de staart van de vaccinatiecampagne ingekort wordt, niet naar eind augustus, maar naar midden augustus. Daardoor kunnen we een tweetal weken winnen. De laatste cohort die uitgenodigd zal worden met twaalf weken, zal samenvallen met de laatste cohort die uitgenodigd zal worden met acht weken. Dat is normaal gezien in de week van midden augustus.

Zullen we dan helemaal klaar zijn? Allicht niet. We zijn aan het bekijken hoe we voor mensen die in het begin geweigerd hebben of misschien hun tweede vaccin niet zijn komen ophalen om een bepaalde reden zoals bijvoorbeeld vakantie, toch nog een soort inhaalperiode kunnen doen. Ik ben er wel van overtuigd dat onze vaccinatiecentra dat perfect aankunnen. Waarom? Omdat de komende weken, de tweede helft van mei en in juni – en elke burgemeester weet dat want ze hebben de schema's gekregen – ongelooflijk druk zullen zijn met honderdduizend vaccins die we per dag gaan zetten in ons land. We kunnen dat aan want we hebben vorige week ook al dagen van honderdduizend vaccins gehad. Ook in juni zullen we nog massaal vaccineren. Tegen eind juli willen we negentig procent van de mensen – dat is op dit moment toch ons plan – ook een tweede vaccin gegeven hebben. Daar zit een staart. Die staart is vooral aangegeven door het tijdsinterval dat er is tussen het eerste en het tweede vaccin. In verhouding gaat dat dus niet over zo heel veel mensen, want op dit ogenblik vaccineren we bijna een procent per dag.

Maar die staart wordt bepaald door het tijdsinterval. En door dat tijdsinterval in te korten, kunnen we er inderdaad voor zorgen dat we tegen half augustus klaar zijn.

Ik wil het ook nog even hebben over de reservelijst. U weet dat wij al op 9 maart de instructies hebben gegeven om te zeggen dat als er reserves zijn, die naar prioritaire groepen moeten gaan. We hebben op de interministeriële conferentie ook beslist om de discussie over de prioritaire groepen te stoppen. Ik weet dat er veel vragen zijn, en veel terechte vragen, van de ene en van de andere, om hen als een prioritaire groep te beschouwen. Maar we hebben gezegd dat we dat nu niet meer gaan doen. Dat is een discussie, en soms ook een opbod, van de ene tegen de andere. Dat is meer verdeeldheid zaaien dan eendracht creëren. En dat kunnen we missen. Ten tweede wordt het ook hoe langer, hoe minder relevant. Als we er alles aan willen doen om tegen 11 juli iedereen gevaccineerd te hebben, dan moeten we zorgen dat het nu eenvoudig blijft, dat we die snelheid kunnen aanhouden en dat we die discussie dus niet meer voeren. Het was geen gemakkelijke discussie, maar uiteindelijk hebben we dat wel beslist.

Er is nog een derde element dat we beslist hebben, en dat is ook belangrijk, namelijk dat we de cohorte en het vaccineren in dalende leeftijd gaan aanhouden. Er waren vragen, ook op de interministeriële conferentie, om dat vanaf veertig jaar vrij te houden. Maar ik ben daar altijd tegen geweest. Niet dat ik meer voor een veertigjarige dan voor een achttienjarige ben. Daarover gaat het niet. Maar onze vaccinatiecampagne heeft ons wel geleerd dat we, door de leeftijdscohortes goed aan te houden, per leeftijdscohort van tien jaar heel duidelijk konden zien waar we staan. Als je dat helemaal opentrekt, heb je pas veel later het effect van: waar zit ergens een tekort? Dat is een beetje het

probleem geweest in Brussel en Wallonië, waardoor ze nu zoveel moeite moeten doen om dat in te halen.

Wat de 16- en de 17-jarigen betreft: dat zal ook op onze agenda komen. Ook daar hebben we advies over gevraagd. Ik zou daar graag mee willen starten. Ik zou ook graag zoveel mogelijk van die 16- en 17-jarigen al op 11 juli mee gevaccineerd kunnen hebben. Maar dat zijn we op dit ogenblik dus nog aan het bekijken. Daar moeten we nog een aantal adviezen over inwachten op de interministeriële conferentie.

Met betrekking tot de 12- tot 16-jarigen is er nog geen advies. Ik denk dat dat iets voor de tweede helft van de zomer of misschien zelfs na de zomer zal zijn. We zijn wel al de besprekingen opgestart met mijn collega van Onderwijs, om te bekijken, als dat in september zou gebeuren, op welke manier we dat dan het best kunnen organiseren. Moet dat via vaccinatiecentra gebeuren? Kunnen we dat via de CLB's doen of op andere manieren?

We zijn dat ook aan het bekijken voor het opvolgvaccin, het boostervaccin. Kunnen we dat via de bedrijfsgeneeskundige diensten organiseren of op een andere manier? Dat ligt ook allemaal nog op ons bord. Daar zijn we druk mee doende. Stap voor stap geraken we daar wel mee vooruit en geraken we ook richting 11 juli, voorzitter. Dat zou voor u ook een mooi 11 julicadeau zijn, denk ik.

De voorzitter: Dat is waar, ja.

De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Ik dank de minister voor zijn antwoorden, maar niet voor het antwoord op mijn laatste vraag, want dat heb ik niet gehoord.

De vraag is, minister, wat u gaat doen in Deinze om ervoor te zorgen dat iedereen op een gelijkwaardige manier wordt ingeënt. Als we de regels die we zelf maken, niet afdwingen, dan komt elke eerstelijnszone onder druk van bepaalde prioritaire doelgroepen die ergens anders wel zijn kunnen voordringen. Ik vind dat heel belangrijk voor het vertrouwen in de vaccinatiecampagne, minister, dat we iedereen met dezelfde regels behandelen. Dat is de enige manier om ervoor te zorgen dat we hier zo snel mogelijk uit geraken en dat we geen bevolkingsgroepen tegen elkaar opzetten.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Katrien Schryvers aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de opgang van de Indiase variant van het coronavirus

ACTUELE VRAAG van Freya Saeys aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de indijking van nieuwe virusvarianten

ACTUELE VRAAG van Hannes Anaf aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de Indiase variant van het coronavirus

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): De voorbije dagen werden we opgeschrikt door schokkende beelden vanuit grootsteden in India, waar ziekenhuizen worden overstelpt met patiënten die met covid besmet zijn. De boosdoener is een nieuwe variant, de zogenaamde Indiase variant, die nog maar eens besmettelijker zou zijn dan de al eerder gekende varianten. Ook in ons land kregen we er al mee te

maken. Eerder bleken er een aantal Indiase studenten besmet te zijn. Ook deze week kregen we er melding van, onder meer vanuit Borsbeek, waar in een woon-zorgcentrum vijf besmettingen werden vastgesteld van personeelsleden en bewoners, maar ook vanuit Antwerpen en gisteren nog vanuit Oostende.

Minister, we staan aan de vooravond van versoepelingen waar iedereen echt reikhalzend naar uitkijkt. We moeten echt alles op alles zetten en ons niet meer laten verrassen door nieuwe varianten die opnieuw een heel grote impact zouden kunnen hebben.

Minister, noopt de opgang van die Indiase variant tot specifieke maatregelen, zoals het bijsturen van de teststrategie en de contactopsporing, om verdere verspreiding tegen te gaan, maar ook om het binnenkomen van eventueel andere varianten te voorkomen?

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Naast de Britse, de Braziliaanse en de Zuid-Afrikaanse variant, waarschuwt de World Health Organization (WHO) nu ook voor de Indiase variant. Die zou blijkbaar minstens zo besmettelijk zijn als de Britse variant. We weten nog niet of ons vaccin ons voldoende zal beschermen tegen die nieuwe variant. We hadden inderdaad eerst die studenten die uit India naar hier waren gekomen en die positief waren getest. We hadden ook het woonzorgcentrum in Borsbeek, waar er een uitbraak is. En nu zijn er blijkbaar twee besmettingshaarden in Oostende. Dat bleek dan een familie te zijn die ook uit India kwam na een familiebezoek, maar die zich blijkbaar niet aan de quarantaineregels had gehouden. Waarschijnlijk gaan we toch nog met heel wat meer besmettingen zitten in onze maatschappij.

We weten dat reizigers die terugkomen uit een rode zone zich verplicht moeten laten testen en ook in quarantaine moeten gaan. Die cijfers zijn sterk verbeterd. We weten dat acht op de tien terugkerende reizigers zich laat testen. Maar dat cijfer moet natuurlijk omhoog. De experts en het agentschap vragen dat ook. We moeten ervoor zorgen dat we de opflakkingen van die nieuwe varianten zoveel mogelijk tegengaan. Er gaan natuurlijk altijd achterpoortjes zijn. Zo zijn er bijvoorbeeld mensen die met de wagen ons land binnenkomen, of mensen die de controles proberen te omzeilen door via een luchthaven in Nederland te reizen. Het is echt heel belangrijk dat we die terugkerende reizigers veel strikter opvolgen.

Minister, vindt u zelf dat de opvolging van het verplichte testen en de quarantaine voldoende adequaat is om die nieuwe varianten zoveel mogelijk uit ons land te houden?

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (Vooruit): Kunnen we in ons land de switch maken van een acuut risicobeheer naar proactief risicobeheer? Dat is de vraag die hier vandaag voorligt. We hebben gisteren het stappenplan gezien dat het Overlegcomité heeft afgesproken. Dat is een mooi vooruitzicht voor de zomer. Maar het geeft ons allemaal een heel duidelijke verantwoordelijkheid. Proactief risicobeheer zal echt wel noodzakelijk zijn. Pedro Facon heeft daar gisteren nog zeer helder over gecommuniceerd. Dat is simpel gezegd, maar niet snel gedaan. Als we het gewone leven willen oppikken zonder daarbij extra risico's te lopen, ligt er een verantwoordelijkheid voor ons allemaal, zowel op Vlaams als op federaal niveau. Enkel als we samenwerken gaan we uit deze crisis komen. Hoe meer we het hier bij ons op orde hebben, hoe crucialer het wordt om de bedreiging van buitenaf buiten te houden.

We hebben al varianten gehad uit Brazilië en Zuid-Afrika. De Indiase variant is toch wel heel bedreigend. Ingeënte mensen worden alsnog ziek. Ingeënte mensen kunnen alsnog overlijden. Dat is toch een risico. Dat is ook wat in Borsbeek is gebeurd, waar helaas iemand overleden zou zijn aan die nieuwe Indiase variant. In een woonzorgcentrum in Deurne zouden op die manier 22 mensen besmet zijn en moesten er ook een aantal mensen naar het ziekenhuis.

Ik denk dat we ons geen illusies moeten maken: er is geen enkel grensrecht dat het virus zal kunnen tegenhouden. Maar we zullen met slim beleid wel de risico's moeten proberen in te perken. De variant is hier inderdaad al. In Oostende en in andere delen van West-Vlaanderen zou die variant ondertussen echt voet aan de grond gekregen hebben. Onze collega Bart Tommelein heeft ook al aangegeven dat de contactopsporing daar toch niet zo'n goede rol heeft gespeeld, en dat mensen dingen verzwegen zouden hebben ten aanzien van de contactopsporing.

Collega's, we hebben niets aan paniek. Daar pleit ik zeker niet voor. Maar we zullen wel heel waakzaam moeten blijven om het rijk van de vrijheid, dat nu effectief lonkt, niet opnieuw in gevaar te brengen.

Daarom mijn concrete vraag, minister: welke maatregelen zal de Vlaamse Regering nemen om de verspreiding van de Indiase variant tegen te gaan?

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Collega's, er zijn inderdaad een aantal besmettingen met de zogenaamde Indiase variant bekend in een woonzorgcentrum. In Deurne, in Boterlaarhof, ging het niet over de Indiase maar over de Braziliaanse variant. Maar dat maakt op zich niet zoveel uit, er zijn natuurlijk verschillende varianten die in ons land binnenkomen. Wanneer dat gebeurt – zoals in het woonzorgcentrum waarover sprake, met de Indiase variant – dan wordt nagekeken en onttrafeld vanwaar die besmetting komt, wat de herkomst ervan is. Dat is dan het luik van de contactopsporing. In dit concrete geval heeft men zelfs van die Indiase variant twee subtypes ontdekt, waarvan er één allicht uit een ziekenhuisopname is gekomen. Men is dan ook naar dat ziekenhuis geweest, maar daar is eigenlijk niet duidelijk geworden hoe het mogelijkerwijze zou binnengekomen zijn.

Dit maar om te zeggen dat, wanneer men dat vaststelt, er wordt gekeken naar de testen. Dat is een eerste belangrijk element: men moet kunnen blijven testen. Met de PCR-testen kunnen we ook zien wat de geschiedenis is, wat de verschillende varianten zijn. Dat is een eerste belangrijke opstap. Wanneer we daartoe komen, dan zitten we een fase verder, bij de contactopsporing. We doen dan eigenlijk een dubbele contactopsporing. Dat wil zeggen dat er een tweede keer contact wordt opgenomen wanneer er een ernstig vermoeden van besmetting is, om nog eens heel expliciet van alle regels die er zijn – het gaat niet alleen over nieuwe regels – te zeggen waarom die regels er zijn, en waarom isolatie of quarantaine opgevolgd moeten worden. Er gebeurt dan een tweede contactopsporing, er wordt een tweede contact opgenomen met de betrokkene, om dat te doen.

Het is ontzettend belangrijk – en laat me van deze gelegenheid gebruik maken om dat nog eens te onderstrepen – dat zelfs mét vaccinaties, wanneer je besmet geraakt, dat je dan de regels absoluut moet naleven, dat quarantaine opgevolgd moet worden, dat isolatie moet opgevolgd worden. Dat is van een ontzettend groot belang. De handhaving door de burgemeesters moet gebeuren, daar hebben we hebben we samen het kader voor uitgewerkt. Maar dat kan natuurlijk enkel gebeuren wanneer de mensen zich daar ook van bewust zijn.

Er zijn nog een aantal andere maatregelen die we moeten nemen. U weet dat wij met de Vlaamse Regering beslist hebben, na bespreking in het Overlegcomité, om reizen uit India onmogelijk te maken, tenzij u als Belg naar ons land wil komen. Diplomaten zijn daarvan uitgezonderd, maar die moeten dan ook wel in quarantaine gaan, enzovoort. Er zijn dus verschillende maatregelen genomen om te zorgen dat die nieuwe varianten vertragen. Maar maak u geen illusie: het verhinderen, het totaal voorkomen, is een quasi onmogelijke opdracht. Het is een onmogelijke opdracht in een Europa waar er vrij verkeer is, en in een land als België, dat in het centrum van dat Europa zit en waar dat vrije verkeer een belangrijk element is. Dus, vertragen: ja. Kort op de bal spelen: zeker, absoluut. Maar totaal voorkomen is een andere zaak.

Ik wil even nog een woordje zeggen over de vaccinaties. Vele mensen denken dat als men gevaccineerd is, dat men dan totaal immuun is. Dat is niet zo.

Gisteren hebben we in de commissie Welzijn een heel debat gehad over de bezoekenregeling in de woonzorgcentra. We zullen die bezoekenregeling na het Overlegcomité van gisteren opnieuw aanpassen zoals afgesproken, maar er moeten wel nog altijd een aantal voorzichtigheidsmaatregelen in acht worden genomen zoals het dragen van mondklappers en andere bij kwetsbare mensen. We vragen dat omdat zelfs een vaccinatie de mensen bij die nieuwe varianten niet volledig immuniseert. Het zorgt er wel voor dat de mensen minder ziek worden en dat de klachten mild of onbestaand zijn, maar het zorgt er niet voor dat het volledig weg is.

We beschikken over verschillende rapporten van de Stanford University School of Medicine en het Vaccine Research Center in Bethesda waaruit blijkt dat de vaccins die we vandaag ter beschikking hebben wel een immuniserende kracht hebben maar niet per definitie – en dat heb ik ook in de commissie al meermaals gezegd – de transmissieketen doorbreken. Daarom moet nog enige voorzichtigheid aan de dag worden gelegd. Het kan dus zijn dat je zelf niet ziek bent of slechts milde klachten hebt maar dat betekent niet dat je andere mensen niet kunt besmetten. Bij de ene variant blijkt dat meer te kunnen dan bij de andere.

Gisteren is er een belangrijke stap gezet waarbij de vaccins en de vaccinatie een eerste hoeksteen zijn. Een tweede belangrijke hoeksteen is het naleven van de regels. De huidige regels moeten worden nageleefd tot en met 9 juni, dan is er de volgende opstap tot begin juli en dan nog een opstap in de zomervakantie. We moeten ons daar allemaal aan houden, niet omwille van de regels maar omdat er nog altijd onzekerheid is over de verschillende varianten. We kunnen die pas de baas wanneer we de hygiëne-regels ten volle blijven respecteren.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. We zien dat op verschillende plaatsen in de wereld het coronavirus echt woekert en we moeten nu echt heel alert zijn, zeker voor die nieuwe varianten. Dat betekent dat we heel sterk moeten inzetten op die testing, op contacttracing en op opvolging van al wie hier binnenkomt. Onze lokale besturen hebben daar inderdaad een grote rol voor wat de handhaving van de quarantaine betreft. We hebben dat zelf mee georganiseerd vanuit het parlement.

Ik las dat er sterker zou worden ingezet op de opvolging van reizigers die uit een specifieke, heel gevaarlijke zone komen. We weten dat het aantal mensen dat binnen mag heel beperkt is omdat er in principe een verbod is maar de vraag is op welke manier de lokale besturen daar natuurlijk van op de hoogte kunnen zijn.

Minister, in sommige landen wordt gewerkt met een hotelquarantaine. Zo is men natuurlijk heel zeker dat wie binnenkomt en misschien zelfs geen vaste

verblijfplaats heeft, die quarantaine ook echt opvolgt. Wat is uw standpunt daarover?

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Vanmorgen hadden wij een hoorzitting over de contactopsporing. De heer De Wolf van het agentschap Zorg en Gezondheid zei daar dat terugkerende reizigers strikter moeten worden opgevolgd om heropflakeringen te vermijden. Die testing en die quarantaine zijn dus heel belangrijk.

Over die quarantaine maak ik me persoonlijk al geruime tijd zorgen omdat ik op het terrein zie dat die vaak niet wordt nageleefd. En aangezien we goed bezig zijn met de vaccinatie, vrees ik dat die quarantaine nog minder goed zal worden nageleefd. U hebt zelf ook al gezegd dat sommige mensen denken dat ze volledig beschermd zijn wanneer ze gevaccineerd zijn.

Aangezien die variant aanzienlijk besmettelijker zou zijn, zou ook onze groepsimmunitet onder druk komen te staan, dat hebben experts ons aangegeven. Ik denk dan ook dat het heel belangrijk is om daar volop verder op in te zetten en mensen duidelijk te maken dat ze de regels moeten blijven opvolgen.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (Vooruit): Minister, bedankt voor uw antwoord. Ik heb het gevoel dat u het gevaar van die varianten wel erkent, maar ik mis een beetje de 'sense of urgency'. Gisteren heeft collega Bart Tommelein gezegd dat ze het in zijn regio eigenlijk niet meer onder controle hebben met die nieuwe variant. Na de Britse, Zuid-Afrikaanse en Braziliaanse is er nu opnieuw een nieuwe variant die erin slaagt om door de mazen van ons preventienet te glippen. Dat wil zeggen dat ons quarantainebeleid en de contactopsporing er niet voldoende in slagen om dit tegen te houden. Wij stellen daar bezorgde vragen over, vanuit de meerderheid en de oppositie, maar eigenlijk geeft u in uw antwoord alleen maar aan wat er momenteel al is. Ik ben er mij van bewust dat we pas helemaal veilig gaan zijn als nagenoeg heel de wereldbevolking gevaccineerd is, maar tot dan gaan er mogelijk nieuwe varianten blijven opduiken. Het zou wel eens kunnen dat onze vaccins daar geen resistentie tegen bieden, dus ik maak mij daar zorgen over.

Ik ben blij dat collega Schryvers verwijst naar de mogelijkheid tot hotelquarantaine. Professor De Maeseneer heeft daar deze morgen tijdens onze hoorzitting ook al naar verwezen. Dat is ook decretaal mogelijk; we hebben dat mogelijk gemaakt in Vlaanderen. Zult u daar ook werk van maken, zodat de volgende variant hier misschien minder snel kan doorbreken?

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Collega's, we komen in een nieuwe fase, een fase waarin we moeten leren leven met het virus. Dat betekent meer vrijheid, maar ook nog altijd het respecteren van de regels. We mogen dus niet stoppen met leven, maar we kunnen ook niet leven alsof het virus er niet meer is. Ik ben blij dat er gerefereerd is aan de vaccinatiecampagne: 40 procent gevaccineerde Vlamingen, dat remt de verspreiding af. Maar zoals de minister heeft gezegd: nul risico, dat bestaat niet, zeker niet als mensen gewoon niet in quarantaine gaan wanneer dat hun wordt opgelegd. En dus doe ik een warme oproep om zich effectief af te zonderen, wanneer hun dat gevraagd wordt.

Ik ben wel niet zo blij met de suggestie van hotelquarantaine. Het is waar dat daar een mogelijkheid toe bestaat, in een zeer gelimiteerd aantal gevallen. Ik zou niet willen dat we dat beginnen te veralgemenen, want ik vind dat veel te verregaand om dat als algemene maatregel op te leggen. Als uitzondering voor

mensen die zich niet aan de regels houden, kan het eventueel overwogen worden.

De voorzitter: De heer De Reuse heeft het woord.

Immanuel De Reuse (Vlaams Belang): Het is toch wel een beetje bizar: er zijn nog een heel aantal buurlanden waar we niet heen mogen vanwege code rood, niet-essentiële reizen worden ons nog steeds afgeraden, maar er komen wel mensen binnen in ons land van de andere kant van de wereld, waar de gezondheidssituatie zeer schrijnend is op dit moment. Dan zouden er eigenlijk grote alarmbellen moeten afgaan en zouden we dat toch allemaal veel beter moeten opvolgen. Eén, we moeten weten wie er binnenkomt. Twee, dan moeten de mensen getest worden. Drie, de quarantainemaatregelen moeten goed worden opgevolgd. En die worden misschien niet goed opgevolgd door de betrokkenen zelf, maar deze morgen hebben we ook gehoord dat ook onze overheid niet volledig vrijuit gaat. Ik wil dan ook een oproep doen, minister, om ook alle lokale overheden andermaal te wijzen op hun verantwoordelijkheid om daar werk van te maken en daar 100 procent voor te gaan. De verspreiding van de Indiase variant toont hoe belangrijk dat is.

Ik wil nog kort aansluiten bij de hotelquarantaine. Dat moet natuurlijk niet veralgemeend worden. Niet iedereen is van slechte wil, maar niet iedereen kan thuis gemakkelijk quarantaine organiseren, dus dat moet toch een mogelijkheid zijn die de overheid ter beschikking stelt.

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Dit is een zeer prangende problematiek waar we hier terecht over spreken in deze plenaire vergadering. Maar het is natuurlijk alweer een beetje na de feiten. We hollen opnieuw de feiten achterna. Dat is ons lot tijdens deze crisis, en dat is geen verwijt. Eigenlijk zouden we nu alweer moeten nadenken over de volgende variant en zouden we vandaag geen vragen moeten stellen over de Indiase variant, maar over wat er in de toekomst nog op ons af zal komen.

Professor De Maeseneer legde deze morgen inderdaad de nadruk op de mogelijkheid tot hotelquarantaine voor mensen uit specifieke gebieden en in een aantal uitzonderlijke situaties, zoals we nu al doen voor mensen in de zeevaart. En wat ook op tafel ligt – en ik vraag me af hoe u daarnaar kijkt – is dat we op dit moment eigenlijk maar van een beperkt percentage positieve testen in beeld brengen over welke variant het gaat. Daardoor hebben we een sterk onderschat beeld over de aanwezigheid van bepaalde varianten in onze samenleving. Ik denk dat het misschien interessant zou zijn, als de besmettingen dalen, om dat percentage omhoog te halen, zodat we beter kunnen monitoren, zeker richting september, wat er in de zomer gebeurt. Zo weten we wat er ons in het najaar nog te wachten staat en kunnen we sneller ingrijpen.

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Collega's, wat de hotelquarantaine betreft, het is u misschien onvoldoende bekend, maar we hebben een soort hotelquarantainemogelijkheid. Wij hebben akkoorden gesloten met de herstelverblijven om mensen die om een of andere reden niet zelfstandig in quarantaine kunnen blijven, naar een herstelverblijf te brengen. Ik denk dat dat een veel betere oplossing is, omdat je daar ook de omkadering van zorg kunt geven. We hebben dat dus wanneer dat nodig is. Daar is in het verleden ook al van gebruikgemaakt, minder dan van de capaciteit die we dachten te moeten inzetten, maar op zich is dat niet noodzakelijkerwijze een slechte zaak. We hebben dat dus. De hotelquarantaine waarvoor

hier wordt gepleit, hebben wij vorig jaar al omgezet in herstelverblijfcapaciteit die we ter beschikking stellen wanneer dat noodzakelijk zou zijn.

Uiteraard zijn wij bezorgd over die verschillende varianten. Op het ogenblik dat die Indische variant is verschenen, heeft de Vlaamse Regering beslist, conform de afspraken die waren gemaakt binnen het Overlegcomité, om een reisverbod in te voeren. We hebben dat beslist, en als er nieuwe varianten zijn, dan zullen we dat opnieuw op die manier beslissen wanneer blijkt dat dat noodzakelijk is. Dat doen wij dus, absoluut.

Ja, daar moet opvolging aan worden gegeven. Daarvoor hebben we de instrumenten aan de lokale besturen en aan de lokale politie gegeven. Het is aan hen om daar op een goede manier mee om te gaan. De instrumenten zijn er dus absoluut: contactopsporing, testen, het in quarantaine plaatsen, in een herstelverblijf, een hotelquarantaine indien dat noodzakelijk is.

Collega Anaf, de sense of urgency is mij wat dat betreft genoeg bekend. Ik heb maanden geleden al gezegd dat 2021 het jaar zal zijn van het vaccineren, maar ook nog voor een stukje van de voorzichtigheid. Waarom heb ik dat gezegd? Toen was er hier nog geen debat over de Indische variant, maar we wisten allemaal wel dat er mogelijkerwijze nieuwe varianten zouden kunnen opduiken, die maken dat datgene wat we vandaag nog niet zien, morgen plots wel op ons netvlies gebrand zal staan. Daarmee omgaan is dus absoluut een bezorgdheid van velen onder ons, van ons allemaal. Dan is het toch ook wel belangrijk om te bekijken in welke mate de vaccins die we vandaag hebben, daar ook voldoende bestand tegen zijn. Ik heb daarvoor naar een aantal wetenschappelijke studies verwezen. Ik zei dat we aan het nadenken zijn over een opvolgvaccin in het najaar, over hoe we dat gaan doen. We zullen daar waarschijnlijk volgende week ook een interministeriële conferentie over hebben, om daarover bijkomende beslissingen te nemen. Dat opvolgvaccin zal dus niet precies hetzelfde zijn als het vaccin dat we vandaag hebben. We rekenen erop dat de wetenschap en de farmaceutische bedrijven die daarmee bezig zijn, ons ook een opvolgvaccin kunnen geven dat ons nog meer bestand maakt tegen mogelijke nieuwe varianten, dus niet alleen om het een langere duur te geven, maar ook om ons meer bestand te maken tegen die mogelijke varianten. Dat is dus een benadering waarbij je niet één maatregel moet hebben, waarbij je inderdaad het hele scala moet weten te bevatten.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Collega's, de vaccinaties draaien op volle toeren. We hebben het daar vaak over hier. Dat betekent dat we aan de poort van de vrijheid staan, dankzij die vaccinaties. We moeten er nu echt voor zorgen dat we die poort ook open kunnen houden. Een nulrisico is inderdaad niet mogelijk, maar die verschillende varianten baren toch wel zorgen. Daarom is het dus toch wel echt nodig dat we heel sterk inzetten op het opvolgen van mensen die uit zones komen waar die varianten circuleren. Dat betekent ook een goede opvolging van het testen, van de contactopsporing, van de quarantaine, om te voorkomen dat die varianten gaan circuleren. Minister, ik wil u daarom vragen om verder in te zetten op een strikt handhavingsbeleid en daar ook bij de steden en gemeenten op aan te dringen, zeker ten aanzien van mensen die binnenkomen uit zones waar die varianten circuleren.

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Minister, we moeten inderdaad komen tot een striktere opvolging van terugkerende reizigers. Door de strengere controles hebben we dit kunnen verdubbelen en laten nu acht op de tien teruggekeerde

reizigers zich testen. We moeten dat aantal nog omhoog krijgen, want dat vertraagt het binnenkomen van nieuwe varianten.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (Vooruit): Minister, we hebben het geluk dat de vaccins voorlopig tegen alle varianten lijken te werken. Zo lang niet iedereen hier is gevaccineerd, blijven we met een risico zitten. Laat ons hopen dat er geen varianten komen waartegen de vaccins niet werken. Zo lang niet heel de wereld is gevaccineerd, blijft het risico bestaan dat er nog agressievere varianten zullen komen die ons echt weer in gevaar kunnen brengen.

Om die reden is het cruciaal dat we met betrekking tot de contactopsporing, het clusteronderzoek en de quarantaine voor terugkerende reizigers nog stappen kunnen zetten. De hotelquarantaine kunnen we echt niet gelijkstellen met de herstelverblijven. Uw eigen partijgenote is er zelf niet van overtuigd. We moeten nog stappen zetten en we moeten ervoor zorgen dat die agressieve varianten hier niet binnenkomen. Dat is een opdracht voor ons allemaal om het rijk van de vrijheid niet in gevaar te brengen.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Imade Annouri aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de privatiseringsplannen bij het Zorgbedrijf Antwerpen

ACTUELE VRAAG van Lise Vandecasteele aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de commercialisering van de ouderenzorg

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Voorzitter, toen de coronacrisis voor de eerste keer over ons land raasde, heeft dit verschillende pijnpunten in de zorg blootgeld, zoals een tekort aan personeel, een tekort aan materiaal en de dramatische toestand in de woonzorgcentra. We hadden allemaal de angst dat de zorg onder de druk zou bezwijken en dat we niet allemaal zouden kunnen worden geholpen. Gelukkig is dat niet gebeurd en dat is voor een groot deel te danken aan de onmenselijke prestaties van al die helden in de zorg. Het lijkt lang geleden dat we allemaal stonden te applaudiseren. Ik dacht dat dit het moment zou zijn waarop we het er allemaal over eens zouden zijn dat de zorg ongelooflijk belangrijk is dat we die backbone te allen prijze moeten beschermen.

Dat heeft deze meerderheid er niet van weerhouden een voorstel van decreet voor te leggen die de deur voor meer privatiseringen wagenwijd openzet. Ik kan begrijpen waarom de meerderheid dat wil doen. De meerderheid gaat ervan uit dat er dan efficiënter en kostenbesparend zal worden gewerkt en dat er een groter en beter aanbod zal zijn. Dat is wat we altijd horen als het om privatiseringen gaat. Daar is echter geen enkel metrisch bewijs voor. Er is geen enkele studie die aantoonst dat dit voor een betere zorg en een betere dienstverlening zorgt. De meerderheid vaart blind en op goede hoop.

De stad Antwerpen is blijkbaar geïnspireerd door dit verhaal over privatiseringen. Op 8 mei 2021 konden we in de krant lezen dat een groen licht is gegeven voor de privatisering van het Zorgbedrijf Antwerpen. Er zou honderden miljoenen euro's aan privékapitaal worden opgehaald om senioren in heel Vlaanderen te verzorgen. Ik kan me vinden in de idee dat Antwerpen voor heel Vlaanderen het centrum en de katalysator is, maar ik vind het toch een bedenkelijke situatie vanuit Antwerpen senioren in heel Vlaanderen te verzorgen. Er staat ook dat de

instelling een schaalvergroting nastreeft om de zorg betaalbaar te houden. Allerlei fiscale redenen worden aangehaald er wordt gesproken over de versterking van de concurrentiepositie en over schaalvergroting. In de commissie Werk hoor ik die termen graag en veel. Ik debatteer daar dan over, maar ik koppel dat niet aan de zorg, waar de focus op de kwalitatieve zorg voor kwetsbare en hulpbehoevende mensen moet liggen. Dat moet de enige relevante focus zijn. We kunnen dat niet koppelen aan mensen daar privékapitaal insteken en daar ook iets voor terugverwachten.

Minister, vindt u dat de hoofdtak van een zorginstelling, namelijk het voorzien in de best mogelijke zorg voor zij die dat nodig hebben, te rijmen valt met de ambitie om zo groot mogelijk te zijn en naar heel Vlaanderen uit te breiden?

De voorzitter: Mevrouw Vandecasteele heeft het woord.

Lise Vandecasteele (PVDA): Voorzitter, ik heb eigenlijk een vraag voor alle Vlaamse volksvertegenwoordigers. Waarvoor dient onze ouderenzorg? Dient de ouderenzorg om onze ouderen goede zorg te geven of om winst voor de aandeelhouders te kunnen maken? Dat is de vraag waarover het hier moet gaan. Voor mij is dat heel duidelijk. Ik werk in de zorg. In de zorg moet de mens centraal staan en niet de winst of de centen.

Maar daar zijn we het hier blijkbaar niet allemaal over eens. Het Antwerpse stadsbestuur wil blijkbaar een deel van de publieke ouderenzorg verpatsen aan een multinational. Hier in dit parlement wil de meerderheid het mogelijk maken dat openbare ouderenzorg wordt geprivatiseerd. Vandaag moet in deze maatschappij blijkbaar op alles winst worden gemaakt, zelfs op de zorg voor ouderen. Dat is winst die wordt gemaakt met de zuurverdiende pensioencenten van de bewoners en met ons belastinggeld. Het is geld dat uiteindelijk wegvloeit uit de zorg naar de markt.

Dat is wat de commercie in de zorg wel betekent, dat is kassa kassa voor de aandeelhouders, maar ondertussen moeten de koks voor drie euro per dag per bewoner maaltijden voorzien en moet het personeel zich driedubbel plooiën om toch nog een goede zorg te kunnen bieden aan de ouderen.

Collega's, ik dacht dat we in deze coronacrisis eigenlijk wel iets hadden geleerd, namelijk dat de zorg centraal moet staan, maar blijkbaar is het voor het Antwerpse stadsbestuur en voor de meerderheid in Vlaanderen blijkbaar het moment om nog meer woonzorgcentra op de markt te gooien. Dat dat vandaag allemaal nog niet wettelijk is, dat er nog geen kader voor is, dat is voor het Antwerpse stadsbestuur blijkbaar geen probleem, en voor de N-VA, Open Vld en Vooruit ook niet. Achteraf moet het Vlaams Parlement dat maar in orde maken, een commercialisering op bestelling, een 'just-in-timedelivery' met het Vlaams Parlement als fietskoerier.

Minister, vindt u dat er winst moet worden gemaakt op ouderenzorg, zelfs op de openbare ouderenzorg?

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Voorzitter, ik denk dat we een historisch moment beleven, want ik ga iets zeggen wat ik nog niet eerder heb gezegd: mevrouw Vandecasteele, wat uw uitgangspunt betreft, ben ik het met u eens. De bewoner moet centraal staan. We moeten zorgen dat de bewoner de hoogst mogelijke kwaliteit van zorg, van wonen en van leven kan hebben, wie dat ook organiseert. Of dat publiek is, privaat, vzw of non-profit, dat is voor de overheid van ondergeschikt belang.

We leven in Europa, er zijn Europese regels inzake staatssteun en mededinging die verbieden dat commerciële sectoren worden uitgesloten. We kunnen daar heel veel dingen over zeggen, maar dat is het Europese kader waarin wij onze zorg moeten organiseren en dat doen we met onze regelgeving. Dat wil zeggen dat woonzorgcentra die erkend zijn, moeten voldoen aan de uitvoering van het Woonzorgdecreet en van het decreet Vlaamse sociale bescherming. Daar moeten die aan voldoen. Wie daaraan voldoet, kan daar ook de nodige steun van krijgen. Daarbij is het statuut van ondergeschikt belang.

In Vlaanderen is, in vergelijking met Wallonië en Brussel, het commerciële een zeer kleine groep. De overgrote groep is non-profit. Nogmaals, wie dat organiseert, is van ondergeschikt belang. De bewoner moet centraal staan en de overheid moet zorgen dat dat wordt gecontroleerd en dat de kwaliteit vooropstaat.

Collega Annouri, wat het Zorgbedrijf Antwerpen betreft, kan ik vanuit mijn bevoegdheden enkel maar stellen dat het voorliggende decreet voorziet dat het verkrijgen van een erkenning, een vergunning of een subsidiëring afhankelijk is van de bestaande regels en die zullen van toepassing zijn. Het zijn de bestaande regels die ook voor vele anderen van toepassing zijn, en een overdracht van een erkenning, een subsidie of een vergunning is alleen maar mogelijk binnen de toepassing van de geldende regels. Het decreet dat voorligt in het Vlaams Parlement heeft de Raad van State gelezen en de Raad heeft er een aantal opmerkingen over gemaakt.

Zeggen dat schaalvergroting leidt tot commercialisering of minder zorg, is niet noodzakelijkerwijze waar. Als je op die manier kunt zorgen dat je backoffice beter georganiseerd is zodat je meer zorg kunt geven, dan is net het omgekeerde het geval. We hebben daar in de commissie al dikwijls over gepraat. Kleinschaligheid in de frontoffice kan samengaan met grootschaligheid in de backoffice. Dat hoeft niet noodzakelijk tegengesteld te zijn.

En ten slotte is het niet omdat het zorgbedrijf een privaatrechtelijke vorm aanneemt, dat het sowieso een commercieel winstmotief zou hebben. Er zijn nog privaatrechtelijke vzw's, zoals Broeders van Liefde, Emmaüs, Zorg-Saam Zusters Kindsheid Jesu enzovoort, die een bepaald statuut hebben en toch die maatschappelijke meerwaarde zoeken. Of dat dan ook in andere gemeenten in Vlaanderen het geval zou zijn, collega Annouri, hangt af van die andere gemeenten. Het is aan de andere gemeenteraden om de keuzes te maken die ze willen maken. Ik vermoed dat ze dezelfde sociale overwegingen en doelstellingen zullen maken zoals ook op andere vlakken gebeurt.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Dank u wel, minister, voor uw antwoord. U bent het met ons eens dat de zorg voor de hulpbehoevenden centraal moet staan en u zegt dat het niet uitmaakt vanwaar die komt. Maar we weten vandaag twee zaken. We weten dat commercialisering of privatisering niet zorgt voor een betere, efficiëntere en kwalitatievere hulpverlening. Er zijn geen metrische cijfers die dat bewijzen, ik heb het daarnet aangehaald. Onderzoek geeft zelfs voor een stuk het tegenovergestelde aan. Verder weten we ook dat de commerciële woonzorgcentra voor een stuk duurder zijn, minder personeel hebben en minder kwaliteit leveren. De meeste woonzorgcentra die op dit moment onder toezicht staan, zijn commerciële. Dat weet u ook, minister. Dan is het toch raar dat u zegt dat het op zich niet uitmaakt, maar dat je wel duidelijk met een verschil zit. Er is een nivellering als de overheid het zelf doet en als het commercieel gebeurt.

Voor mij is dat een heel interessante en belangrijke, principiële ideologische discussie. Wat vind je dat je als overheid zelf kwalitatief moet kunnen aanbieden

en waar hebben de burgers recht op? Daarom is mijn bijkomende vraag: zult u als minister minstens een onderzoek doen naar het verschil tussen de verschillende aanbodvormen om heel duidelijk in kaart te kunnen brengen wat het kwalitatieve verschil is, wat de impact is op de bewoners, en wat de prijs is van enerzijds de commerciële woonzorgcentra en de woonzorgcentra van de overheid anderzijds?

De voorzitter: Mevrouw Vandecasteele heeft het woord.

Lise Vandecasteele (PVDA): Minister, u zegt dat het voor u niet uitmaakt wie de zorg organiseert en dat het evengoed commerciële spelers kunnen zijn. Ik roep u op om uw oogkleppen eens af te zetten. We zitten met een toenemende commercialisering. Altijd maar meer grote multinationale bedrijven storten zich op de zorgmarkt en dat heeft gevolgen. We zien die. Het personeel in die woonzorgcentra werkt met minstens evenveel of zelfs meer toewijding dan in andere woonzorgcentra. Maar er werkt minder personeel. De bewoners betalen meer en het personeel heeft minder verlof. We zien dat die woonzorgcentra vaker onder verhoogd toezicht worden gezet. Tijdens de coronacrisis moest er vaker een crisismanager naar die commerciële spelers worden gestuurd. Alle lichten staan op rood en wat doet u? U duwt het gaspedaal in. U zorgt ervoor dat er nog meer commerciële woonzorgcentra op die markt zullen zijn. We mogen blij zijn dat er vandaag in Vlaanderen nog veel publieke woonzorgcentra zijn. U zou die moeten koesteren en versterken. Een winstlogica is tegengesteld aan een publieke logica. Een publieke logica wil zorgen voor een goede kwaliteitsvolle zorg voor de ouderen aan een betaalbare prijs en bij een winstlogica gaat het om bedrijven die meer winst moeten maken – en dat is zelfs geen oordeel – om te overleven.

De voorzitter: De heer Warnez heeft het woord.

Brecht Warnez (CD&V): Los van ideologie, collega's, moeten we het er allemaal over eens zijn dat, als we een stap nemen in het zorglandschap, we het moeten hebben over kwaliteit en betaalbaarheid van de zorg. Net daarom ligt dat voorstel van decreet hier op tafel: omdat we voor die publieke zorgverstrekkers ook in bepaalde fiscale voordelen willen voorzien. Het is een technische operatie om de kosten te drukken.

Als u me vraagt of ik niet op mijn hoede ben en of mijn fractie niet ongerust is, dan zeg ik eerlijk gezegd ja. We moeten een eerlijk speelveld hebben tussen die publieke en private zorgverstrekkers. Net daarom is er een advies van de Raad van State nodig. Dat zal bevestigen of ontkennen of dat gelijke speelveld er is. We moeten dat afwachten.

Over het feit dat het Antwerpse bestuur nu wat vooruitloopt op de feiten, kan ik als West-Vlaming mijn bedenkingen hebben, maar die zijn er dan maar.

De voorzitter: De heer De Reuse heeft het woord.

Immanuel De Reuse (Vlaams Belang): We zien hier eigenlijk dat het Antwerpse Zorgbedrijf en bij uitbreiding het Antwerpse stadsbestuur toch wel elke democratische hygiëne mist. De nodige decreetwijzigingen voor de hervormingsplannen liggen momenteel nog voor advies bij de Raad van State, maar intussen neemt de raad van bestuur van Zorgbedrijf Antwerpen al de beslissingen zonder het advies af te wachten en zonder zelfs de besprekingen in dit verkozen Vlaams Parlement af te wachten. Ongetwijfeld acht het Antwerpse stadsbestuur het niet nodig te wachten want het gaat hier toch om een decreet op maat. Dat decreet poogde men nog eerst erdoor te duwen onder het mom van corona. Waarvoor corona al niet kan ingeroepen worden. Maar toen hebben wij het negatieve advies van de Raad van State gehad. Toch zet men in Antwerpen door. Dat getuigt van totaal geen respect voor dit parlement. De bedoeling van het

decreet is heel duidelijk. Zorgbedrijf Antwerpen wil als een kannibaal door het zorglandschap in Vlaanderen gaan. Minister, uw partij staat in dit dossier in een moeilijke spreidstand. Ik roep u op om in dit dossier oog te hebben voor de volledige sector, zowel de publieke en de private sector als de vzw's. Stop deze plannen en wacht eerst de besprekingen ten gronde in dit Vlaams Parlement af.

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Wij hebben die discussie gisteren deels ook al gevoerd, en mevrouw Vandecasteele, ik vind dat erg: continu verkettert u de private partners, alsof die helemaal niet de bewoners centraal zouden stellen, alsof ze geen bal geven om die mensen daar. U zegt dat die private partners minder toewijding hebben en alleen uit zijn op money money money. Kijk, voor Open Vld maakt de juridische vorm – vzw, openbaar bestuur, private partners – niets uit. Het is de 'outcome' die ertoe doet, de kwaliteit van de zorg. Ik vind dat zo jammer. Wij moeten het hoofd bieden aan de vergrijzing. Gaat u dat enkel met de openbare besturen doen? Ik denk het niet. Wat betreft personeel, weet u heel goed dat openbare besturen heel wat personeel op hun payroll hebben staan die niet meer actief zijn, die langdurig ziek zijn. Dat is bij de private partners, die al veel minder rvt-bedden (rust- en verzorgingstehuis) hebben, niet het geval.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (Vooruit): Het uitgangspunt moet zijn dat iedereen recht heeft op de beste zorg. De mensen kijken daarvoor terecht naar de overheid om die te organiseren. Ons zorglandschap is in verandering. Er zijn steeds meer senioren. Maar steeds minder senioren kijken uit naar de woonzorgcentra en kiezen voor een combinatie van thuiszorg, dagverzorging en andere hybride zorgvormen. Wij stellen vast dat die innovatie zich, helaas, vooral in de private sector voordoet. Het streven naar winst uit zorg voor de happy few dreigt daar de bovenhand in te krijgen. Ik heb begrepen dat het net daarom is dat Zorgbedrijf Antwerpen zijn structuur wil verstevigen, om elke Antwerpenaar de beste zorg op het juiste moment te kunnen blijven garanderen. Ik heb ook begrepen dat daarbij de stedelijke structuur, de sociale opdracht en de democratische controle, en ook het personeel erop vooruitgaan. Wat ik vooral belangrijk vind, is dat de zorg 100 procent publiek zal blijven. Dat is voor ons erg cruciaal. Dat is meteen ook het verschil met het decreet waar collega's naar verwezen hebben. Voor ons is het belangrijk dat er een sterke publieke actor in de zorg is, zodat keuzevrijheid, kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg altijd verzekerd zijn. Dat wordt niet voldoende verzekerd door het decreet. De democratische controle wordt uitgehold. De voorwaarden voor maatschappelijk verantwoord ondernemen zijn te beperkt. Zorg mag geen winstproduct zijn dat kan uitbesteed worden aan om het even wie. We gaan het decreet heel kritisch beoordelen.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Collega's, wat is het probleem? Dat is dat er vandaag geen gelijk speelveld is tussen de verschillende zorgaanbieders, of ze nu commercieel, non-profit, of een publieke speler zijn. Wat hier voorligt, is geen privatisering. Het is duidelijk dat de controle bij de OCMW-raad blijft. De sociale opdracht en het sociale beleid blijven verankerd. Dat is zelfs zo opgenomen. De controle over de strategie blijft bij het lokale bestuur. Wat de werknemers betreft, waarvoor mevrouw Vandecasteele zegt op te komen, zij gaan erop vooruit in plaats van achteruit, wanneer wij lokale besturen de kans geven om gebruik te maken van dit decreet. We laten toe om te groeien om kleiner te kunnen worden. De les uit de coronacrisis was: meer zorg, nabij, in kleinere leefgemeenschappen. We doen dat door ervoor te zorgen dat het kleinschaliger kan gebeuren maar op grotere en efficiëntere schaal wordt georganiseerd. De samenvatting is dat als wij

de lokale besturen die kans niet geven, wij hen verzwakken. De werknemers zullen erop vooruitgaan. De zorg voor de cliënten zal beter worden. Dat is de ironie van de twee vraagstellers, die het omgekeerde zullen bereiken van wat ze vragen.

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Mevrouw Vandecasteele, ik heb een mondmasker op, geen oogkleppen. Ik zal mijn mondmasker afzetten, maar ik hoef mijn oogkleppen niet af te zetten, aangezien ik ze niet op heb.

We hebben hier inderdaad al vaak over gesproken. Collega Annouri, we hebben in de commissie Welzijn al vaak gesproken over de vraag of er in de crisis nu grote verschillen zijn geweest. Dat is een vraag die ik zowat een jaar geleden ook heb gesteld aan mijn agentschap. Zijn er grote verschillen geweest? Kun je daar patronen in terugvinden? Kun je zeggen dat de ene, de private, meer uitbraken en overlijdens heeft gekend dan de andere? Ik was heel benieuwd naar die resultaten. De resultaten hebben aangegeven dat je daar eigenlijk weinig verschillen in kunt zien. Die rapporten werden aan het parlement overgemaakt en zijn hier dus nog wel te vinden. Daar kun je niet de grote verschillen in zien.

Waar zie je wel een aantal verschillen? Dat zijn een aantal historische verschillen, waarbij – collega Saeys heeft daar onder andere naar verwezen – bijvoorbeeld in rvt de ene een grotere capaciteit had en een grotere tegemoetkoming kreeg dan de andere. Wel, om die verschillen weg te werken heeft deze regering een sociaal akkoord gemaakt, omdat we willen investeren in de zorg. Daar waar er onderfinanciering is, waar er te weinig rvt-bedden erkend zijn, zullen we dat recht-trekken. Wij zullen bijkomend investeren in de capaciteit van de zorg. De boven-norm wordt verder versterkt. We gaan op zoek naar duizenden mensen. Een paar weken geleden kreeg ik hier de vraag: 'Het is goed dat er een sociaal akkoord is, maar waar zult u die mensen vinden?' En dus investeren we in de zorg.

Maar, of het we nu leuk vinden of niet, Europa heeft gezegd – en daarin heeft collega Saeys gelijk – dat de overheid eigenlijk geen differentiatie mag leggen in wie dat organiseert. Wat de overheid wél mag doen en wat ze dus ook doet, wat wij doen, is ervoor zorgen, kijken, controleren en subsidiëren dat er een gelijkwaardige zorg wordt aangeboden. Dat is wat wij moeten doen. En wie dat dan uiteindelijk organiseert, is vanuit de kant van de overheid een andere zaak. U mag mij daar ideologische vragen over stellen. En u kunt ook mijn boeken daarover lezen. Maar hier zit ik op mijn stoel als overheid. Ik vertegenwoordig hier de overheid. Ik moet dat standpunt dus innemen en zal dat ook bewaken.

Kwaliteit is belangrijk. Dat zullen we doen met meer mensen aan het bed: meer mensen, meer investeringen. Maar niet alleen dat. Ik heb op onze beleidsraad gevraagd – en ik heb dat ook met onze Vlaamse Raad besproken – om in te zetten op de kwaliteit van zorg. Met het Vlaams Instituut voor Kwaliteit van Zorg heb ik gevraagd om kwaliteitsindicatoren verder uit te stippelen en er zo voor te zorgen dat datgene wat we wél moeten doen, ook beter kan worden gecontroleerd. Zo kan men beter en meer mee op sleeptouw worden genomen. Want ik zeg niet dat alles perfect is. Ik zeg absoluut niet dat alles perfect is. Ik zie hele mooie voorbeelden, in de private sector, in de publieke sector en in de non-profitsector. Maar ik zie er inderdaad ook andere. We hebben daar al over gesproken in de commissie: er zijn natuurlijk ook andere voorbeelden. En daarvoor hebben we onder andere een Zorginspectie die moet optreden daar waar blijkt dat dat onvoldoende is.

Er staat in het regeerakkoord ook dat we transparantie willen, meer transparantie, om aan te geven waar het geld van de bewoners naartoe gaat. Ook daar willen we deze legislatuur absoluut werk van maken.

Voorzitter, collega's, ik rond af. Uiteindelijk hebben allemaal dezelfde ambitie: ervoor zorgen dat we in onze ouderenzorg – en niet alleen daar, maar ook en vooral daar – met meer mensen meer zorg kunnen geven aan diegenen die ons zijn voorgedaan en die daar in hun laatste jaren, in hun laatste levensfase absoluut recht op hebben. Wie dat organiseert, is eigenlijk van ondergeschikt belang. Maar dat het op een goede manier moet worden georganiseerd, daarover zijn we het allemaal eens. Laat ons daar ook samen aan werken. Want als we die mensen, die duizenden vacatures die er vandaag zijn en die bijkomende vacatures die we daar in de toekomst voor nodig hebben, willen invullen, dan zullen we allemaal samen dat beeld van die ouderenzorg moeten uitdragen. En dan zijn we er niet bij gebaat om te zeggen dat dat platte commercie is, en dat men daar de winsten zou zitten te vegeteren, in plaats van handen aan de zorg te geven. Of er zouden lokale besturen zijn die dit zus of zo doen, ook wat dit zorgbedrijf betreft.

De verschillende tussenkomsten die ik hier gehoord heb, geven bijzonder weinig blijk van vertrouwen aan lokale besturen. Want als een lokaal bestuur daar instapt, en het is een beslissing van een lokaal bestuur om daar in te stappen, dan doet het dat onder een aantal voorwaarden. Ik denk dat lokale besturen dat doen met heel goede afspraken over de manier waarop ze de ouderenzorg in hun gemeente georganiseerd willen zien. Als burgemeester heb ik zelf een woonzorgcentrum in mijn gemeente ondergebracht in een intercommunaal samenwerkingsverband. We hebben met verschillende partners samen gekeken naar wie – privaat of publiek – datgene wil wat wij vandaag lokaal uitstralen in zorg en welzijn. Wie is de beste garantie om dat ook in de toekomst mee over te nemen? Het is op basis van dat criterium dat we toen lokaal een aantal jaren geleden die beslissing genomen hebben – dat en geen ander. Als lokale besturen geïnteresseerd zijn om samen te werken rond dit soort zaken, zal dat ook een grondhouding zijn om dat als belangrijkste sociale overweging mee te nemen.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Collega's van de meerderheid, jullie zeggen dat het de outcome is die telt. Wel, de outcome die vandaag voorligt, is dat er geen bewijs is dat commercialisering zorgt voor een betere zorg. De outcome die er vandaag is, is dat de commerciële zorgspelers met minder personeel werken, de kwaliteit eronder lijdt, ze meer gecontroleerd worden en dat het personeel onder zware druk staat. Met dit decreet zet u de deur verder open en ik maak me daar zorgen over. Want als ik denk aan de Antwerpenaar of de Vlaming die de nodige en de juiste zorg verdient, dan stel ik mij er wel vragen bij. Want in hoeverre zal hij, zij of hun een speelbal worden van winstperikelen, zorgen dat je daar meer winst op pakt, minder personeel en winstmaximalisatie? Dan sta je mijlenver weg van wat er hier nu wordt gepretendeerd en wordt gezegd door de hele meerderheid. De persoon voor wie de zorg er zou moeten zijn, wordt namelijk een speelbal van andere marktgerelateerde actoren. Er is een uitspraak van Hart boven Hard: "Waar winst het wint van waarde, is verlies het resultaat." Ik vrees dat de mensen die de zorg nodig hebben, hier de verliezer zouden kunnen zijn.

De voorzitter: Mevrouw Vandecasteele heeft het woord.

Lise Vandecasteele (PVDA): Collega Saeys, u hebt mijn woorden helemaal verdraaid. Ik heb net gezegd dat in de commerciële sector het personeel met minstens evenveel toewijding voor de mensen werkt. U zegt, en minister u zegt dat ook, dat het jullie eigenlijk niet uitmaakt wie het uitbaat. Maar voor de mensen die er werken en dubbel zo hard moeten werken omdat er minder personeel is, voor de mensen die daar wonen en gemiddeld 200 euro per maand extra moeten betalen, maakt dat wel uit.

Ik wil het even hebben over het gelijke speelveld: er is inderdaad een ongelijk speelveld gecreëerd. Maar door wie is dat gecreëerd? Door CD&V, de N-VA en Open Vld. Jullie hebben ervoor gezorgd dat er voordelen zijn, dat er belastingverminderingen zijn voor private bedrijven. U zorgt eerst voor een ongelijk speelveld en vervolgens gaat u dat aangrijpen om de openbare sector helemaal te gaan privatiseren. Dat is de omgekeerde wereld. Los het probleem dan zelf op en ga er niet voor zorgen dat er steeds meer en meer openbare sectoren gepri-vatiseerd moeten worden.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 17.21 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 17.40 uur.*

ONTWERP VAN DECREET tot instemming met de investeringsbescher-mingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Socialistische Republiek Vietnam, anderzijds, onder-tekend te Hanoi op 30 juni 2019
– 682 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot instemming met de investeringsbeschermingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Socialistische Republiek Vietnam, ander-zijds, ondertekend te Hanoi op 30 juni 2019.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Deckmyn heeft het woord.

Johan Deckmyn (Vlaams Belang): Ik wil een korte stemverklaring geven, voorzitter. Dit akkoord vertoont grote gelijkenissen met het investeringsbescher-mingsakkoord tussen de EU en Singapore. Er is één item in dergelijke akkoorden dat voor ons wat moeilijk ligt, en dat zijn de geschillenbeslechtingsystemen. Dat is ook al vaak teruggekomen bij andere besprekingen.

Men is hier weliswaar afgestapt van het ISDS-systeem (Investor-State Dispute Settlement), waarbij staten rechtstreeks kunnen worden aangeklaagd door investeerders, maar er wordt nog steeds soevereiniteit overgeheveld naar een soort internationaal hof. En daar hebben wij een probleem mee. Ik wil beklem-tonen dat wij uiteraard niet tegen handelsverdragen of investeringsbescher-mingsverdragen op zich zijn. Maar natuurlijk willen we consequent zijn met onze stemmingen in het verleden. Ik verwijs bijvoorbeeld naar de investeringsbescher-mingsovereenkomst met Singapore, waarbij we ons ook onthouden hebben. Daarom zullen we ons ook bij dit akkoord onthouden.

De voorzitter: De heer Muyters heeft het woord.

Philippe Muyters (N-VA): Collega Deckmyn, uiteindelijk is dit wel een investeringsbeschermingsovereenkomst waarbij voor de eerste keer het Invest-ment Court System werd goedgekeurd. Zelfs nog vóór Canada heeft Vietnam dat aanvaard. En dat geeft toch extra bescherming, ook aan de kmo's, die op die manier sneller naar de rechtbank kunnen gaan. Daarom ben ik een beetje

verwonderd dat jullie naar Singapore verwijzen, want het is hier echt duidelijk een ander soort van investeringsbeschermingsakkoord.

Wij zullen, gezien ook de ongelooflijke stap die hiermee kan worden gezet, niet alleen naar de dynamische markt van Vietnam, maar ook naar de Aziatische gebieden daar in de buurt, dat met veel plezier goedkeuren.

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

Johan Deckmyn (Vlaams Belang): Ik begrijp de redenering van collega Muyters wel, maar ik heb in mijn argumentatie daarnet ook gezegd dat men wel afgestapt is van het ISDS-systeem, maar dat er nog steeds soevereiniteit overgeheveld wordt. En dat is voor ons nog altijd een probleem. Maar wie weet, als we genoeg en lang genoeg aandringen, verandert dat ooit.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 682/1)

– Er zijn geen opmerkingen bij de artikelen 1 tot en met 3.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemmingen over de artikelen en over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van diverse decreten over welzijn, volksgezondheid en gezin – 698 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van diverse decreten over welzijn, volksgezondheid en gezin.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Nee)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 698/1)

– Er zijn geen opmerkingen bij de artikelen 1 tot en met 102.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemmingen over de artikelen en over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende de machtiging van de Vlaamse deelnemers aan en de regeling van de modaliteiten van deelname aan de lokale integrale veiligheidscellen inzake radicalisme, extremisme en terrorisme**– 700 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2****Algemene bespreking**

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende de machtiging van de Vlaamse deelnemers aan en de regeling van de modaliteiten van deelname aan de lokale integrale veiligheidscellen inzake radicalisme, extremisme en terrorisme.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Brouns heeft het woord.

Jo Brouns (CD&V): Voorzitter, collega's, dit is een heel belangrijk ontwerp van decreet dat hier vandaag voorligt in het kader van de versterking van het lokale veiligheidsbeleid. De lokale integrale veiligheidscellen zijn toch wel dé spil van het lokale en ook het federale veiligheidsbeleid, een knooppunt waar heel wat belangrijke informatie samenkomt, informatie die belangrijk is in de strijd tegen gewelddadige radicalisering en gewelddadige polarisering.

Collega's, het belang van goede informatie-uitwisseling in het kader van een veiligheidsbeleid is cruciaal. Dat kan nooit voldoende benadrukt worden. Het verleden heeft in dit land meermaals aangetoond dat een gebrekkige informatie-uitwisseling aan de basis lag van heel wat veiligheids crisissen, die ook tot noodzakelijke hervormingen hebben geleid in ons land.

Het LIVC-model (lokale integrale veiligheidscel) met die multidisciplinaire aanpak is cruciaal in de ketenaanpak die het veiligheidsbeleid zo eigen is: de preventieve aanpak, het repressieve wanneer het nodig is, en de nazorg. In die verschillende aspecten is het LIVC-model zo sterk.

We zetten vandaag een belangrijke stap naar een robuust kader zodat alle Vlaamse partners die relevante informatie hebben deze bij een casusoverleg kunnen delen, en om zo te komen tot een effectief geïntegreerd veiligheidsbeleid. We denken daarbij aan de justitiehuisen, de centra voor algemeen welzijnswerk (CAW's), de integratiediensten, scholen, de centra voor leerlingenbeleiding (CLB's), de buurtwerkers. Al die diensten kunnen nu mee aan tafel schuiven bij een casusoverleg. Ze krijgen vandaag die machtiging met dit decreet zonder dat zij hun beroepsgeheim schenden. Dit is een belangrijke stap in de versterking van het lokale veiligheidsbeleid, van de LIVC's, een model dat als basis kan dienen voor een veel breder veiligheidsbeleid in de toekomst. Nu is de focus nog gericht op de radicalisering. Maar als je naar de lokale praktijk kijkt, voel je daar de behoefte om vanuit dat model veel breder te werken in de toekomst.

Belangrijk is ook dat we de ondersteuning van de lokale besturen benadrukken. Vandaag zien we een heel divers landschap in Vlaanderen. De lokale besturen zijn daarin heel belangrijk. Ik vernoem heel graag de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), die daar in het verleden een heel belangrijke rol heeft gespeeld om dat beleid op het lokale niveau een duurzaam karakter te geven. Ik benadruk dat omdat we in de toekomst vanuit dit parlement de VVSG die rol moeten kunnen blijven geven. Dat is alvast onze visie.

Collega's, vertrouwen is cruciaal. Vertrouwen tussen al die partners die daar aan die tafel rond een casus worden uitgenodigd. Vandaag blijkt, en ook in de aanloop naar dit ontwerp van decreet bleek, dat dit vaak op wat wantrouwen

stoot. Wat kan daar verteld worden? Wat niet? Wat mag daar verteld worden? En wat niet? Het is cruciaal dat er aan het vertrouwen wordt gewerkt, zodat iedereen daar met het nodige comfort kan aanschuiven en de informatie kan delen die cruciaal is in de strijd tegen de gewelddadige radicalisering en voor de voorkoming ervan.

De opmaak van een draaiboek is volop gaande. De betrokkenheid van de verschillende spelers die met deze machtiging kunnen worden uitgenodigd is ook uitermate belangrijk en willen wij hierbij nogmaals aanstippen.

Collega's, uit mijn betoog blijkt dat het voor ons cruciaal is dat we deze versterking van het lokale veiligheidsbeleid vandaag goedkeuren. Met veel overtuiging zullen wij vanuit onze fractie dit ontwerp van decreet goedkeuren.

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Voorzitter, ik licht graag kort het standpunt van mijn fractie toe.

De strijd tegen gewelddadige radicalisering is uiteraard een heel belangrijke strijd waarin jeugdwerkers, sociaal-cultureel werkers, mensen uit het onderwijs, enzovoort een belangrijke rol spelen. Wij moeten hen daarbij helpen en ondersteunen. Als zij vandaag tekenen opmerken van gewelddadige radicalisering, dan is het een deontologische plicht om dat te melden, om daar iets mee te doen. Er is echt geen jeugdwerker die, wanneer hij of zij een huisbezoek doet en een bomgordel onder een bed ziet liggen, zal beslissen om dat te laten liggen en daar geen actie rond te ondernemen. Dat is niet zo op dit moment.

In de aanpak van radicalisering zullen we er heel erg op moeten letten dat we geen grotere brokken maken met de oplossingen die we voorstellen dan de problemen die we proberen op te lossen. We hebben dat ook gezien in de nasleep van de vreselijke gebeurtenissen in ons land. In de omgang met mensen en in de omgang met gegevens. Daarom hebben we toch serieuze vragen bij dit ontwerp van decreet, net als de Kinderrechtencommissaris en de Liga voor de Mensenrechten en heel wat anderen.

Vertrouwen is cruciaal. U zei dat ook, collega Brouns, en ik vrees dat dit ontwerp van decreet daartoe niet zal bijdragen. De vragen daarrond zijn niet opgelost. De vertrouwensband tussen de jongere en de trainer of de verantwoordelijke van de jeugdclub, enzovoort, is inderdaad essentieel. Zoals het er met dit ontwerp van decreet uitziet, denk ik dat die vertrouwensband eerder onder druk zal komen te staan dan dat we hem vooruithelpen.

Want er wordt verwacht dat jeugdwerkers of sociaal werkers informatie gaan delen over heel uiteenlopende persoonlijke zaken: politieke en religieuze voorkeuren, levensstijl en meer van dat soort zaken. Ze zijn daar voor alle duidelijkheid niet toe verplicht, dat weet ik ook wel, en ik denk dat dat een heel goede zaak is, dat we mensen daar niet toe verplichten. Het is goed dat dat in het ontwerp van decreet staat. Maar de druk is natuurlijk wel groot. Je moet het gaan motiveren als je het niet wilt doen, het wordt wel gevraagd om het te doen, enzovoort. Op die manier riskeren we om de vertrouwensband tussen jongeren en maatschappelijk werkers en jeugdwerkers te ondermijnen. Als die mensen geregeld samenzitten met de politie, met de burgemeester, met andere actoren, hoe open ga je dan als jongere nog zijn over je leven, tegenover zo'n jeugdwerker? Want je weet dat die dat daar op tafel zou kunnen leggen. Ik vrees, beste collega's, dat we op die manier met dit voorstel van decreet exact het omgekeerde zouden kunnen bereiken van wat we willen doen. Namelijk dat we minder signalen zullen kunnen oppikken in plaats van meer, en dat we er minder mee gaan kunnen doen.

Een tweede aspect, kort, is dat het voor mij uit dit ontwerp van decreet, en ook uit de praktijk, op dit moment onduidelijk is welke gegevens juist verzameld worden, hoe die verzameld worden, waar die worden bijgehouden, hoe lang die worden bijgehouden, en wat er nog allemaal mee zal gebeuren. Ik hoor ook vanuit het veld dat er daar heel wat ongerustheid over is. Dat is ook waar de kinderrechtencommissaris vragen bij stelde. Die vraag is, wat mij betreft, tot nu toe niet beantwoord. Dus, zolang we daar geen afdoende antwoord op hebben zullen wij dit decreet niet goedkeuren.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Ik denk, collega's, dat degenen die de LIVC's kennen vanuit de praktijk weten dat het net het omgekeerde is, het tegengestelde van wat de goede collega Jos D'Haese hier net beweerde. Vandaag zijn die LIVC's vooral bakens van vertrouwen. Daar worden ook geen losse babbels gehouden, dat gaat er heel gestructureerd aan toe. En dat gebeurt inderdaad op basis van vertrouwen, een vertrouwen dat gestoeld is op het feit dat de data die gedeeld wordt binnenskamers blijft. Want rond de tafel zitten allemaal partijen die gewend zijn om de data die ze hebben voor zichzelf te houden, er bovenop te gaan zitten. Dat is hun tweede natuur. Dat zijn sociale diensten van OCMWs, politie-diensten, maar ook mensen die bezig zijn met woonstcontroles, mensen die actief zijn in het jeugdwerk. Het gaat er inderdaad heel gestructureerd aan toe. Vaak blijkt dan, goede collega D'Haese, en andere geïnteresseerde collega's, dat de namen van degenen die politieel of bij andere diensten gekend zijn wegens problemen – linken in de richting van extremisme, potentieel terrorisme, eventuele omgang in moskeeën met een kwalijke reputatie en dergelijke – eigenlijk bij al die diensten bekend zijn. Niet alleen de politie vindt dan dat men een oogje in het zeil moet houden, maar ook de mensen van de sociale diensten hebben bij woonstbezoek dingen vastgesteld, tot en met de mensen van het jeugdwerk die getuigenissen afleggen over ervaringen met dezelfde mensen in het kader van de speelpleinwerking, als ze kinderen komen brengen of halen. Wat dat betreft zijn het profielen die zich manifesteren in de zin dat ze bij iedereen op z'n minst argwaan oproepen of alarmbellen doen afgaan. En wat daar wordt besproken blijft binnenskamers. 'What happens in the meeting stays in the meeting'. En dat is ook het enige recept om zo'n LIVC productief te laten samenwerken.

Daarom is het ook goed wat hier gebeurt: dat de diensten die van Vlaanderen afhangen, of door Vlaanderen worden gefinancierd, nu een wettelijke basis krijgen om te doen aan gedeeld beroepsgeheim. Je wordt in de politiek – en bij uitbreiding in het leven – nooit beloond voor het leed dat je vermijdt of voorkomt, maar ik ben er wel zeker van dat vandaag, door het bestaan en het functioneren van die LIVC's, er al leed is voorkomen en dat er al potentiële problemen op die manier voortijdig zijn ontijdend. Wat vooral belangrijk is, is dat het op basis van vertrouwen gebeurt, en dat kan maar als mensen weten dat ze vrijuit kunnen spreken en ook wettelijk niet in de fout gaan. En er is ook de vaststelling, collega D'Haese, dat diegenen die bij bepaalde diensten in het kader van extremisme, terrorisme en vergelijkbare feiten bekend zijn, toch een profiel hebben – een palmares, als ik het zo mag zeggen – bij alle mogelijke diensten, en dat iedereen op een bepaald ogenblik met vraagtekens zit rond het reilen en zeilen en het functioneren van bepaalde mensen.

Wat goed is moet je voluit steunen, vandaar ook, minister Somers, minister Demir en minister Beke, dat wij ook vanuit Open Vld voluit, met de volle overtuiging, onze steun gaan geven aan dit ontwerp van decreet.

De voorzitter: Mevrouw Groothedde heeft het woord.

Celia Groothedde (Groen): Collega's, met alle respect voor jullie enthousiasme, maar zoals wij al hebben aangegeven in de commissie zijn er bij dit ontwerp

van decreet serieuze bezwaren geuit en die kwamen niet van de minsten. We beschouwen het Kinderrechtencommissariaat allemaal als een stevige partner, als een autoriteit. Welnu, het Kinderrechtencommissariaat heeft expliciet bezwaren geuit bij dit ontwerp van decreet want deze regeling kan effectief de werking van jeugdhulporganisaties onder druk zetten. Het is essentieel voor de werking van die mensen dat zij in vertrouwen kunnen werken. En zij doen goed werk.

Het zou gepast geweest zijn om hierover hoorzittingen te houden. Wij hebben dat als Groen-fractie gevraagd maar u bent daar niet op ingegaan. Er is nochtans lang aan dit ontwerp van decreet gewerkt en een stevige hoorzitting had ervoor kunnen zorgen dat dit degelijker en meer gedragen was geworden. Wat we nu zien, is dat de jeugdhulporganisaties die goed werk leveren, zich zorgen maken. Zij vrezen dat in hun privacy-overeenkomsten met jongeren en gezinnen nu zal staan dat alles wat in vertrouwen wordt gezegd, effectief kan worden gedeeld op een LIVC R. En dan mag men wel zeggen dat alles in de meeting blijft maar dat zal voor onveiligheid zorgen en kan in de praktijk serieuze en heel betreurenswaardige gevolgen hebben.

Het is zeker mogelijk om de voedingsbronnen voor radicalisering weg te nemen maar dat doet men door mensen in een veilige en vertrouwde omgeving te laten groeien en niet door te morrelen aan de geheimhoudings- en discretieplicht. En daardoor zet u de goede werking en de goede bedoelingen van uw ontwerp van decreet zelf onder druk, hoe sluitend die juridische regeling ook is.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (Vooruit): Dat een goede samenwerking en informatie-uitwisseling cruciaal is in de strijd tegen terreur, heeft het verleden ons helaas geleerd. Als dat goed werkt, kan het levens redden maar als er iets misloopt, dan kost het ons ook levens. Dat is een les die we altijd voor ogen moeten blijven houden. Het is dan ook goed dat dit ontwerp van decreet hier voorligt. Het laat de leden van een aantal Vlaamse diensten en voorzieningen en door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest gesubsidieerde organisaties toe om te kunnen deelnemen aan dat casusoverleg binnen de LIVC's. Die vinden vandaag al plaats maar er bestaat helaas vaak nog onduidelijkheid en er zijn grote verschillen in de organisatie ervan, afhankelijk van de stad of gemeente. Daarom is het goed dat die decretale basis nu voorligt met ook de modaliteiten tot deelname.

Onze fractie steunt de oproep die ook in de commissie en in de diverse adviezen naar voren kwam om ook werk te maken van een samenwerkingsakkoord. Men kan niet alles decretaal regelen maar het kader dat hier voorligt, kan de werking van de LIVC's nu al ten goede komen. Ik denk dat het belangrijk is dat het spreekrecht, de vrijwillige deelname, de mogelijkheid tot aanduiding van een vaste vertegenwoordiger in het ontwerp van decreet worden geregeld.

Ik denk dat we allemaal beseffen, dat blijkt ook uit deze bespreking en uit de commissiebespreking, dat het beroepsgeheim heel gevoelige materie is. Die vertrouwensband tussen mensen is cruciaal, zeker in de hulpverlening, de jeugdzorg, het jeugdwerk. Maar het verleden heeft ons helaas ook geleerd dat we pragmatisch naar oplossingen moeten zoeken om te kunnen garanderen dat meldingen van radicalisering onder geen beding onder de radar blijven. Ik denk dat dit ontwerp van decreet daar een goed evenwicht in heeft gevonden.

Uiteraard zijn er bedenkingen. We hebben ook het advies van het Kinderrechtencommissariaat grondig gelezen. Daar staan een aantal pertinente zaken in. Wij delen de bezorgdheid dat die niet-deelname geen negatieve impact mag hebben op de genodigden en hun organisatie. Ik denk dat het ook goed is dat dit is aangepast in de finale versie die hier voorligt.

Tot slot wil ik graag de oproep van collega Lambrecht in de commissie herhalen om spoedig werk te maken van het draaiboek om de praktische modaliteiten vast te leggen waarbij de betrokkenen op het veld zoveel mogelijk worden betrokken. Dat draaiboek zou ervoor kunnen zorgen dat er uniformiteit komt in het praktische verloop van de informatiedeling. Dat zal iedereen ten goede komen.

Gezien de engagementen die de bevoegde ministers hebben getoond, ook in de commissie, zowel wat het samenwerkingsakkoord als wat de brede participatie aan de voorbereiding van het draaiboek betreft, zal onze fractie dit ontwerp van decreet steunen.

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaike De Vreese (N-VA): Collega's, ook ik wil vandaag het belang van dit ontwerp van decreet onderschrijven. Na de gruwelijke terreuraanslagen in 2016 is één ding heel erg duidelijk geworden: de informatie-uitwisseling is cruciaal in de strijd tegen radicalisme en terrorisme, of het nu informatie-uitwisseling is tussen diensten die repressief of preventief gaan werken. Net omdat die informatie-uitwisseling zo cruciaal is, werd er een structuur uitgewerkt, een structuur waarbinnen die informatie-uitwisseling kan plaatsvinden, onder een beroepsgeheim, onder een geheimhoudingsplicht. En op preventief vlak gebeurt dat in die lokale en integrale veiligheidscellen, waar dat casusoverleg centraal staat en waar een gezamenlijk plan van aanpak en opvolging wordt afgesproken. Dat is ook zeer belangrijk, opdat de verschillende diensten op de hoogte zouden zijn van dat plan van aanpak. Want wat de ene dienst beslist, kan ook een impact hebben op een andere.

Het doel van deze cellen is om onze samenleving te beschermen tegen extremisme en tegen terrorisme, maar ook om te voorkomen dat beïnvloedbare mensen zich door extremisten of door extremistisch gedachtegoed laten meesleuren, met het gevaar dat zij zich laten overhalen tot terreurdaden. Het is nu echt wel zo dat die strijd tegen dat extremisme en terrorisme prioritair moet zijn. We zijn dat verschuldigd aan onze samenleving, aan de vele slachtoffers, aan de volledige bevolking.

Het ontwerp van decreet dat vandaag voorligt, is in het kader van deze informatie-uitwisseling binnen de LIVC's zeer belangrijk. Het zorgt ervoor dat de Vlaamse ambtenaren en diensten actief kunnen deelnemen aan deze vergadering en zo ook informatie op een juridisch sluitende wijze kunnen delen. Zij doen dat vandaag de dag al, deelnemen aan die vergadering, maar zoals daarnet al door vele collega's is aangehaald, is het beroepsgeheim inderdaad iets gevoelig. Wel, hiermee geven we het juridisch kader voor het gedeeld beroepsgeheim.

Diegenen onder ons die geïnteresseerd zijn in deze problematiek – extremisme en terrorisme – hebben misschien ook deze week de webinar van het Vlaams Vredesinstituut gevolgd. Die ging heel specifiek over de opvolging van de lone actors. Het OCAD gaf daarbij zeer duidelijk aan, in de aanbevelingen, dat het van groot belang is om de LIVC's uit te breiden met alle nuttige partners, waaronder de actoren die onder Vlaamse bevoegdheid vallen. Denk daarbij aan Sport, Cultuur, Onderwijs, de jeugdinstituten en Welzijn. Niet alleen de veiligheidsdiensten en het OCAD wijzen op dat belang, ook de vele Vlaamse lokale besturen geven aan dat een sterkere betrokkenheid vanuit de gewestelijke en gemeenschapsdiensten van de Vlaamse overheid een echte meerwaarde kan vormen. De lokale besturen, dat zijn net de actoren die van zeer nabij geconfronteerd worden met deze problematiek. We moeten er dan ook alles aan doen om hun alle handvaten te bieden om de strijd tegen extremisme en terrorisme in onze samenleving te winnen en onze jongens en meisjes te beschermen tegen het gif van gewelddadige radicalisering.

We verwachten dan ook, zodra dit decreet in werking treedt, van alle Vlaamse ambtenaren en organisaties dat ze actief deelnemen en hun steun bijdragen aan de werking van de LIVC R's. Nu er een sluitend juridisch kader zal zijn dat zorgt voor efficiënt casusoverleg en een gedeeld beroepsgeheim, zijn er met andere woorden geen excuses meer. Ik ben er ook van overtuigd dat dit het vertrouwen tussen de verschillende actoren ten goede zal komen, want daar staat of valt de werking van de LIVC R mee, met dat vertrouwen.

Collega's, ik wil nog eens benadrukken dat hier niet over een nacht ijs is gegaan. Het kabinet van minister Demir heeft talrijke consultatierondes gedaan om de betrokken partners op het terrein te horen en te betrekken. Zo zijn adviezen ingewonnen waar maximaal rekening mee is gehouden, onder andere van de Vlaamse Toezichtcommissie omtrent de verwerking van persoonsgegevens, van de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor), de Vlaamse Jeugdraad enzoverder. Dat zullen ze ook blijven doen, want zoals de collega's daarnet al zeiden, komen er nog draaiboeken aan en is het van belang om die contacten zeer nauw te houden.

Het werk zit er dus nog niet op. De volgende stap is het finaliseren van die draaiboeken, praktische handleidingen en handvaten voor de betrokken Vlaamse diensten en organisaties op het terrein. We moeten ze dan ook gaan sensibiliseren voor het belang van deelname aan het casusoverleg binnen die LIVC R's. Er is ook nog het samenwerkingsakkoord met de Federale Regering dat nog verder overlegd en op punt gesteld moet worden. Ten slotte wordt er binnen de Vlaamse Regering gewerkt aan een tweede actieplan inzake gewelddadige radicalisering. Als fractie kijken wij daar ook enorm naar uit.

Mensen, dit ontwerp van decreet is dus echt een zeer belangrijke stap in de strijd tegen extremisme en terrorisme. Het speelt optimaal in op de noden en verzuchtingen die net van het terrein komen. Ministers, we hebben er lang naar uitgekeken. We zijn zeer blij dat het er nu is. We zullen het dus zeker en vast steunen. Het is een zeer belangrijk stuk decreetgeving. Dit kan niet voldoende worden benadrukt. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Voorzitter, collega's, we hebben in de Commissie voor de bestrijding van gewelddadige radicalisering al een boeiend debat gehad, in aanwezigheid van de ministers Demir en Somers en de commissieleden. Collega Groothedde, ik wil eerst als voorzitter van die commissie iets ten aanzien van u zeggen. U weet dat ons reglement erin voorziet dat er hoorzittingen kunnen worden gevraagd. Als u na de toelichting van het ontwerp van decreet en voor de bespreking ervan vijf collega's bereid had gevonden om die hoorzitting aan te vragen, en ik denk dat u die wel zou hebben gevonden, dan was die hoorzitting er gekomen. Uw fractie heeft daarvan echter niet gebruikgemaakt. Dan is het een beetje plat om dan achteraf te zeggen dat er hoorzittingen hadden moeten worden georganiseerd om het brede veld daarbij te betrekken, terwijl u die hoorzitting in de commissie niet hebt gevraagd, maar dat terzijde.

Ten zake dan. Collega's, ik denk dat dit ontwerp van decreet voor een stuk een leemte invult, wat twijfel en onduidelijkheden wegneemt in de praktijk, omdat nu al heel wat Vlaamse diensten deelnamen aan die LIVC's, maar zij juridisch eigenlijk niet waren beschermd voor het doorbreken van hun beroepsgeheim. Wat er dus eigenlijk ontbrak, was een overkoepelende regeling voor wie kan deelnemen aan een dergelijk casusoverleg binnen een LIVC R, en ook inzake de vraag volgens welke modaliteiten. Aangezien de uitzondering op het beroepsgeheim die hier wordt gemaakt, tot doel heeft terrorisme en radicalisering te bestrijden, kunnen we dat alleen maar goedkeuren.

De enige bedenking die ik hierbij heb, is dat twee zaken misschien nog niet ver genoeg gaan. Ten eerste worden jeugdwerkers bijvoorbeeld niet opgenomen in het ontwerp van decreet, omdat hun deelname zou kunnen botsen met hun vertrouwensfunctie. Ook kunnen personen die wel structureel kunnen deelnemen aan LIVC-casusoverleg, dat in principe weigeren. Dat zijn een aantal zaken die voor ons misschien niet meteen de kers op de taart zijn, maar die er net voor zorgen dat er geen kers op de taart kan worden geplaatst. Het gaat immers uiteindelijk toch over zaken, besprekingen, uitwisselingen van gegevens die tot doel hebben om extremisme, potentieel terrorisme, gewelddadige radicalisering te voorkomen of te bestrijden. Dan denk ik dat die zaken prioritair zijn, boven allerlei gevoeligheden en vertrouwensfuncties. Ik vind dat instanties niet alleen moeten kunnen worden opgevorderd, maar dat er in het geval van dreigend extremisme, dat mogelijk zelfs dreigt uit te monden in terrorisme, voor die diensten zelfs een meldingsplicht zou moeten zijn, in plaats van de mogelijkheid om niet deel te nemen.

Uiteindelijk weegt voor ons het feit dat er nu een kader wordt gecreëerd om met het oog op de bestrijding van gewelddadige radicalisering informatieve zaken met een vertrouwensfunctie uit te wisselen en daarvoor de geheimhoudingsplicht te doorbreken, echter het meeste door. We vinden dat dus voldoende elementen om dit ontwerp van decreet straks goed te keuren.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Heel kort. Je mag dat eigenlijk niet zeggen, 'heel kort'. De bekommernissen die er zijn... *(Opmerkingen van Bruno Tobback)*

Collega Tobback, ik zal het waarmaken. U hoeft ik echter niet meer te overtuigen, want u fractie zal dit al steunen. Daar ben ik blij om.

Dit ontwerp van decreet gaat voor mij eigenlijk over het volgende. Dit gaat dikwijls over het onderwijs of over het jeugdwerk. Als mensen uit het onderwijs of het jeugdwerk vragen hebben met betrekking tot de LIVC's, dan zijn het deze: mag ik dat wel doen, kan ik dat wel doen? Dit ontwerp van decreet geeft hun dat kader. Daarover gaat dit. Mensen zeggen dat dit ontwerp onzekerheid geeft. Neen, het is net het tegenovergestelde. Het geeft zekerheid.

Laten we hopen dat het niet gebeurt, die radicalisering en die gewelddadige aanslagen, maar in het kader van informatie-uitwisseling zit daar uiteraard potentieel later een repressief luik aan. Daar gaat het echter eigenlijk in essentie niet over. De essentie is de volgende. Men heeft info op verschillende plaatsen. Neem bijvoorbeeld een school waar leerkrachten, begeleiders zeggen dat er met iemand iets aan de hand is. De sociale dienst zegt hetzelfde.

De jeugdconsulent komt tot de vaststellingen dat andere diensten en de wijk-agent die informatie ook hebben. Samen bekijken ze dan hoe ze daarmee aan de slag kunnen gaan. Dat is informatie die de mensen in het onderwijs nooit zouden hebben als ze geen deel van de LIVC zouden kunnen uitmaken. Zijn de vragen die gesteld worden, terechte vragen? Ja, maar dit ontwerp van decreet biedt daar net antwoord op.

Ik vind dat het een goed signaal zou zijn, collega's, mochten we aan al die mensen zeggen dat dit ontwerp van decreet hen, in het belang van hun eigen functie en de LIVC, een kader en veiligheid biedt. Zoals al is gezegd, is dat geen praatbarak. Dat is geen roddelcircuit. Het gaat effectief om het belang van die jongeren. Dit ontwerp van decreet biedt iedereen daar zekerheid over het gedeeld beroepsgeheim en biedt ook de kans dit te weigeren en te motiveren, maar iedereen moet participeren en moet, in het belang van de jongeren, de informatie delen waarover hij beschikt.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Mijnheer Janssens, ik wil voor het verslag duidelijk maken dat ik het verslag van de bespreking hier voor me heb liggen. Het is geen woordelijk verslag, maar volgens u hebben we het niet gevraagd. Ik lees hier letterlijk dat de heer Annouri tijdens de bespreking van het ontwerp heeft aangegeven dat het juridisch in orde is, maar dat we expliciet een hoorzitting met de Vlaamse Jeugdraad en met de Kinderrechtencommissaris vragen. U kunt vinden dat we dat formeel hadden moeten vragen en formeel steun hadden moeten zoeken, maar hij heeft dat toen wel degelijk op tafel gelegd. Uw fractie of een andere fractie had zich bij die vraag kunnen aansluiten, maar dat is niet gebeurd. Ik vind dat u voor de hygiëne van het debat bij de feiten mag blijven.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Mijnheer Rzoska, ik heb verwezen naar het Reglement van het Vlaams Parlement, dat stelt dat iemand na de toelichting door de minister en voor de aanvang van de bespreking van een ontwerp van decreet de mogelijkheid heeft om met de steun van vijf andere Vlaamse volksvertegenwoordigers een aanvraag tot hoorzitting in te dienen. Dat is niet gebeurd.

Mijnheer Annouri, u hebt pas later, toen de bespreking al was aangevat, geopperd dat een hoorzitting tot de mogelijkheden behoorde. U had dan een formele vraag moeten indienen. Zodra de bespreking al is begonnen, moet daarvoor de steun van een meerderheid van de commissieleden worden gevonden. Het gaat dan niet enkel om vijf Vlaamse volksvertegenwoordigers, maar om een meerderheid in de commissie. Er is op geen enkel moment een formele aanvraag gekomen. Ik wil dat gewoon even meegeven voor de volledigheid en de correctheid van het debat.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Mijnheer Janssens, formeel hebt u misschien gelijk, maar u maakt in de commissies ook dagelijks, bij wijze van spreken, mee dat in de regeling der werkzaamheden wordt ingegaan op wat is geopperd, ook als de bespreking al is begonnen. Het wordt dan, zeker gezien het advies van het Kinderrechtencommissariaat, opportuun geacht die hoorzitting te houden. Ik wil het debat niet uitputten, maar we hebben op een bepaald moment wel degelijk aangegeven dat die bezorgdheden volgens ons belangrijk zijn. We blijven dat nu ook onderstrepen en dat is de motivering van onze onthouding.

De voorzitter: Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: Voorzitter, om te beginnen, wil ik zeggen dat ik heel blij van dat we vandaag kunnen stemmen over een heel belangrijk ontwerp van decreet waar minister Demir en ik de voorbije maanden in een heel goede verstandhouding hard aan hebben gewerkt.

Waarom willen de werking van de LIVC's fundamenteel aanpassen? Onze samenleving wordt al bijna twee decennia met extreme en gewelddadige radicalisering geconfronteerd, met als triest dieptepunt de afschuwelijke aanslagen in Brussel. Er zijn mensen in onze samenleving die op een bepaald moment voor zichzelf beslissen dat ze geweld tegen anderen mogen gebruiken om hun religieus of ideologisch ingevulde maatschappelijke inzichten op te dringen.

Het gaat hier om een moeilijke uitdaging en we hebben in het begin hard moeten zoeken naar een manier om hiermee om te gaan. De eerste vaststelling is dat de mensen die radicaliseren dat niet in de Wetstraat doen. Sommigen wel, maar de

meesten radicaliseren in de wijken en de dorpen van onze lokale besturen. Die radicalisering ontstaat in onze steden en gemeenten.

De vraag is: hoe ga je daarmee om? Heel snel is het inzicht gekomen dat, willen we voorkomen dat er geweld wordt gebruikt in de samenleving, dat er gewelddadige radicale aanslagen gebeuren, we in een zo vroeg mogelijk stadium het mentale proces van radicalisering moeten stoppen en omkeren. Als iemand voor zichzelf heeft beslist dat geweld legitiem is, dat hij geweld kan en mag gebruiken, dan is het heel moeilijk om die te stoppen. We zitten met lone wolves, we hebben het internet dat mensen met elkaar in contact brengt, en dus is het voor politie- en veiligheidsdiensten verschrikkelijk moeilijk om, als iemand de knop heeft omgedraaid en bereid is geweld te gebruiken en aanslagen te plegen, dat nog tegen te gaan.

De oplossing zit in een vroegtijdige detectie en aanpak. Bijna vijftien jaar geleden wist men al dat de manier om dat te doen het samenwerken is van preventie- en politiediensten. Men heeft daarvoor een structuur gecreëerd, de LIVC. Daar gaat men niet op zoek naar waar de bommengordels liggen. Dat doen de veiligheidsdiensten. Men zoekt naar waar de mensen zitten die misschien aan het afglijden zijn, die met verkeerde mensen in contact komen, die op zichzelf aan het terugplooiën zijn, die stilaan gevangen zitten in de fuik van het mentale isolement, die stilaan worden afgesneden van de samenleving en in de greep kunnen geraken van extremisten. Hoe kunnen we dat voorkomen? Door informatie te delen met elkaar, door puzzelstukken bij elkaar te leggen, vanuit het onderwijs, vanuit het jeugdwerk, vanuit de sociale diensten, vanuit de wijkpolitie en vanuit de recherche af en toe. Al die puzzelstukken samen kunnen een beeld creëren van iemand, waarna je kunt overgaan tot de vraag: hoe pakken we dat aan?

Er was een groot probleem. Iedereen werd rond de tafel uitgenodigd, formeel of informeel, maar men kon niet zeggen wat men wist en men kon die problemen niet op tafel leggen. Ik heb daarover een aantal theoretische beschouwingen gehoord. Als je een paar jaar aan zo'n tafel zit, waar je moet vechten om te voorkomen dat jonge mensen in de greep geraken van die extremisten en dat ze dader en slachtoffer tegelijk zijn, om te voorkomen dat extremisten een greep kunnen hebben op mensen, dan is het soms tamelijk hemeltergend en zelfs wereldvreemd als men niet wil begrijpen dat de enige manier om dat te doen de kennis bij elkaar leggen is.

De worsteling van de mensen op het terrein is misschien veeleer de worsteling: ik weet niets van een bommengordel, maar ik weet iets over een gast die in een verkeerd milieu terechtkomt en ik ben daar bezorgd over en hij heeft tegen mij iets gezegd in een vertrouwelijk gesprek, en ik kan dat hier niet delen. Mag ik dat wel? Bega ik daar geen fout mee? Die mensen hebben nu een kader aangereikt gekregen waardoor ze in het volste vertrouwen datgene wat ze denken te moeten delen, kunnen delen. Ze worden niet verplicht om dat te doen, ze moeten het zelfs niet rechtstreeks doen, ze kunnen het via een vertrouwenspersoon doen, een vertrouwenspersoon die voor hen die informatie kan geven. Als men zich wat 'unheimlich' voelt als men met een korpschef en een burgemeester aan tafel zit, laat dat dan over aan de leidinggevende persoon van die organisatie. Maar je kunt die informatie delen.

De informatie dient in de allereerste plaats om mensen te helpen. De successen van de preventiediensten en van de LIVC R's bestaat erin dat tientallen, honderden jongeren in onze samenleving terug op het rechte pad zijn geraakt doordat men samenwerkt. Het hadden er meer kunnen zijn als het gedeelde beroepsgeheim bestond.

Nu zit men vaak in een grijze zone omdat men met een gewetensprobleem zit. Telkens opnieuw stelt men zich de vraag: kan ik dat of kan ik dat niet? Hoeveel

kan ik vertellen? Moet ik een hint geven? Moet ik het toch even fluisteren? Dat is nu opgelost en dat is volgens mij heel belangrijk.

De opmerking die bepaalde oppositiepartijen hebben gemaakt, daar heb ik oren naar. Het is een delicate kwestie voor een jeugdwerker en voor een maatschappelijk werker om het evenwicht te vinden tussen: kan ik die informatie delen en houd ik mijn vertrouwen op het terrein?

Dat is geen zwart-witverhaal. Dat is een verhaal waar men in een LIVC ook verstandig mee om kan gaan, waarbij men niet als tegenstanders rond de tafel zit, maar als bondgenoten. Daar kan een cultuur ontstaan waarbij de jeugdwerker geen tweede politieagent moet worden en omgekeerd politieagenten geen sociale werkers moeten worden, maar waar men elkaar in de finaliteit van de job respecteert en samenwerkt, opnieuw in het belang van jonge mensen in onze samenleving en in het belang van de veiligheid van onze samenleving.

Dat is een cruciaal element. De radicalisering neemt toe onder ons. Steeds meer burgemeesters zeggen dat er meer radicalisering is in de samenleving. Die radicalisering is nog altijd religieus of islamitisch geïnspireerd, maar er zijn ook andere vormen van radicalisering. Als je daartegen een vuist wil maken en dat proberen aan te pakken, is dit de manier om dat te doen. Dat is het enige efficiënte wat we kunnen doen, zeker op casusniveau. Maatschappelijk kunnen we meer doen, maar op individueel niveau is dit de manier om het te doen. Ik ben blij dat een grote meerderheid, breder dan de klassieke meerderheid in dit parlement, dit ontwerp van decreet steunt omdat het een draagvlak nodig heeft. Ik ben er ook van overtuigd – dat is alleszins de insteek waarmee we het ontwerp van decreet hebben gemaakt – dat men in de LIVC evident respect moet hebben voor de delicate positie van iedereen aan tafel. Men mag niet vergeten dat het ook een delicate positie voor de politie is. De politie deelt daar ook gevoelige informatie die jeugdwerkers kunnen helpen om een juiste inschatting te maken van a, b of c.

Zoals ik in de commissie heb gedaan, wil ik nogmaals een oproep doen, ook aan de collega's van de oppositie die twijfelen, om dit ontwerp van decreet toch een kans te geven zodat we ermee aan de slag kunnen gaan en de lokale besturen de mogelijkheden en de hefboomen geven om te zorgen dat radicalisering geen kans krijgt in Vlaanderen en dat de jonge Vlamingen – wat hun positie ook is – beschermd kunnen worden tegen de lokroep van die extremisten.

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhal Demir: Dank u, collega's. Ik zal niet herhalen wat collega Somers heeft benadrukt over het belang van het ontwerp van decreet. Maar ik wil twee zaken aanstippen. Ten eerste vroeg collega D'Haese naar de input van de jeugdsector en of die al dan niet betrokken is. Ik kan niet genoeg herhalen dat er heel veel overleg is geweest, niet alleen met de jeugdsector, maar ook met de welzijnssector, het onderwijs, de sportsector enzovoort. Het overleg was heel breed omdat het belangrijk is dat er een draagvlak is, dat mensen goed weten wat... Zo weet een sportcoach niet wat een LIVC inhoudt. Daarom hebben we daar heel veel tijd ingestoken. Ik vond persoonlijk soms een beetje te veel omdat ik vond dat we moesten voortwerken. Achteraf bekeken denk ik dat het goed was dat er zoveel tijd in gestoken is, ook in de jeugdsector.

Ten tweede is het draaiboek klaar. Dat wordt eind deze week, begin volgende week gestuurd naar alle actoren. Ze vragen een leidraad zodat ze weten hoe dat werkt. We plannen tegen eind mei ook overleg met de hele brede sector en met alle actoren om te kijken of het draaiboek goed is en of er nog zaken moeten worden opgenomen.

Ik kan alleen maar benadrukken dat de kinderrechten gerespecteerd zullen worden. We leven in dit land en in Vlaanderen toch met respect voor mensenrechten. Kinderrechten zijn voor mij ook mensenrechten. Daar zal niet aan geraakt worden. Daarom hoop ik, zoals collega Somers ook zegt, dat het parlement een sterk signaal geeft aan de samenleving en dat we het ontwerp van decreet breed kunnen goedkeuren. Ik wil iedereen bedanken om het mee te ondersteunen.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Ik heb nog een aanvulling, collega's. Mijn ervaring is dat de delegaties van de sociale en de welzijnssector vaak blij zijn dat ze in dat grotere geheel kunnen opereren. Gedeelde smart is halve smart. Die mensen hebben vaak heel veel data en hebben veel ervaringen opgedaan. Wanneer is iets een puur controversiële uiting? Wanneer wordt dat iets waar empathie overgaat in onverantwoordelijkheid? Het feit dat ze die gevoelens, die ervaringen, soms de onzekerheden waarmee ze worstelen vanuit de ervaringen op het terrein, kunnen delen in een grotere groep in een vertrouwelijke sfeer is vooral voor die mensen in de sociale en de welzijnssector een opluchting. Ik denk dat ze daar eerder dankbaar voor zijn dan dat ze er terughoudend over zijn.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 700/1)

– Er zijn geen opmerkingen bij de artikelen 1 tot en met 12.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemmingen over de artikelen en over het ontwerp van decreet houden.

Minister Somers, ik heb gemerkt dat er meer dan een brede meerderheid is in dit parlement om onder andere uw ontwerp van decreet goed te keuren. Dat beschouw ik dan ook als een verjaardagsgeschenk vanuit het parlement. Gelukkige verjaardag! *(Applaus)*

Minister Bart Somers: Voorzitter, ik wil u bedanken voor deze sympathieke verjaardagswensen. Maar ik heb de grote eer vandaag jarig te zijn samen met de goede collega Björn Rzoska. *(Applaus)*

De voorzitter: Dat wist ik niet. Als ze niet trakteren, dan weet ik dat niet. *(Gelach)*

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 24 februari 2017 tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties
– 719 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 24 februari 2017 tot gedeeltelijke omzetting van

richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Mijn fractie en ikzelf vinden dit een heel goed ontwerp. Het is een verdere stap in de vereenvoudiging van allerlei administratieve verplichtingen voor onze ondernemers. Die weg waren wij al ingeslagen in Vlaanderen. Zo was er al sprake van het schrappen van het verplichte attest voor kennis van het bedrijfsbeheer. Dat is ook effectief gebeurd. Voor ondernemers die willen starten is het echt cruciaal dat hun administratieve verplichtingen verlicht worden. Zeker in deze tijd hebben wij het lokaal ondernemerschap zo nodig. Wij hebben zoveel mensen nodig die willen ondernemen, die willen risico nemen, en die willen welvaart creëren. Dit is een verdere stap in de verlichting van de administratieve verplichtingen. Wij gaan met de overheid niet meer nodeloos betuttelen. Wij gaan ons niet nodeloos bemoeien met hoe jij je beroep moet uitoefenen. We gaan natuurlijk de nodige kwaliteitsnormen stellen, maar voor de rest laten wij de mensen vooral zelf beslissen hoe zijn het beroep zullen uitoefenen. Ik denk dat dat een goede zaak is en dat wij de vereenvoudiging moeten voortzetten.

Mag ik nog een vraag stellen aan de minister?

De voorzitter: Minister Crevits is verontschuldigd en wordt vervangen door minister Beke.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Dat is een zeer goede vervanging. Mijn vraag is de volgende. De Vlaamse Regering had het voornemen om allerlei schrapsessies te organiseren. Dat is naar het voorbeeld van Nederland. Daarin ga je kijken of er nog zaken zijn in de wetgeving die eigenlijk overbodig zijn geworden. Wanneer starten wij die schrapsessies? Wanneer kunnen wij de pen pakken en doorhalen, doorhalen en doorhalen? Voor een toekomstige relance is dat volgens mij wel nodig.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Ik heb een uitgebreide tussenkomst voorbereid, voorzitter.

Het is eigenlijk een Europese richtlijn die aanleiding geeft tot dit decreet. Laat ons eerlijk zijn: dit decreet heeft heel weinig impact. Het is eigenlijk bijna een irrelevant decreet. De schuldige daarvoor zit hier in de zaal. Hij luistert naar de naam Muyters. Toen hij minister was, heeft hij eigenlijk voor 27 gereglementeerde ambachtelijke beroepen de bewijzen van beroepsbekwaamheid afgeschaft en ook het attest bedrijfsbeheer. Ik wil gebruik maken van dit moment om hulde te brengen aan mijn gewaardeerde collega Muyters. (*Applaus N-VA*)

Ik ben het eens met collega Vande Reyde: ik denk dat er nog serieus moet worden geschrapt. Maar die richtlijn heeft niet alleen betrekking op Vlaanderen, maar ook op het federale niveau. Want alle toegangen tot dienstverlenende intellectuele beroepen zitten op het federale niveau. Op Vlaams niveau zijn er nog maar vier: rijinstructeur, onderwijzer en erkend archeoloog. Al de rest zit op het federale niveau. En dat is ook meteen de reden waarom deze richtlijn te laat werd omgezet. Want normaal gezien moesten we hier al op 30 juli 2020 een ontwerp van decreet hebben goedgekeurd. Minister Crevits heeft geprobeerd om dat samen met het federale niveau in één beweging te doen. Maar op Vlaams niveau zeiden we: dat we dat efficiënt zouden doen. We zouden die evenredigheidsbeslissing laten bepalen door de administratie die ook de reglementering

maakt. Het federale niveau vond het echter nodig om een nieuwe administratie op te richten. Er wordt nu op federaal niveau een soort van centrum voor evenredigheidsbeslissingen opgericht. Daardoor zijn wij afgehaakt. We hebben gezegd dat we het op z'n Vlaams doen, dat we het efficiënt en simpel zullen doen. En daardoor ligt het nu hier ter stemming voor.

Minister Beke, ik wil u vragen om de pen, die voormalig minister Muyters tijdens de vorige legislatuur had, door te geven aan het federale niveau en daar ook lekker verder te schrappen, zodat we af kunnen van die keizer-kostermentaliteit en we de toegang tot het beroep zo effectief mogelijk kunnen maken.

Collega's, ik sluit af. Onze fractie zal unaniem dit ontwerp van decreet steunen. We danken ook iedereen om mee hulde te brengen aan voormalig minister Muyters, onze gewaardeerde collega.

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Collega's, het ontwerp van decreet dat hier voorligt betreft de omzetting van de Europese richtlijn die bepaalt dat, wanneer lidstaten nieuwe beroepsreglementeringen invoeren of bestaande beroepsregels wijzigen, zij voorafgaand een evenredigheidsbeoordeling moeten uitvoeren.

De richtlijn betreft gereguleerde beroepen, waarvan de toegang of de uitoefening afhankelijk is van bepaalde beroepskwalificaties: een opleidingstitel, een bekwaamheidsattest of een beroepservaring. Onze fractie heeft echter dubbele gevoelens bij dit ontwerp van decreet. Bedrijfsleiders kennen heel wat mensen zonder diploma of zonder het juiste diploma die bekwaam zijn dan werknemers met het juiste getuigschrift. Maar toch worden voor bepaalde beroepen, zoals bijvoorbeeld leraar, onderwijzer en zorgverlener in de thuiszorg, bepaalde vaardigheden vereist die vooral op de schoolbanken worden aangeleerd en niet alleen zijn opgedaan uit ervaring. Het is voor onze fractie dan ook belangrijk dat de reglementering niet zorgt voor minder kwaliteit bij de werknemers die worden aangeworven. De evenredigheidsbeoordeling zoals ze nu voorligt, neemt op dit moment de twijfels hierover niet volledig weg.

Het opdoen van beroepskwalificaties in andere lidstaten zou geen bezwaar moeten vormen om dit beroep uit te oefenen in Vlaanderen, zolang er wordt voldaan aan de taalvereisten. Maar ook hier knelt dikwijls het schoentje.

Tot slot stelt het advies van de Raad van State dat er bedenkingen zijn bij de terugwerkende kracht van dit ontwerp van decreet. De Vlaamse Regering is te laat aan de omzetting begonnen en de retroactiviteit kan tot rechtsonzekerheid leiden voor de gereguleerde beroepen. Om die reden zal onze fractie zich hier dan ook onthouden.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

Wil nog iemand hulde brengen aan collega Muyters? Ook niet? *(Gelach)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 719/1)

– *Er zijn geen opmerkingen bij de artikelen 1 tot en met 25.*

De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Er waren enkele vragen aan de regering. Is het dan niet de bedoeling dat we daar een antwoord op krijgen?

De voorzitter: Minister Beke zal zijn pen geven aan de Federale Regering. Maar wel een die leeg is, heb ik gehoord.

Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Nee, daar zal ik een andere pen voor zoeken. Want er waren twee pennen nodig, voorzitter. Er was een pen nodig voor de regering, maar daarvoor zal ik niet mijn mooie pen afgeven. Maar er was een andere pen nodig om te schrappen, collega Vande Reyde. En dat zal zo snel mogelijk gebeuren.

De voorzitter: De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemmingen over de artikelen en over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne, Willem-Frederik Schiltz, Wilfried Vandaele, Tinne Rombouts en Inez De Coninck tot wijziging van het decreet van 3 april 2020 tot afwijking van diverse bepalingen van het Energiedecreet van 8 mei 2009, het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, en de uitvoeringsbesluiten ervan, en tot dekking van de kosten voor elektriciteitsverbruik, verwarming of waterverbruik voor de eerste maand van tijdelijke werkloosheid ten gevolge van de coronacrisis

– 705 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne, Willem-Frederik Schiltz, Wilfried Vandaele, Tinne Rombouts en Inez De Coninck tot wijziging van het decreet van 3 april 2020 tot afwijking van diverse bepalingen van het Energiedecreet van 8 mei 2009, het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, en de uitvoeringsbesluiten ervan, en tot dekking van de kosten voor elektriciteitsverbruik, verwarming of waterverbruik voor de eerste maand van tijdelijke werkloosheid ten gevolge van de coronacrisis.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (Vooruit): Collega's, dit voorstel van decreet is eigenlijk een heel simpel voorstel van decreet, maar tegelijk ook een heel jammer decreet. Ik denk dat het op zich logisch zou moeten zijn dat wanneer je in een noodsituatie terechtkomt – in dit geval dan mooi administratief 'civiele noodsituatie' genoemd – je bescherming biedt aan je burgers. Daarvoor dient zo'n instrument. Je gebruikt die bescherming dan niet alleen bij een acuut noodgeval, maar ook bij alle gevolgen van dat acute noodgeval. Die bescherming zou geen gunst en geen uitzondering moeten zijn, maar een automatisme. Die zou gegarandeerd en vanzelf aanwezig moeten zijn. In de eerste plaats zou die beschikbaar moeten zijn voor diegenen die het zwakste zijn en de grootste impact dreigen te onderkennen van zo'n civiele noodsituatie. Dat was ook het idee dat aan de oorspronkelijke situatie ten gronde lag, namelijk dat wanneer er een civiele noodsituatie wordt afgekondigd, het ook automatisch zo is dat je niet meer afgesloten kunt worden van elementaire voorzieningen zoals licht en verwarming.

Wat dit voorstel van decreet jammer genoeg doet, is dat automatisme schrappen. Het maakt van dat automatisme een gunst. Los van het feit dat er een burgerlijke noodsituatie wordt afgekondigd, moet die gunst apart worden toegekend door de Vlaamse Regering wanneer ze dat gepast acht. Mij lijkt dat dat in alle situaties wanneer we met een civiele situatie geconfronteerd worden, gepast is. Voor de collega's in de meerderheid is dat blijkbaar niet zo. Omdat er in het voorbije jaar van corona gigantische misbruiken zijn vastgesteld? Niet bij mijn weten. Ze zijn in elk geval niet aangetoond in de commissievergadering en ze zijn ook nergens omschreven in de memorie van toelichting. Omdat energie- of gasleveranciers immense verliezen leden? Bij mij weten ook niet en ook dat is niet als motivatie in de commissie gegeven. We hebben daar geen cijfers over gezien, die zijn nergens aangetoond. Zijn er problemen geweest? Ja, er zijn problemen geweest. Er zijn een aantal moeilijkheden geweest. Hebben een aantal mensen schade geleden? Ongetwijfeld. Is dat een reden om het automatisme en de automatische bescherming te schrappen voor diegenen die de meeste schade hebben geleden, die geconfronteerd worden met tijdelijke werkloosheid, met inkomensverlies, met de onmogelijkheid om te gaan werken en het verbod zelfs om te gaan werken, want hun hele sector is afgesloten? Is hun verlies groter dan wat er aan praktische overlast bij een aantal beheerders van het distributienet en bij een aantal leveranciers van elektriciteit en gas is geweest? Ik denk dat het ontegensprekelijk is dat de onzekerheid, de moeilijkheden, de schade en de last bij die zeer grote groep kwetsbare burgers veel groter was en zou moeten opwegen tegen de nadelen van wat ik in de commissiebespreking 'het apparaat' heb genoemd. In de commissie is me door een aantal collega's verweten dat ik een ideologische redenering maak. Eerlijk gezegd, denk ik dat ik een vrij simpele, menselijke redenering maak, een van menselijk bestuur.

De ideologische redenering, dat zijn degenen die zeggen dat je mensen maar weerbaar moet maken, zonder daarbij uit te leggen hoe men dan tegen zo'n situatie van een burgerlijke noodtoestand – wanneer men eigenlijk verplicht zijn eigen zaak, zijn eigen winkel, de plaats waar men werkt, gesloten heeft, men naar huis is gestuurd en op een uitkering is gezet –, weerbaarheid kan hebben, op het moment dat er ook iemand langskomt om te zeggen dat de elektriciteitsmeter wordt afgesloten.

Er zit inderdaad nogal wat ideologie achter dit voorstel van decreet. Dat is de ideologie van het wantrouwen in diegenen die het moeilijk hebben. Dat is de ideologie van een politieke meerderheid, namelijk de politieke redenering dat het apparaat van leveranciers en distributienetbeheerders belangrijker is en prioritair moet zijn ten opzichte van de belangen van kwetsbare burgers. Dat is inderdaad de ideologie van het gevoel: we gaan ze niets geven, want als we ze een vinger geven, dan nemen ze een arm. Dat is de ideologie van: ze moeten maar hun plan trekken, want anders hebben we er last mee.

Dit is inderdaad een zeer ideologisch voorstel van decreet. Maar dat is de ideologie die door deze drie meerderheidspartijen, de N-VA, CD&V en Open Vld, in dit voorstel van decreet is ingeschreven en die ik inderdaad schokkend vind, omdat er geen enkele grondige reden is om niet de omgekeerde volgorde van maatregelen te volgen. Ik kan mij gerust voorstellen dat er misbruiken mogelijk zijn. Ik en de Vooruitfractie zijn perfect bereid om maatregelen te voorzien die in het geval van misbruik de gunsten kunnen laten vervallen en die kunnen toelaten dat de Vlaamse Regering kan optreden tegen misbruik, maar wel tegen bewezen misbruik, en vertrekkende vanuit het principe van het vermoeden van onschuld en het belang van de burger en het recht van de burger om in de eerste plaats automatisch een beroep te kunnen doen op bescherming, en daar niet om te moeten smeken en bidden bij de regering en hopen dat men het zal willen inzien.

Wat mij vooral verbaast, is dat men na een jaar corona en in de volle wetenschap dat civiele noodsituaties in dit land in de voorbije veertig jaar extreem uitzonderlijk zijn, op dit moment dit soort regeling en dit soort van voorstel van decreet nodig vindt om te nemen. Want het is niet zo dat er slag om slinger civiele noodsituaties worden afgekondigd. Het is niet zo dat dat voor de komende generatie dag na dag en jaar na jaar tot gigantische misbruiken en gigantische problemen gaat leiden. Dat is niet zo. Nog eens, dit is puur een voorstel van decreet van ideologie, van wantrouwen tegen mensen, van gemakzucht voor grote instellingen, die de last en de miserie doorschuiven naar diegenen die dan maar moeten vragen om een gunst, nadat er iets op hun dak is gevallen waar zij eigenlijk nul impact en nul greep op hebben. Want voor alle duidelijkheid, het is ook die regering die de burgerlijke noodtoestand zelf afkondigt. Niemand heeft daarom gevraagd, niemand – ook niet degenen die daarnaast ook nog eens niet in staat zijn om elektriciteits- of gasrekeningen te betalen.

Ik vind dit een bijzonder spijtig, maar spijtig genoeg ook heel typerend, voorstel van decreet van deze meerderheid. En het zal u ondertussen wel heel duidelijk zijn dat de Vooruitfractie hier met veel overtuiging tegen zal stemmen.

De voorzitter: De heer Pieters heeft het woord.

Leo Pieters (Vlaams Belang): Met dit voorstel van decreet lijkt het erop dat de regering nog meer bevoegdheden naar zich toe wil trekken en een nog grotere impact wil hebben. De delegatie die u ons vraagt, is in feite toestemming geven voor willekeur. U hebt het laag op met dit parlement.

Het terugdraaien van de bestaande regeling heeft geen zin, omdat het parlement bewezen heeft dat het indien nodig snel kan werken, ook met de oppositie. Een civiele noodsituatie zoals deze pandemie zal zich niet om de haverklap voordoen. Deze situatie duurt nu al een jaar, maar in de toekomst kunnen die situaties ook veel korter duren. En ze zullen – laat ons hopen – ook niet zo heel veel voorkomen.

Deze meerderheid wenst een vorig jaar inderhaast in consensus genomen maatregelen nu snel terug te draaien. Het lijkt ons niet nodig om te gaan morrelen aan bestaande regelgeving en de macht toe te kennen aan de regering. Controle van de regering is hier beter dan vertrouwen.

Het Vlaams Belang kan niet akkoord gaan. Dat is ideologisch niet van onze aard. Duidelijkheid en goed bestuur vormen hier het probleem. Het Vlaams Belang zal dan ook tegen dit voorstel van decreet stemmen.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): In het begin van de pandemie dachten sommigen dat covid de grote gelijkmaker zou zijn: iedereen samen in het bad. Niets is minder waar gebleken. De kwetsbaren zinken sneller en hebben veel minder handvatten om het hoofd boven water te houden. Waarom zeg ik dat? Omdat het dat is waar dit voorstel van decreet niet over gaat.

Met dit parlement hebben we vorig jaar bewezen dat we snel konden schakelen. We hebben een aantal decreten goedgekeurd op tal van domeinen, ook op het vlak van Energie, om mensen te beschermen: tegen afsluiting, tegen willekeur. We hebben ook een premie goedgekeurd die de mensen zouden krijgen om voor een deel tegemoet te komen aan hun kosten. Het parlement heeft heel snel gewerkt, ook in andere domeinen. Op het vlak van Onderwijs werden nooddecreten vlot door het parlement gejaagd – en dat bedoel ik positief.

Wij hebben ook goedgekeurd dat er een koppeling werd gemaakt tussen de noodsituatie en het niet kunnen afsluiten van gas, water en elektriciteit. Dat is belangrijk. Tijdens de pandemie moesten de mensen thuis blijven. Er waren ook weinig plekken waar ze naartoe konden. Stelt u zich eens voor dat u uw job verliest, dat uw financiële situatie heel precair is, en dat dan nog de dreiging van een afsluiting u boven het hoofd hangt. Dat vonden wij allemaal samen niet oké. Daarom hebben wij die koppeling goedgekeurd. En wat ligt vandaag voor? 'Laat die koppeling los. Los het beschermingsmechanisme.' Wel, daar zijn wij niet mee akkoord. Onze fractie is niet bereid om een mandaat aan de regering te geven om die koppeling los te maken en eventueel terug vast te nemen wanneer het haar belijft.

Misschien is deze regering – ik zeg het in de voorwaardelijke wijs – het vertrouwen waard en gaat ze daar niet op een domme manier mee om. Maar we weten niet wat hierna komt. Zal een volgende regering dit doen? Of misschien zullen volgende regeringsleden denken dat ze de mensen toch wat harder moeten aanpakken? Als we dit goedkeuren, laten we die koppeling helemaal los. Daarom vindt onze fractie een decretale verankering van die koppeling, van het niet afsluiten in een noodsituatie, logisch en nuttig. Daarom zullen we tegen dit voorstel van decreet stemmen. Want zoals u in de commissie zei: vertrouwen is goed, maar controle is, zeker in deze setting, veel beter.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Collega's, dit is zo'n dossier waarbij een aantal goedbedoelde sociale motiveringen doorslaan. Want wat gebeurt er? Als je niet kunt worden afgesloten en je kunt je rekening niet betalen, dan word je niet afgesloten. Maar je schulden blijven wel doorlopen. Stel dat op een bepaald ogenblik die noodsituatie stopt en dat daar ineens een schuldenberg staat te wachten waarvan je van je leven niet meer van bekomt. Is dat dan sociaal beleid? Neen, dat is het niet.

Mensen kunnen vandaag ook zonder noodsituatie in de problemen komen. Gelukkig wonen wij in een land en in een regio die bezorgd is voor mensen die het moeilijk hebben. Er zijn lokale adviescomités die de OCMW's en de netbeheerders bijstaan bij het schuldbeheer van mensen die in de problemen komen. Ze zoeken uit of er een afbetalingsplan nodig is, waar de schulden zijn ontstaan. Je helpt de mensen in de miserie niet door hun schulden te laten opstapelen tot die berg onoverkomelijk is en er een persoonlijk faillissement dreigt.

U mag wat deze regering doet asociaal noemen. Maar ik heb, in de situatie waarin we nu zitten en nu de civiele noodsituatie nog een tijd nodig is om andere redenen dan deze, liever dat onze normale sociale beschermingsmechanismen in werking kunnen treden wanneer mensen in de problemen komen.

Daarnaast remedieert dit voorstel van decreet niet alleen aan die situatie. Het regelt ook de situatie waarbij vennootschappen die in falen gaan of die hun facturen niet betalen en waarbij de curator vaak niet in staat is om de rekeningen deftig af te sluiten omdat de netbeheerder en de leverancier het toegangscontract niet kunnen afsluiten. Dat is dan niet een sociaal maar een zeer economisch aspect.

Dus, collega's, we kunnen van idee verschillen en de toekomst zal uitwijzen wie gelijk heeft. Maar voor Open Vld is sociaal beheer of sociaal bestuur niet te verdedigen waar wij mensen in de schuldenput storten.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Wij hebben hierover in de commissie al uitgebreid gedebatteerd. Er zijn twee belangrijke elementen. Collega Tobback, ik

denk dat wij met onze beide fracties samen enkele jaren geleden het sociale energiebeleid en waterbeleid hebben vormgegeven. Nu keren wij eigenlijk naar dat beleid terug, met bijvoorbeeld de lokale adviescommissies (LAC's), die een aanpak op maat kunnen bieden voor mensen met problemen met hun facturen voor nutsvoorzieningen. Het systeem heeft bewezen dat het werkt. Het werkt op maat. Het geeft vertrouwen aan mensen die op lokaal niveau actief zijn. Ik kan maar heel moeilijk begrijpen dat wij dat systeem nu als duivels zouden brandmerken.

Ik begrijp dat de collega's van de oppositie het moeilijk hebben met het geven van een delegatie aan de regering om noodmaatregelen te nemen. Maar ik begrijp niet dat die collega's uit dezelfde fracties komen die op federaal niveau in de discussies over de pandemiewet wel een delegatie voor nog veel verregaander maatregelen geven aan de Federale Regering. Ik kan mij niet van de indruk ontdoen dat hier een lichte vorm van hypocrisie aanwezig is in het debat. Collega Danen heeft gelijk als hij zegt dat controle soms goed is maar dat vertrouwen beter is. Het is niet omdat hier een voorstel van decreet wordt goedgekeurd, dat wij als parlement onze controlerende bevoegdheid verliezen, integendeel. Die controlebevoegdheid blijf a fortiori van kracht. Ik hoop dat de collega's ook in de toekomst die bevoegdheid naar behoren zullen uitoefenen, zoals ook dit parlement het tot op vandaag heeft gedaan.

Wij gaan met onze fractie dit voorstel van decreet goedkeuren, want het zet het sociale energiebeleid weer op het juiste spoor, met een aanpak op maat voor de mensen die in problemen komen.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Collega Danen, u maakt een kapitale fout in uw eerste opmerking. Het eerste voorstel van decreet, nummer 257, is inderdaad ingediend in het begin van de pandemie. Het was vooral bedoeld om de mensen te beschermen tegen bezoeken van de distributienetbeheerder bij de mensen thuis. Het was niet de bedoeling dat ze niet konden afgesloten worden omdat het crisis was. Dat was de insteek. Wij zitten intussen in een situatie dat het wel kan, op een veilige manier.

Er zijn twee groepen. Er zijn de ondernemingen. Als een bedrijf in faling gaat, en het moet afgesloten worden, dan moet dat fysiek gebeuren. Anders blijven de facturen oplopen en die komen terecht in de schuldenberg. Ten tweede zijn er de gezinnen. Ik dacht dat wij nog altijd het systeem hadden van de budgetmeter. Ik zie nergens in het voorstel van decreet dat wij de budgetmeter gaan afschaffen. U zegt dat wij in een noodsituatie zelfs geen budgetmeter mogen gaan plaatsen thuis. Is het dan beter dat de schulden blijven oplopen? Achteraf gaat u dan zeggen dat u zelfs een oplossing hebt voor de aflossing van die schulden, namelijk door kwijtschelding. Sorry, dat gaat niet op. Wij geven de mogelijkheid om een budgetmeter te plaatsen, waardoor de schulden zoveel mogelijk ingeperkt worden.

Dat is juist het meest sociale aan dit geheel. Men kan dat al dan niet doen met een delegatie. Zoals de heer Bothuyne zegt, gebeuren er op het federale niveau veel straffere dingen wanneer het gaat over een delegatie. We spreken hier niet over het afpakken van vrijheden, voor alle duidelijkheid, maar puur over een beschermende maatregel waarbij dat wordt gedelegeerd aan de regering. Dit parlement met 124 parlementsleden is toch volwassen genoeg om dat te controleren. Zo niet, heeft het ook geen zin meer om te bestaan.

Het eerste decreet, nummer 257, was een sanitaire maatregel en geen maatregel om niet te willen of kunnen afsluiten.

De budgetmeter bestaat ook nog. Het is net de bedoeling om mensen te doen overschakelen naar een budgetmeter wanneer dat nodig is.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Wij hebben het decreet nummer 257 gesteund om twee redenen: om de mensen te beschermen die moesten afsluiten of een budgetmeter moesten plaatsen en om mensen te beschermen tegen afsluiting. Dat was voor ons even belangrijk. Als jullie dat hebben goedgekeurd om de eerste reden en wij om beide redenen, dan kan ik daar niets aan doen.

Het gaat er niet om dat wij in principe tegen budgetmeters als dusdanig zijn. Soms is een budgetmeter nodig en nuttig. Maar het gaat hier over het in delegatie geven aan de regering terwijl het parlement perfect hetzelfde werk kan doen. Om die redenen stemmen wij tegen dit voorstel van decreet.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet. *(Zie Parl.St. VI.Parl. 2020-21, nr. 705/1)*

– Er zijn geen opmerkingen bij de artikelen 1 tot en met 5.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemmingen over de artikelen en over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van Koen Daniëls, Brecht Warnez, Jean-Jacques De Gucht, Kathleen Krekels, Loes Vandromme en Annabel Tavernier tot het invoeren van uitdovende maatregelen voor studenten van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs aan de Karel de Grote Hogeschool, Katholieke Hogeschool Antwerpen – 713 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van Koen Daniëls, Brecht Warnez, Jean-Jacques De Gucht, Kathleen Krekels, Loes Vandromme en Annabel Tavernier tot het invoeren van uitdovende maatregelen voor studenten van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs aan de Karel de Grote Hogeschool, Katholieke Hogeschool Antwerpen.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Ik had verwacht dat hier een debatje zou worden gevoerd. Ik zal het dan ook heel kort houden. Dit is een dossier waarbij ik me heel lang heb afgevraagd hoe het in godsnaam mogelijk is dat dit heeft kunnen plaatsvinden en hoe het kon worden opgelost. Ik ben blij dat er een oplossing is maar ik wil het toch kort over twee elementen hebben waar ik een probleem mee heb.

Ten eerste moeten de regering en het parlement stoppen met juridisch niet-robuuste beslissingen te nemen en scholen bepaalde dingen te laten doen

waarvan we weten dat er een probleem is wanneer een andere school naar de rechter gaat. Dat is ook gebeurd. In dit geval is de ene school naar de rechter gegaan om de beslissing van een andere school aan te vechten. Dat zorgde voor gigantische problemen voor de studenten en de docenten. Ik zal dit niet in detail uitleggen, want dat zou ons veel te ver leiden maar ik wil gewoon aangeven dat dit twee zaken zijn die ons problematisch in de oren klinken. Wij hopen dat dit niet snel opnieuw gebeurt en zullen het voorstel van decreet goedkeuren omdat het een oplossing biedt voor de studenten en voor de docenten. En hopelijk is het een les voor de volgende keer.

De voorzitter: De heer Slagmulder heeft het woord.

Kristof Slagmulder (Vlaams Belang): Vorig jaar in december heeft het Vlaams Belang in de commissie Onderwijs gepleit om een uitdoofscenario mogelijk te maken in verband met de problematiek van die drie graduaatsopleidingen aan de Karel de Grote Hogeschool. Ook voor ons is het belangrijk dat de getroffen studenten hun diploma nog kunnen behalen. Er werd lang gevreesd dat zij enkel het huidige academiejaar zouden kunnen afwerken en dan een andere opleiding of hogeschool zouden moeten zoeken. Onze fractie is dan ook tevreden dat dit nu via een uitdoofscenario kan worden vermeden en zal dit voorstel van decreet, net als in de commissie, goedkeuren. De vorige Vlaamse Regering heeft een inschattingsfout gemaakt en ik hoop dat deze situatie zich in de toekomst niet meer zal voordoen.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Ik had niet verwacht dat we het hier nog over gingen hebben, maar goed. (*Rumoer*)

Collega's, ik neem eigenlijk aan dat dit voorstel van decreet – ik hoop dat althans – kamerbreed gesteund wordt, omdat het doet wat wij allemaal belangrijk vinden, zijnde, één, de studenten die ingeschreven zijn, niet alleen dit academiejaar laten afwerken, maar ook hun opleiding, twee, de docenten die daarin werken, collega Danen, rechtszekerheid geven, en drie – minstens even belangrijk – de Karel de Grote Hogeschool (KdG) de tijd geven om het traject te doorlopen om deze opleidingen standvastig te verankeren aan de Karel de Grote Hogeschool, als ze dat wil uiteraard.

Wat in het verleden is gebeurd – en dat is ook gesteund door velen hier aanwezig, collega's – kwam omdat KdG helaas geen partner had gevonden om graduaatsopleidingen te organiseren, terwijl ze wel graag een aantal graduaatsopleidingen wilde organiseren. Daar is toen een mouw aan gepast om ervoor te zorgen dat ook daar graduaatsopleidingen aanwezig waren in de nabijheid. En er zijn hogescholen naar het Hof gestapt, en terecht, ik kan ze begrijpen, dat moeten we kunnen toevoegen. Maar waarom het een tijdje geduurd heeft, is omdat, als er nu een overgangsregeling wordt gemaakt, we wel de zekerheid moesten hebben dat er niet opnieuw een juridische carrousel zou ontstaan. Daar was niemand bij gebaat. We hebben van in het begin gezegd dat we dit moesten oplossen. Dat hebben we met de meerderheid gezegd. En nu hebben we het akkoord van alle hogescholen dat iedereen het met deze regeling eens is.

Dus, collega's, ik hoop op jullie instemming in het belang van de studenten en docenten. En ik hoop dat de Karel de Grote Hogeschool die graduaatsopleidingen via het reguliere aanvraagtraject opstart, om ze op die manier voor lange tijd te kunnen behouden.

De voorzitter: De heer Warnez heeft het woord.

Brecht Warnez (CD&V): Collega Danen, collega Slagmulder, ik had ook niet verwacht dat men hierover zou tussenkomen, behalve dan over het feit dat de methodiek van totstandkoming van het decreet eigenlijk wel goed was.

Na een conflict tussen twee hogescholen was er een uitspraak van het Grondwettelijk Hof. Het is in de commissie gekomen. Collega Goeman, die er nu niet is, heeft het toen aangekaart. En we hebben eigenlijk vanuit alle partijen, collega Daniëls en ikzelf vanuit de meerderheid, gezegd dat we een oplossing zouden zoeken. Daarvoor zitten we hier. We hebben gezegd dat we een oplossing zouden zoeken voor het probleem, dat we zouden zorgen voor rechtszekerheid voor de docenten en voor de studenten. We hebben dat eigenlijk in overleg gedaan. De minister heeft onmiddellijk gezegd dat hij naar een oplossing zou zoeken en in overleg zou gaan met de hogescholen. Er komt nu een oplossing, gedragen door het veld, gevraagd door het parlement, door iedereen hier geaccepteerd.

Dus, ik wil toch wel even wijzen op de methodiek. Er wordt heel vaak gezegd dat politiek meerderheid tegen minderheid is en dat we allemaal niet overeen komen, maar we hebben dat hier eigenlijk vrij vlot gedaan, in samenwerking met het veld. Ik denk dat dat toch het belangrijkste is dat we hiervan na de stemming mogen onthouden.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): We moeten de discussie over dit voorstel van decreet niet opnieuw doen, maar hoe je het draait of keert, dit voorstel van decreet moet eigenlijk de fouten van de vorige Vlaamse Regering, met dezelfde partijen als de huidige Vlaamse Regering, rechtzetten. De Karel de Grote Hogeschool kreeg tegen alle adviezen in – want jullie zeggen dat jullie er met zijn allen voor gegaan zijn, maar wij hebben daar heel duidelijk voor gewaarschuwd – van de Vlaamse Regering een voorkeursbehandeling bij het verdelen van de jetons voor de inrichting van de graduaatsopleidingen. Dat is tegen alle adviezen in gebeurd. En dat is een beslissing die met succes is aangevochten bij het Grondwettelijk Hof en waardoor tweehonderd studenten in de kou kwamen te staan. Die studenten hadden plots geen toekomstperspectief meer om hun opleiding af te maken en hun diploma te behalen. Laat ons dus wel wezen – en ik ben blij dat de meerderheid dat toegeeft –, dit decreet verdient geen schoonheidsprijs voor goed bestuur van de vorige Vlaamse Regering, en dus ook van de huidige.

Ondanks die fouten die zijn gebeurd, zal mijn fractie echter uiteraard dit voorstel van decreet steunen. Die studenten, die nu al maanden in onzekerheid zitten over de toekomst van hun opleiding, moeten we immers natuurlijk met zijn allen op de beste manier vooruithelpen, zodat zij hun diploma kunnen halen. Via dit voorstel van decreet kunnen ze eindelijk de zekerheid krijgen dat ze hun studies kunnen afmaken, maar beste collega's, komaan, laten we vooral vermijden dat dergelijke zaken in de komende jaren nog zouden gebeuren. We zullen dit dossier ook wel van nabij volgen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 713/1)

– *Er zijn geen opmerkingen bij de artikelen 1 tot en met 3.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemmingen over de artikelen en over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Robrecht Bothuyne, Maaïke De Vreese, Maurits Vande Reyde, Kurt Vanryckeghem, Rita Moors en Andries Gryffroy over een kernversterkend handelsbeleid in Vlaanderen – 704 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van Robrecht Bothuyne, Maaïke De Vreese, Maurits Vande Reyde, Kurt Vanryckeghem, Rita Moors en Andries Gryffroy over een kernversterkend handelsbeleid in Vlaanderen.

De bespreking is geopend.

De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Voorzitter, ik wil collega Vande Reyde, collega De Vreese, collega Vanryckeghem, collega Moors en collega Gryffroy bedanken voor hun inbreng voor dit voorstel van resolutie, het resultaat van wat parlementair werk met conceptnota's en hoorzittingen, waaruit uiteindelijk 33 concrete maatregelen zijn gedistilleerd waarmee we hopen dat we de leegstand in Vlaanderen kunnen bestrijden. Bijna 1 op de 10 handelspanden in Vlaanderen staat leeg. In heel wat kernen is dat bovendien nog eens versterkt door de coronacrisis. Zo'n levendige handelskern wordt niet zomaar bereikt. Daarvoor is er beleid nodig. Daar willen we in de eerste plaats onze lokale besturen voor wapenen, met een aantal concrete voorstellen en maatregelen, zowel in de fiscale sfeer als in de sfeer van ruimtelijke ordening, een evaluatie en bijsturing van het handelsvestigingsbeleid enzovoort.

Ik zal u de volledige toelichting van het voorstel van resolutie besparen, maar we hopen dat de uitvoering ervan op het terrein een bijzonder groot verschil kan maken.

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaïke De Vreese (N-VA): Collega's, ik dacht dat collega Bothuyne het voorstel van resolutie nog iets langer ging toelichten, maar ik bedank hem om het beknopt te houden. De allereerste vraag die je in de plenaire vergadering stelt, die vergeet je niet. De allereerste vraag die ik hier stelde, ging net over de toenemende leegstand in onze stads- en dorpskernen. Ik stond toen niet alleen daar vooraan. Collega Annouri en collega Vande Reyde stelden over hetzelfde thema een vraag, en ik denk dat ongeveer alle fracties zijn tussengekomen over die thematiek. Dat duidt er natuurlijk op hoe belangrijk deze problematiek is en hoeveel aandacht ze ook van ons verdient.

De problematiek is niet nieuw, maar ondertussen is die wel in een soort versnelling terechtgekomen, onder andere door corona en de coronamaatregelen, die ervoor hebben gezorgd dat er een lockdown is geweest en dat die leegstand dus ook is toegenomen. We moeten dus zeker en vast niet afwachten. Daarom ook dit voorstel van resolutie.

De plenaire vergadering waarop ik die vraag over de leegstand heb gesteld, heeft me doen nadenken. Ik vond het toen belangrijk om te gaan bekijken hoe we verder oplossingen konden bieden voor deze complexe thematiek. Ik ben toen ook in overleg gegaan, bijvoorbeeld met de Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO), maar ook met heel wat lokale winkeliers. Op basis daarvan ben ik tot

het besluit gekomen om een conceptnota over de thematiek op te maken, samen met mijn collega's van de N-VA-fractie die ook in de commissie Economie zitten. Om ook hun ideeën over deze thematiek te horen, hebben we samen onze lokale mandatarissen en gemeenteraadsleden bevroegd.

Op basis van de conceptnota hebben we in de commissie Economie hoorzittingen gehouden. Ik wil iedereen bedanken voor de actieve deelname, in het bijzonder de sprekers die ons met hun out of the box-denken en met hun creativiteit bepaalde ideeën hebben aangereikt. Hieruit is gebleken dat ze onze bekommernis wel degelijk delen dat in de praktijk al veel verrassende en verfrissende projecten lopen. Ik zie veel gedrevenheid en enthousiasme om creatief en out of the box te denken.

Het resultaat van dat lange proces ligt vandaag voor ons en bestaat uit meer dan dertig actiepunten. Ik zal ze niet alle dertig overlopen, maar voor mijn fractie bestaat de kern van het voorstel van resolutie uit een winkelshift, een wendbaar en flexibel vergunningenbeleid, een aangepast regelgevend kader, het afbouwen van drempels voor creativiteit en een sterk flankerend beleid om meer experimenten op te zetten.

Met dit voorstel van resolutie willen we de leegloop in onze stads- en dorpskernen volop een halt toeroepen. We kennen de cijfers allemaal. In Vlaanderen staat gemiddeld een op tien winkelpanden leeg en is een op vijf winkels de voorbije tien jaar verdwenen. De leegstand in de handelskernen zet de leefbaarheid onder druk. We willen dat onze stads- en dorpskernen heropleven tot gezellige plaatsen waar mensen elkaar ontmoeten, werken, wonen, winkelen en zich ontspannen. Met dit voorstel van resolutie geven we een sterk signaal om werk te maken van bedrijvige, bruisende kernen met een goede mix van winkels, horeca, cultuur, recreatie en diensten. Leefbare kernen dragen bij tot de uitstraling en de identiteit van onze Vlaamse steden en gemeenten en bevorderen de sociale cohesie. Dit voorstel van resolutie zet de steden en gemeenten ertoe aan om over die identiteit en eigenheid na te denken en ze volop uit te spelen en in de verf te zetten.

Vlaanderen kan dat natuurlijk niet alleen. Er ligt een belangrijke rol weggelegd voor de lokale besturen. Er zijn heel wat instrumenten, maar ze moeten ook worden ingezet. We kunnen de lokale besturen ondersteunen en sensibiliseren om werkelijk een kernversterkend beleid te voeren.

Tot slot kunnen wij allen, alle burgers en alle Vlamingen, meehelpen aan die levendige en bruisende kernen. De afgelopen maanden hebben we ervaren wat het is geen terrasje te kunnen doen, enkel functioneel te winkelen en in een verlaten, bijna zielloze stad te wandelen. We hebben echt naar de versoepelingen gehunkerd. De politiek heeft zijn rol te spelen, maar ook als burgers hebben we een rol. We bepalen zelf mee de gezelligheid en de bedrijvigheid in de kernen. Dit is een warme oproep om onze lokale ondernemers een hart onder de riem te steken. Het is voor hen moeilijk geweest. We moeten hen steunen en zeer bewust kopen.

Kortom, met dit voorstel van resolutie willen we een steen verleggen met betrekking tot een zeer complexe problematiek. We moeten die complexe uitdagingen met zijn allen aanpakken. Laten we met het Vlaams Parlement dit voorstel van resolutie goedkeuren en resoluut voor een kernversterkend handelsbeleid kiezen. Ik wil iedereen nogmaals bedanken voor de constructieve besprekingen in de commissie. Ik hoop dat iedereen, net als in de commissie, dit voorstel van resolutie met veel enthousiasme zal steunen. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Voorzitter, als het over onze lokale winkels gaat, worden vaak heel ingewikkelde, technische termen gebruikt. Dat is ook zo in het actieplan dat hier voorligt. Het gaat om de geïntegreerde kernversterking, de functieverweving en het handelsvestigingsbeleid. Ik wil eens laten zien over welke mensen het echt gaat.

Dit is Sven. *(Maurits Vande Reyde toont een foto.)*

Sven heeft bij ons een speelgoedwinkel. Dat is niet zo maar een speelgoedwinkel. Sven neemt urenlang tijd om elk specifiek kind en elke ouder die binnenkomt naar het perfecte speelgoed te leiden. Het is ongelooflijk fijn hem aan het werk te zien.

Dat is hier Debora. *(Maurits Vande Reyde toont een foto.)*

Debora heeft recent tijdens de crisis ... *(Opmerkingen. Gelach)*

Debora? Ik ben niet mee, collega's.

De voorzitter: Die werkt in de Delhaize in Nieuwpoort. *(Gelach)*

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Oké, sorry. Ik heb het nieuws niet zo goed gevolgd. *(Gelach)*

Dit is dus 'Debora 2'. Tijdens de crisis heeft ze een cupcakewinkel opgericht. Ze heeft dat gedaan niet enkel voor zichzelf, maar vooral voor haar zoon. Haar zoon heet Yari, als je het wilt weten. Ze heeft het vooral gedaan om haar zoon een zinvolle dagbesteding te geven. Haar zoon heeft een mentale beperking. Zij heeft dus speciaal Miss Cupcake opgericht om haar zoon daarbij te kunnen betrekken.

Dit ten slotte is Kim. *(Maurits Vande Reyde toont een foto.)*

Kim heeft al jaren twee kleine kledingwinkels, en haar doel is niet om kleren te verkopen, maar om mensen te kleden, om mensen toe te leiden naar de perfecte kleding waar ze zich het best in voelen.

Dit is waar lokale handel om draait. Onze winkels zijn veel meer dan enkel de producten die ze verkopen. Ze zijn ook het leven in de stad, ze zijn het hart en de ziel van onze straten die we zo hard hebben gemist. Zij zorgen voor de sponsoring van de lokale Chiro en de lokale scouts. Het is een DNA van Vlaanderen dat we echt niet verloren mogen laten gaan. Het zijn die kleine winkels, lokale handelaars en horeca die de afgelopen maanden hebben afgezien. Terwijl grote buitenlandse online winkels megawinsten hebben gemaakt, zijn onze lokale handelaars dicht moeten blijven en hebben ze weinig klanten kunnen ontvangen en veel omzetverlies gedraaid. Daarom is het vijf voor twaalf voor een actieplan.

Mijn eerste speech in dit parlement ging – een eerste keer vergeet je nooit – over het ondersteunen van dit soort handelaars en er met beleid voor te zorgen dat ze kunnen doen waar ze goed in zijn, namelijk ondernemen en voor hun klanten zorgen.

De kleine handelaars vragen echt niet veel. Ze vragen geen tonnen subsidies, ze vragen niet dat we bepaalde winkelvormen verbieden. Ze vragen in essentie gelijke regels. Er staan 33 concrete actiepunten in het plan. Het actiepunt dat mij het meest na aan het hart ligt, is dat we gaan zorgen voor gelijke regels, ongeacht of je een fysieke winkel hebt, online opereert of de beide doet, zoals vele lokale handelaars momenteel doen. Het kan niet dat je allerlei regels oplegt aan mensen die fysiek verkopen, terwijl je mensen die enkel online verkopen en brol importeren vanuit China, niet laat voldoen aan bijvoorbeeld productveiligheid,

aansprakelijkheid na verkoop en dat soort zaken. Er is echt nood aan gelijke regels voor iedereen.

Dat staat heel goed beschreven in dit voorstel van resolutie, en dat is een van de zaken waarover ik heel tevreden ben, om daar verder werk van te maken, samen met de andere overheidsniveaus die daarvoor bevoegd zijn.

Niemand is geroepen om al deze punten te overlopen, maar iedereen kan ze zeker nalezen. Met dit actieplan kunnen we stap voor stap echt wel een verschil maken voor onze lokale winkels, onze Svens, onze Kims en onze Debora's, en ervoor zorgen dat ze in de komende jaren opnieuw kunnen doen waar ze goed in zijn, en dat is zorgen voor de sfeer en de gezelligheid in onze steden en gemeenten. Ik hoop dat jullie – alle gekheid op een stokje want het is echt wel belangrijk – hieraan unaniem en kamerbreed jullie goedkeuring geven. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): De ingediende voorstellen in dit voorstel van resolutie dienen nog verder te worden uitgediept, maar ze zijn goed en kunnen een aanzet zijn om onze handelskernen opnieuw aantrekkelijk te maken en de leegstand weg te werken. Toch vraagt onze fractie de nodige aandacht voor de bereikbaarheid van steden en gemeenten die een grote aantrekkingskracht hebben door het succes van een handelskern. Een moeilijke bereikbaarheid en een gebrek aan parking werkt leegstand in de hand en doet de mensen uitwijken naar de rand van de steden. We moeten bij de kernversterking ook rekening houden met de factor bereikbaarheid en werken aan een zo goed mogelijk beleid hieromtrent.

We hopen dat jullie dit aandachtspunt meenemen bij de verdere uitwerking van dit voorstel van resolutie. Onze fractie zal dit voorstel van resolutie mee goedkeuren.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (Vooruit): Collega Vande Reyde, ik denk dat niemand zal geloven dat u niet volgt wat onze voorzitter heeft gedaan. Ik zal daar niet verder op doorgaan. Iedereen weet waarover ik het heb, denk ik.

De kern van de zaak is dat we dit voorstel van resolutie zullen steunen. Het is een goed voorstel. Collega Gennez heeft er ook hard aan meegewerkt en heeft in de commissie al gezegd dat er heel wat nodig is op het vlak van het kernversterkend handelsbeleid in Vlaanderen. Onze fractie zal dit voorstel dan ook goedkeuren.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, voor we met de eigenlijke stemmingen beginnen, voeren we zoals gebruikelijk een teststemming uit.

– *De Vlaamse volksvertegenwoordigers voeren een teststemming uit.*

Deze test is goed verlopen.

**VERSLAG VAN HET VERZOEKSCHRIFT over een wijziging aan het Vlaams Woninghuurdecreet
– 742 (2020-2021) – Nr. 1****Verslag**

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Wonen en Onroerend Erfgoed over het verzoekschrift over een wijziging aan het Vlaams Woninghuurdecreet.

Mevrouw Jans, verslaggever, is verontschuldigd.

Mevrouw Claes zal het verslag toelichten.

Allessia Claes (N-VA): De commissie voor Wonen en Onroerend Erfgoed heeft kennisgenomen van het verzoekschrift over de wijziging aan het Vlaams Woninghuurdecreet. De verzoeker deelt mee dat er in een aantal bepalingen van het Vlaams Woninghuurdecreet incorrecte terminologie wordt gebruikt, onder meer een inconsequente koppeling aan het begrip huurder in plaats van aan het begrip student-bewoner. Hij deed vervolgens een aantal suggesties om de terminologie in het decreet te wijzigen naar volgens hem correctere begrippen. De verzoeker voegde ten slotte nog een zelfuitgewerkt voorstel van decreet bij.

Op 17 december vorig jaar werd dit verzoekschrift ingediend in het Vlaams Parlement en ontvankelijk verklaard. Op 4 februari van dit jaar heeft de commissie dit verzoekschrift voor een eerste keer besproken en besloot toen om dit verzoekschrift over te maken aan Vlaams minister van Wonen Matthias Diependaele voor een schriftelijke reactie. Die reactie werd dan ook op 30 maart van dit jaar ontvangen.

Het verzoekschrift werd voor een tweede keer besproken tijdens de commissie van 22 april. Zowel de N-VA-fractie als de Vooruit-fractie besloten dat de opmerkingen van de verzoeker terecht zijn en dat dit zal worden meegenomen bij de volgende aanpassing van het Vlaams Woninghuurdecreet. Voor het overige sloot de commissie zich aan bij het antwoord van minister Diependaele. Ik dank u.

De voorzitter: Wij stemmen nu bij zitten en opstaan over de conclusies van de commissie.

De volksvertegenwoordigers die de conclusies wensen aan te nemen, drukken op 'Ik sta op'.

De volksvertegenwoordigers die de conclusies niet wensen aan te nemen, drukken op 'Ik blijf zitten'.

Het Vlaams Parlement neemt de conclusies van de commissie aan. Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

**VERSLAG VAN HET VERZOEKSCHRIFT over terugvordering van vaste kosten voor studentenhuur tijdens code rood
– 750 (2020-2021) – Nr. 1****Verslag**

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Wonen en Onroerend Erfgoed over het verzoekschrift over terugvordering van vaste kosten voor studentenhuur tijdens code rood.

Mevrouw Claes, verslaggever, heeft het woord.

Allessia Claes (N-VA): De commissie Wonen en Onroerend Erfgoed heeft het verzoekschrift grondig behandeld. Het verzoekschrift werd op 1 februari ingediend in het Vlaams Parlement. Er werd gevraagd een regeling uit te werken voor de eventuele terugvordering van vaste kosten gemaakt door studenten die een studentenkamer huren en ook naar analogie met de regeling van de Vlaamse Regering die ze heeft uitgewerkt tijdens de eerste lockdown.

Op 11 maart heeft de commissie dit verzoekschrift een eerste keer besproken. Na een kort debat werd besloten om een reactie te vragen aan Vlaams minister van Wonen Matthias Diependaele. Het antwoord werd ontvangen op 30 maart. Het verzoekschrift werd een tweede maal besproken tijdens de commissie van 22 april van dit jaar.

Tijdens de eerste lockdown van vorig jaar – dat was het voorjaar van 2020 – besloot de Vlaamse Regering een regeling uit te werken voor het terugvorderen van de vaste kosten, zoals elektriciteit, internet en water. Dit betekende dat, indien de studenten ervoor kozen om die strenge lockdown thuis door te brengen, ze een terugvordering konden vragen van de vaste kosten die gebonden zijn aan de huur van een studentenkamer.

Tijdens de tweede lockdown, in het najaar van 2020, was deze regeling niet van toepassing, omdat studenten ook niet meer verplicht waren om één vaste verblijfplaats te kiezen. De verzoeker stelde dat vele studenten naar huis trokken, maar dat zij nog steeds de huur en de gebonden vaste kosten moesten blijven betalen. De verzoeker vroeg dat studenten die vaste kosten ook konden terugvorderen indien er geen water, elektriciteit of internet werd verbruikt.

De N-VA-fractie stelde dat de situatie tijdens de tweede lockdown helemaal anders was dan tijdens de eerste lockdown, omdat de studenten namelijk niet verplicht waren om één vaste verblijfplaats te kiezen. Uit de eerste lockdown werden er namelijk ook lessen getrokken. Er werd zelfs een protocol met verschillende scenario's uitgewerkt voor studenten die een studentenkamer huren. Uit een schriftelijke reactie van de minister bleek ook dat het Overlegplatform Private Huur – Studentenhuisvesting duidelijk stelt dat er geen nood is om een wijziging of afwijking te voorzien op het Vlaams Woninghuurdecreet.

De N-VA-fractie, de CD&V-fractie en de Open Vld-fractie sloten zich aan bij de argumentatie en het antwoord van Vlaams minister Matthias Diependaele. De Vooruit-fractie was het eens met de verzoeker en steunde het verzoek.

Hier eindigt mijn verslaggeving.

De voorzitter: De heer Veys heeft het woord.

Maxim Veys (Vooruit): Het klopt wat mevrouw Claes aangaf: wij waren de enige fractie die het verzoekschrift steunde, omdat voor Vooruit de situatie niet helemaal anders was. Er was nog altijd een code rood. De keuze moest nog altijd gemaakt worden en die eerste lockdown was nog niet verteerd. Dus voor heel veel studenten die het moeilijk hebben, die hun studies zelf betalen, kan dit echt wel een slok op de borrel schelen. Het is ook een gemakkelijk systeem, via een mailtje naar de verhuurder. Wij zien geen redenen om het verzoek niet te steunen. Ik was het enige lid van de oppositie dat tussenkwam, maar ik stel voor dat de collega's toch op de juiste manier stemmen en de studenten die het moeilijk hebben een hart onder de riem steken.

De voorzitter: Wij stemmen nu bij zitten en opstaan over de conclusies van de commissie.

De volksvertegenwoordigers die de conclusies wensen aan te nemen, drukken op 'Ik sta op'.

De volksvertegenwoordigers die de conclusies niet wensen aan te nemen, drukken op 'Ik blijf zitten'.

Het Vlaams Parlement neemt de conclusies van de commissie aan. Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

**ONTWERP VAN DECREET tot instemming met de investerings-beschermingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Socialistische Republiek Vietnam, anderzijds, ondertekend te Hanoi op 30 juni 2019
– 682 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2**

Artikelsgewijze stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de artikelen 1 tot en met 3.

Stemming nr. 1

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

117 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
90 leden hebben ja geantwoord;
4 leden hebben neen geantwoord;
23 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
85 leden hebben ja geantwoord;
4 leden hebben neen geantwoord;
23 leden hebben zich onthouden.

De artikelen 1 tot en met 3 zijn aangenomen.

De redenen voor onthouding zijn daarnet al toegelicht.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 2

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

117 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
90 leden hebben ja geantwoord;
4 leden hebben neen geantwoord;
23 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
85 leden hebben ja geantwoord;
4 leden hebben neen geantwoord;
23 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

**ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van diverse decreten over welzijn, volksgezondheid en gezin
– 698 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2**

Artikelsgewijze stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de artikelen 1 tot en met 102.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

117 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
88 leden hebben ja geantwoord;
29 leden hebben zich onthouden.

De artikelen 1 tot en met 102 zijn aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

117 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
88 leden hebben ja geantwoord;
29 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

**ONTWERP VAN DECREET houdende de machtiging van de Vlaamse deelnemers aan en de regeling van de modaliteiten van deelname aan de lokale integrale veiligheidscellen inzake radicalisme, extremisme en terrorisme
– 700 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2**

Artikelsgewijze stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de artikelen 1 tot en met 12.

Stemming nr. 5

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

118 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
100 leden hebben ja geantwoord;
18 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
97 leden hebben ja geantwoord;
16 leden hebben zich onthouden.

De artikelen 1 tot en met 12 zijn aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 6

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

117 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
100 leden hebben ja geantwoord;
17 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
97 leden hebben ja geantwoord;
16 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 24 februari 2017 tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties – 719 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de artikelen 1 tot en met 25.

Stemming nr. 7

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

118 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
91 leden hebben ja geantwoord;
4 leden hebben neen geantwoord;
23 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
86 leden hebben ja geantwoord;
4 leden hebben neen geantwoord;
23 leden hebben zich onthouden.

De artikelen 1 tot en met 25 zijn aangenomen.

De redenen voor onthouding zijn daarnet al toegelicht.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 8

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

118 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
91 leden hebben ja geantwoord;
4 leden hebben neen geantwoord;
23 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
86 leden hebben ja geantwoord;
4 leden hebben neen geantwoord;
23 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne, Willem-Frederik Schiltz, Wilfried Vandaele, Tinne Rombouts en Inez De Coninck tot wijziging van het decreet van 3 april 2020 tot afwijking van diverse bepalingen van het Energiedecreet van 8 mei 2009, het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, en de uitvoeringsbesluiten ervan, en tot dekking van de kosten voor elektriciteitsverbruik, verwarming of waterverbruik voor de eerste maand van tijdelijke werkloosheid ten gevolge van de coronacrisis

– 705 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de artikelen 1 tot en met 5.

Stemming nr. 9

Ziehier het resultaat:

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
62 leden hebben ja geantwoord;
50 leden hebben neen geantwoord.

De artikelen 1 tot en met 5 zijn aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 10

Ziehier het resultaat:

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
62 leden hebben ja geantwoord;
50 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van Koen Daniëls, Brecht Warnez, Jean-Jacques De Gucht, Kathleen Krekels, Loes Vandromme en Annabel Tavernier tot het invoeren van uitdovende maatregelen voor studenten van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs aan de Karel de Grote Hogeschool, Katholieke Hogeschool Antwerpen – 713 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de artikelen 1 tot en met 3.

Stemming nr. 11

Ziehier het resultaat:

118 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
118 leden hebben ja geantwoord.

De artikelen 1 tot en met 3 zijn aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 12

Ziehier het resultaat:

118 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
118 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Robrecht Bothuyne, Maaïke De Vreese, Maurits Vande Reyde, Kurt Vanryckeghem, Rita Moors en Andries Gryffroy over een kernversterkend handelsbeleid in Vlaanderen – 704 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 13

Ziehier het resultaat:

118 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
118 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

ROUWHULDE voor mevrouw Marie-Josée Bauwen en de heer Franz Vansteenkiste, gewezen leden van de Vlaamse Raad

De voorzitter: Collega's, op 28 april overleed op 69-jarige leeftijd Marie-Josée Bauwen. In het jaar 1995 was zij enkele maanden lid van onze assemblee. Zij behoorde tot de Agalev-fractie.

Op 3 mei overleed op 86-jarige leeftijd Franz Vansteenkiste. Van 1981 tot 1987 maakte hij eveneens deel uit van onze assemblee. Hij behoorde tot de Volksunie-fractie.

Mag ik u vragen ter nagedachtenis van mevrouw Bauwen en de heer Vansteenkiste enkele ogenblikken van stilte in acht te willen nemen?

– De Vlaamse volksvertegenwoordigers nemen enkele ogenblikken van stilte in acht.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 19 mei 2021 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 19.50 uur.

BIJLAGEN

Aanwezigheden**Aanwezig**

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Stijn Bex, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Lode Ceyssens, Allessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Johan Deckmyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Filip Dewinter, Kim De Witte, Bart Dochy, Martine Fournier, Caroline Gennez, Celia Groothedde, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Slootmans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Wilfried Vandaele, Lise Vandecasteele, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Maurits Vande Reyde, Anke Van dermeersch, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Bart Van Hulle, Karl Vanlouwe, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Kurt Vanryckeghem, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Suzy Wouters

Afwezig met kennisgeving

Hannelore Goeman, Freya Perdaens: bevallingsverlof;

Vera Jans: familieverplichtingen;

Sihame El Kaouakibi, Steve Vandenberghe, Orry Van de Wauwer: gezondheidsredenen.

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers**Stemming nr.1:****JA-stemmen:**

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Stijn Bex, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Lode Ceyssens, Allessia Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Bart Dochy, Martine Fournier, Caroline Gennez, Celia Groothedde, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska,

Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Elke Sleurs, Sarah Smeyers, Chris Steenwegen, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Katja Verheyen, Maxim Veys, Brecht Warnez

NEEN-stemmen:

Jos D'Haese, Tom De Meester, Kim De Witte, Lise Vandecasteele

ONTHOUDINGEN:

Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Guy D'haeseleer, Immanuel De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Chris Janssens, Jan Laeremans, Ilse Malfroot, Leo Pieters, Carmen Ryheul, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Klaas Slootmans, Els Sterckx, Anke Van dermeersch, Sam Van Rooy, Wim Verheyden, Frieda Verougstraete-Deschacht, Suzy Wouters

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Stijn Bex, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Lode Ceyssens, Alessia Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Bart Dochy, Martine Fournier, Caroline Gennez, Celia Groothedde, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Elke Sleurs, Sarah Smeyers, Chris Steenwegen, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Katja Verheyen, Maxim Veys, Brecht Warnez

NEEN-stemmen:

Jos D'Haese, Tom De Meester, Kim De Witte, Lise Vandecasteele

ONTHOUDINGEN:

Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Guy D'haeseleer, Immanuel De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Chris Janssens, Jan Laeremans, Ilse Malfroot, Leo Pieters, Carmen Ryheul, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Klaas Slootmans, Els Sterckx, Anke Van dermeersch, Sam Van Rooy, Wim Verheyden, Frieda Verougstraete-Deschacht, Suzy Wouters

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Els Ampe, Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Lode Ceyssens, Allessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Martine Fournier, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Leo Pieters, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Carmen Ryheul, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloomans, Sarah Smeyers, Els Sterckx, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bart Tommelein, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Brecht Warnez, Suzy Wouters

ONTHOUDINGEN:

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Imade Annouri, Stijn Bex, Jos D'Haese, Johan Danen, Kurt De Loo, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Kim De Witte, Caroline Gennez, Celia Groothedde, Annick Lambrecht, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Els Robeyns, Conner Rousseau, Björn Rzoska, Mieke Schauvliege, Katia Segers, Chris Steenwegen, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Lise Vandecasteele, Ludwig Vandenhove, Jeremie Vaneeckhout, Maxim Veys

Stemming nr.4:

JA-stemmen:

Els Ampe, Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Lode Ceyssens, Allessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Martine Fournier, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Leo Pieters, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Carmen Ryheul, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloomans, Sarah Smeyers, Els Sterckx, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bart Tommelein, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Brecht Warnez, Suzy Wouters

ONTHOUDINGEN:

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Imade Annouri, Stijn Bex, Jos D'Haese, Johan Danen, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Kim De Witte, Caroline Gennez, Celia Groothedde, Annick Lambrecht, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Els Robeyns, Conner Rousseau, Björn Rzoska, Mieke Schauvliege, Katia Segers, Chris Steenwegen, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Lise Vandecasteele, Ludwig Vandenhove, Jeremie Vaneeckhout, Maxim Veys

Stemming nr.5:

JA-stemmen:

Els Ampe, Hannes Anaf, Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Lode Ceyssens, Allessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Martine Fournier, Caroline Gennez, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Carmen Ryheul, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloomans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Els Sterckx, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Suzy Wouters

ONTHOUDINGEN:

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Imade Annouri, Stijn Bex, Jos D'Haese, Johan Danen, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Kim De Witte, Celia Groothedde, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Björn Rzoska, Mieke Schauvliege, Chris Steenwegen, Tine Van den Brande, Lise Vandecasteele, Jeremie Vaneeckhout

Stemming nr.6:

JA-stemmen:

Els Ampe, Hannes Anaf, Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Lode Ceyssens, Allessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Martine Fournier, Caroline Gennez, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius

Meremans, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Carmen Ryheul, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Slootmans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Els Sterckx, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Suzy Wouters

ONTHOUDINGEN:

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Imade Annouri, Jos D'Haese, Johan Danen, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Kim De Witte, Celia Groothedde, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Björn Rzoska, Mieke Schauvliege, Chris Steenwegen, Tine Van den Brande, Lise Vandecasteele, Jeremie Vaneeckhout

Stemming nr.7:

JA-stemmen:

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Stijn Bex, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Lode Ceyskens, Alessia Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaike De Rudder, Maarten De Veuster, Maaike De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Bart Dochy, Martine Fournier, Caroline Gennez, Celia Groothedde, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Elke Sleurs, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Katja Verheyen, Maxim Veys, Brecht Warnez

NEEN-stemmen:

Jos D'Haese, Tom De Meester, Kim De Witte, Lise Vandecasteele

ONTHOUDINGEN:

Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Guy D'haeseleer, Immanuel De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Chris Janssens, Jan Laeremans, Ilse Malfroot, Leo Pieters, Carmen Ryheul, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Klaas Slootmans, Els Sterckx, Anke Van dermeersch, Sam Van Rooy, Wim Verheyden, Frieda Verougstraete-Deschacht, Suzy Wouters

Stemming nr.8:

JA-stemmen:

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Stijn Bex, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Lode Ceyssens, Alessia Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Bart Dochy, Martine Fournier, Caroline Gennez, Celia Groothedde, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Elke Sleurs, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Emily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Katja Verheyen, Maxim Veys, Brecht Warnez

NEEN-stemmen:

Jos D'Haese, Tom De Meester, Kim De Witte, Lise Vandecasteele

ONTHOUDINGEN:

Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Guy D'haeseleer, Immanuel De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Chris Janssens, Jan Laeremans, Ilse Malfroot, Leo Pieters, Carmen Ryheul, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Klaas Slootmans, Els Sterckx, Anke Van dermeersch, Sam Van Rooy, Wim Verheyden, Frieda Verougstraete-Deschacht, Suzy Wouters

Stemming nr.9:

JA-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Lode Ceyssens, Alessia Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Stephanie D'Hose, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Bart Dochy, Martine Fournier, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Bert Maertens, Marius Meremans, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Elke Sleurs, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Emily Talpe, Bart Tommelein, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Kurt Vanryckeghem, Katja Verheyen, Brecht Warnez

NEEN-stemmen:

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Immanuel De Reuse, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Caroline Gennez, Chris Janssens, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Ilse Malfroot, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Leo Pieters, Els Robeyns, Conner Rousseau, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Mieke Schauvliege, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Klaas Slootmans, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Anke Van dermeersch, Sam Van Rooy, Lise Vandecasteele, Ludwig Vandenhove, Jeremie Vaneeckhout, Wim Verheyden, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Suzy Wouters

Stemming nr.10:

JA-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Lode Ceyssens, Allessia Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Stephanie D'Hose, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Weaver, Martine Fournier, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Bert Maertens, Marius Meremans, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Elke Sleurs, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Emmily Talpe, Bart Tommelein, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Kurt Vanryckeghem, Katja Verheyen, Brecht Warnez

NEEN-stemmen:

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Immanuel De Reuse, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Caroline Gennez, Chris Janssens, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Ilse Malfroot, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Leo Pieters, Els Robeyns, Conner Rousseau, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Mieke Schauvliege, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Klaas Slootmans, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Anke Van dermeersch, Sam Van Rooy, Lise Vandecasteele, Ludwig Vandenhove, Jeremie Vaneeckhout, Wim Verheyden, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Suzy Wouters

Stemming nr.11:

JA-stemmen:

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Stijn Bex, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Lode Ceyssens, Allessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De

Meester, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Martine Fournier, Caroline Gennez, Celia Groothedde, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloomans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Lise Vandecasteele, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Suzy Wouters

Stemming nr.12:

JA-stemmen:

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Stijn Bex, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Lode Ceyssens, Alessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Martine Fournier, Caroline Gennez, Celia Groothedde, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloomans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Lise Vandecasteele, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Suzy Wouters

Stemming nr.13:

JA-stemmen:

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Stijn Bex, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Lode Ceyssens, Allessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Martine Fournier, Caroline Gennez, Celia Groothedde, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloomans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Lise Vandecasteele, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneckhout, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Suzy Wouters